PÁLYÁZATI PAVILON

a Tempus Közalapítvány magazinja

2017. összevont szám 2. rész

TKA.HU

FÓKUSZBAN

30 éves az Erasmus+
Így ünnepeltük

EURÓPA JÖVŐJE

AZ EU EGYIK LEGSIKERESEBB PROJEKTJE

IRÁNY DIGITÁLIA

JÁTSSZUNK VÁLLALKOZÓSDIT!

AZ ERASMUSTÓL AZ ERASMUS+ PROGRAMIG 30 ÉV TÖRTÉNETE

TEMPUS KÖZALAPÍTVÁNY

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTÉRIUMA

Erasmus+
Értékes tapasztalatok, új távlatok.

Impresszum

FŐSZERKESZTŐ:
Kardos Anita
SZERKESZTŐ:
Győrpál Zsuzsanna
FELELŐS KIADÓ:
Tordai Péter igazgató
GRAFIKAI TERVEZÉS,
TÖRDELÉS:
Kopecskó Attila
Sebestyén Szilvia
Vilimi Kata
KIADJA a Tempus
Közalapítvány, 2017

Illusztrációként felhasználtuk a projektek résztvevői által készített fotókat.

Fotók: © Shutterstock

A magazin megjelenését az Emberi Erőforrások Minisztériuma és az Európai Bizottság támogatta.

A kiadványban foglaltak nem szükségszerűen tükrözik az Európai Bizottság álláspontját.

Minden jog fenntartva.

Tempus Közalapítvány
1077 Budapest,
Kéthly Anna tér 1.
Postacím: 1438
Budapest 70., Pf. 508.
Infó: (06 1) 237 1320
telefon: (06 1) 237 1300
fax: (06 1) 239 1329
e-mail: info@tpf.hu
internet: www.tka.hu

ISSN 1786-1616

Felnőttképzési nyilvántartási szám: E-000576/2014

A Tempus Közalapítvány minden pályázataival kapcsolatos információt, pályázati űrlapot, egyéb dokumentumot térítésmentesen bocsát az érdeklődők rendelkezésére, azok kereskedelmi forgalomba nem hozhatók.

Fontosabb
Európa jövőjéről beszélni, mint valaha

Elégedettek-e a külföldi hallgatók a magyar felsőoktatással?

TAR

2017. ősz

5 FÓKUSZBAN:
30 ÉVES AZ ERASMUS+
6 Így ünnepeltük az Erasmus+ program 30. születésnapját
8 Az Erasmus generáció így képzeli el a mobilitási program jövőjét
9 Erasmus App segíti a pályázást

10 EURÓPA JÖVŐJE:
10 Fontosabb Európa jövőjéről beszélni, mint valaha

12 A FELSŐOKTATÁS NEMZETKÖZIESÍTÉSE
12 Hallgatói mobilitás és nemzetköziesítés az oktatók szemével
15 Neked mit adott a Campus Mundi?
16 Erasmus+ felsőoktatási fejlesztési lehetőségek Európán kívüli országokkal
18 Nyári egyetemek a CEEPUS programban
20 Egyetemek a nemzetközi színtéren
21 Átadtuk a 2017. évi Felsőoktatás nemzetközi fejlesztéséért díjakat
24 Záruló programszakasz, kinyíló lehetőségek
26 Államközi ösztöndíjas lehetőségek a Tempus Közalapítványnál
27 A Tempus Közalapítvány tevékenységei a nemzetköziesítés területén
28 „Nem fontos, hogy nemzetközi szuperhős légy" – Interjú Markus Laitinennel, az EAIE elnökével
30 Elégedettek-e a külföldi hallgatók a magyar felsőoktatással?
31 Megérkeztek az első Keresztény ösztöndíjasok
32 Explore Hungary – A Tempus Közalapítvány információs napot és alumni találkozót tartott a Sao Paulo-i Egyetemen
33 Egy holland, aki nem tud betelni Magyarországgal

TEMPUS KÖZALAPÍTVÁNY
EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTÉRIUMA
Erasmus+

A **gyakornoki lehetőségekkel** mindenki jól jár

Irány Digitália!

Kipróbáltuk – Gyakorlati eszközök az iskolai lemorzsolódás megakadályozására

TALOM

34 AZ OKTATÁS ÉS A MUNKA VILÁGA

34 A gyakornoki lehetőségekkel mindenki jól jár
36 Nézz körül itt is
36 Miért érdemes használni az Europass dokumentumokat? – felhasználóink mondták

38 TANULÁS MINDEN SZINTEN

38 Az EU egyik legsikeresebb projektje
39 Beszámolók tanulságai pályázatíróknak
42 ECVET hírek
43 Megkérdeztük: mennyire vált be a jó gyakorlatok cseréje pályázattípus terveik megvalósításához?
45 Megújul az iskolai, óvodai stratégiai partnerségek pályázattípus
46 A szellemi termékről az Erasmus+ stratégiai partnerségek pályázattípusban
48 Minden Erasmus+ projekt egy helyen!
49 Mobilitási órák: nincs akadálya a külföldi ösztöndíjnak
50 Irány Digitália!
54 Kipróbáltuk – Gyakorlati eszközök az iskolai lemorzsolódás megakadályozására

56 PROJEKTTÜKÖR

56 Óvónők a világ körül
58 „A munkáltatót nem az érdekli, hogy miről van papírja a végzett tanulónak, hanem hogy mit tud”
60 Céges kapcsolatok, folyamatos értékelés és szülői elégedettség
62 Szakképzéssel a munkához
64 Játékos szemléletformálás üzleti szimulációval
66 Játsszunk vállalkozósdit!
67 A jövő a közösségi munkahelyeké
68 Egy projekt három rétege: film, színház, bábművészet
69 Iskolába viszik a múzeumot

70 PÁLYÁZATI TIPPEK

70 11 tanács a szakképzési mobilitásban résztvevők sikeres felkészítéséhez
71 7 inspiráló projekt, ami a fenntartható gazdaságra neveli a fiatalokat

72 KÉPZÉSI AJÁNLÓ

72 Motiválj úgy, mint eddig soha
74 Továbbképzések a Tempus Közalapítványnál

75 VENDÉGOLDAL

75 Diákhitel – tanulás határok nélkül

Kedves Olvasó!

Az Európa jövőjével kapcsolatos kérdések rendkívül hangsúlyosan jelentek meg ebben az évben – Magyarországon és Európában egyaránt. Az Európai Bizottság elnöke, Jean-Claude Juncker által felvázolt öt lehetséges forgatókönyv mellett politikusok, közgazdászok, kutatók, publicisták egyaránt közzétették az álláspontjukat és az elképzeléseiket. A kérdés aktualitását az elmúlt időszak gazdasági és pénzügyi nehézségei, a migrációs válság és az EU ezekre adott reakciói, a britek küszöbön álló távozása, az egyes tagországok belpolitikai vitái, a választások előtti kampány üzenetei mellett a 2020 utáni időszak strukturális, szakpolitikai és költségvetési tervezésének megindulása egyaránt biztosította.

Apropó, a múltat számba vevő, a jövőt latolgató kerek évforduló kínálkozott elég: idén ünnepeltük a római szerződés aláírásának hatvanadik évfordulóját, harminc éve indult az Európai Unió legsikeresebbnek nevezett kezdeményezése, az Erasmus program, végül tíz éve vette kezdetét az ennél kisebb volumenű, de tematikájának és célkitűzéseinek köszönhetően annál több figyelmet érdemlő *Európa a polgárokért program*.

Ez utóbbi talán még soha nem volt annyira aktuális, mint most, hiszen azt a célt szolgálja, hogy segítse elő az EU állampolgárait az Unió történelmének és működésének alaposabb megismerésében, az uniós szakpolitikák és döntéshozatali folyamatainak megértésében, miközben aktív szerepvállalásra és demokratikus részvételre ösztönzi őket.

Európa jövője kapcsán a legtöbb megszólaló nagyobb, sőt akár lényegesen nagyobb szerepet szán az oktatásnak. A belga miniszterelnök felvetette, hogy kapjon az Erasmus+ program tízszer magasabb költségvetést, az Európai Bizottság elnöke a program folytatása kapcsán azt mondta, hogy merjünk kilencszer ambiciózusabbak lenni. A november közepén az állam- és kormányfők göteborgi csúcstalálkozójára az Európai Bizottság által készített előterjesztés ugyan csak kétszeres költségvetést irányozna elő 2020 utánra – azonban az EU 2020 utáni hétéves költségvetésének tavasszal induló egyeztetése előtt ez is nagyon erős állásfoglalás, megvalósíthatósága miatt talán még erősebb is, mint a korábbi, talán inkább metaforikusan értelmezhető számok. Az Európai Bizottság 2025-re célul tűzné ki az Európai Oktatási Térség létrehozását – azaz a felsőoktatás után, szintet lépve az oktatás és képzés egészének vonatkozásában is markánsabban jelenne meg az Európai Unió.

Miért pont az oktatás? A korábbi válaszok mellett – az oktatás jelentősen hozzá tud járulni az egész életen át tartó tanulás támogatása révén a demográfiai válság megoldásához; elősegíti a foglalkoztathatóság növelését, erősíti a globális versenyben Európa versenyképességét és a gazdasági növekedést, hozzájárul a társadalmi beilleszkedéshez – az elmúlt időszakban hangsúlyosan megjelent az a szempont is, hogy az oktatás az európaiság, az európai identitás megerősítésének és megélésének kiemelt eszköze lehet. (Tanulságos, hogy mindeközben az oktatás elsődlegesen tagállami hatáskör, uniós szinten csak olyan kezdeményezéseket lehet indítani, amelyek támogatják és kiegészítik a tagállamok lépéseit.)

Az Európai Unió nemcsak gazdasági érdekközösség, hanem értékközösség is. A globalizálódó világban éppen a közös európai értékek tudatosítása segítheti elő a különböző – ideális esetben nem egymással versengő, hanem egymásra épülő (helyi, regionális, nemzeti) – közösségi identitások megerősödését. Az uniós oktatási és képzési programok résztvevői közvetlenül tapasztalhatják meg, hogy mi az, ami határoktól függetlenül összeköti őket, értékekben, szokásokban, és mi az, amiben – akár jelentős – eltérések vannak. Ez egyszerre ösztönzi a nemzeti sajátosságok tudatosabb megélését és az interkulturális ismeretek, a tolerancia és nyitottság elmélyülését. A mobilitási programok vagy a nemzetközi együttműködési projektek ugyanakkor elősegítik a kommunikációs készségek fejlődését, a kooperativitást és a kritikus gondolkodást is. Azaz általuk a résztvevők nemcsak a munkaerőpiacra léphetnek be jobban felvértezve, hanem az állampolgári létbe is. Mindannyiunk közös érdeke, hogy ez a lehetőség minél többek számára elérhető legyen, és hatása széles körben érzékelhetővé váljon.

Akkor várhatjuk csak el, hogy Európa képes lesz tenni a polgáraiért, ha – felelős, aktív állampolgárként – a polgárok is tesznek Európáért.

TORDAI PÉTER
igazgató

FÓKUSZBAN

ERASMUS+ 30

17 hazai és 9 nemzetközi „Erasmus arc”

4 féle plakát 5 városban
187 helyszínen

13 kisfilm

5 593 YouTube-néző

10 904 Facebook-néző

RELIKVIA KIÁLLÍTÁS

www.tka.hu/erasmus30

LEGYÉL TE AZ ERASMUS+ 30 ARCA

Facebook kampány

140 jelentkező
16 kiválasztott arc a felsőoktatás, a köznevelés, a felnőtt tanulás, a szakképzés és az ifjúság területéről

43 rendezvény
4177 résztvevő

Erasmus+ tanárok
Erasmus ösztöndíj hallgatóknak
Erasmus+ Ifjúság és Eurodesk

ERASMUS+ ROADSHOW

5 város
6 egyetemén
1200 hallgatóval találkoztunk

196 poszt
1,2 millió elérés

FEDEZD FEL VELÜNK ...

Facebook Live kampány

6 volt ösztöndíjas mesélt Erasmus országáról

összes elérés: 9 446

ERASMUS SLÁGERLISTA

Az adatok a 2017. november 13-i állapotot tükrözik.

FÓKUSZBAN

Így ünnepeltük az Erasmus+

ERASMUS+ SZABADEGYETEM

Legyen szó tanárról vagy diákról, tanulásról vagy önkéntes munkáról, európai vagy Európán kívüli országról, az Erasmus+ olyan pluszt ad a résztvevőknek, ami képes megváltoztatni az életüket. Az Európai Unió ikonikussá vált programjában 9 millióan vettek már részt, akik számára az Erasmus+ egyet jelent a szabadsággal, a sokszínűséggel és a sikerrel.

Május 5-én az **Erasmus+30 Szabadegyetemen** olyan magyar fiatalokat ismerhetett meg a közönség, akik kihozták a maximumot a külföldi ösztöndíjas időszakukból. Az előadók között volt, akinek új irányt vett az élete, másnak az Erasmus indította be a karrierjét, és volt, aki a külföldi ösztöndíja alatt jött rá, hogy képes megvalósítani az álmait. Az Erasmus program 30. születésnapja alkalmából tartott ünnepi rendezvény egyik tanulsága, hogy bár az első lépéseket sokszor nehéz megtenni, megéri pályázni az Európai Unió egyik legnépszerűbb programjában.

GALÁN ANGÉLA

A televíziós műsorvezető arról mesélt, hogyan találta meg saját identitását a soknemzetiségű Londonban Erasmus ösztöndíjasként.

JENTETICS KINGA

Svájcban tanulta meg az üzleti életben elengedhetetlen pontosságot, és ott sajátította el azt a fajta globális világnézetet, ami ***PublishDrive*** nevű startup vállalkozása sikeréhez is hozzájárult.

VIGH BORI

Egyik első nagy útját spanyolországi Erasmus ösztöndíja jelentette, azóta pedig a világjárás a mindene: utazásairól ír a ***backpacker.hu*** oldalon, előadásokat tart, és nemrég jelent meg első könyve.

HOLICZA PÉTER

Az ifjúsági olimpiai bajnok kajakos kimaxolta az Erasmust: egyetemistaként négyszer nyert el tanulmányi, illetve szakmai gyakorlati ösztöndíjat, ami igencsak megváltoztatta az életét.

SZŐ GELLÉRT

A cukrász francia tapasztalatainak köszönhetően értette meg a folyamatos fejlődés és fejlesztés fontosságát. Desszertjei izgalmas ízvilágot képviselnek, amit exkluzív ***Erasmus+30 tortája*** is bizonyított.

Az Erasmus+30 Szabadegyetem előadásai honlapunkon megnézhetők:

www.tka.hu » Erasmus+ 30 » Erasmus+30 Szabadegyetem

program születésnapját

30 ÉVES AZ ERASMUS+

Május 30-án szakmai konferenciát tartottunk a program születésnapja alkalmából, ahol *Zupkó Gábor*, az Európai Bizottság Magyarországi Képviseletének vezetője az Európai Unió egyik legfontosabb vívmányának nevezte az Erasmus+ programot. Kiemelte, hogy a program az uniós identitás erősítéséhez is hozzájárul. „Aki átélte az Erasmus-élményt, az az európaiság élményét is átélte" – fogalmazott.

ZUPKÓ GÁBOR

SZÜLETÉSNAPI KONFERENCIA

Magyarországról eddig több mint 227 ezren vettek részt az Európai Unió nemzetközi együttműködéseket támogató programjaiban. A 2014–2020 között megvalósuló Erasmus+ programban várhatóan 110.000 fő vehet részt hazánkból, akik csaknem 300 millió eurót (93 milliárd forintot) fordíthatnak projektjeik megvalósítására.

A születésnapi rendezvény előadói személyes élményeiken keresztül mutatták be a program hatását. Az elmúlt években bebizonyosodott, hogy a nemzetközi együttműködésekből nemcsak a résztvevők profitálhatnak, hanem a program hozzájárul az oktatás és képzés minőségének fejlesztéséhez, a pedagógusok módszertani megújulásához, a munkaerőpiaci igényeknek megfelelő képzés elősegítéséhez, és az intézmények nemzetközi versenyképességének növeléséhez egyaránt.

Az Európai Bizottság elemzése szerint az egykori **Erasmus hallgatók** kétszer akkora eséllyel helyezkednek el a diplomaszerzést követő egy éven belül, mint azok a fiatalok, akik nem tanultak másik országban. Ennek oka többek között az, hogy a program olyan személyiségjegyeket erősít meg, amelyeket a munkáltatók nagyra becsülnek az új alkalmazottak felvételénél.

A **szakképzésben tanulók** esetében is kimutatható a nemzetközi tapasztalat munkaerőpiaci előnye. A külföldön új technológiákat és munkafolyamatokat is megismert tanulók átlagosan kevesebb mint 3 hónap alatt el tudnak helyezkedni a szakképesítésük megszerzését követően, és 25%-kal többet keresnek, mint a nemzetközi tapasztalattal nem rendelkező társaik.

Kiemelt prioritásként **pedagógusok, oktatók és ifjúságsegítők** szakmai fejlődésének támogatására is van mód az Erasmus+ programban. Egy európai kutatás azt mutatja, hogy a köznevelésben dolgozó tanárok több mint 90%-ának új ötletekkel bővült a szakmai repertoárja, és 80%-uknak fejlődtek az interkulturális készségei a nemzetközi tapasztalatoknak köszönhetően.

A tolerancia, a nyitottság és az európai identitás erősödése az Erasmus+ program minden célcsoportjában megfigyelhető. Az **ifjúsági önkéntesek** például arról számoltak be az Európai Bizottság felmérésében, hogy a programnak köszönhetően fejlődött az együttműködési, szervezési és kezdeményezőkészségük, emellett jobban tudatosult bennük az uniós értékek fogalma.

Az Erasmus program 30. születésnapja alkalmából tartott konferencián ugyanakkor **Novák Katalin** család- és ifjúságügyi államtitkár hangsúlyozta: az egy tévhit, hogy az Európai Unió külföld. Amikor a fiatalok az ösztöndíjprogramoknak köszönhetően uniós tagállamokba utaznak, valójában hazamennek, és ezek az utazások ma már természetesek számukra.

Összeállította: GYŐRPÁL ZSUZSANNA,
Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység
Fotók: LÉKÓ TAMÁS

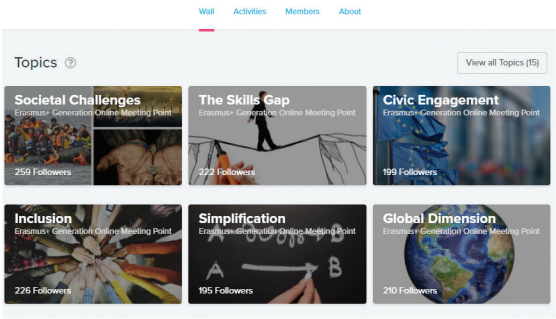
Aktualitásokkal, inspiráló történetekkel és hasznos tanácsokkal várjuk a Facebookon!

Erasmus+ tanárok
Erasmus ösztöndíj hallgatóknak
Erasmus+ Ifjúság és Eurodesk

AZ ERASMUSTÓL AZ ERASMUS+ PROGRAMIG 30 ÉV TÖRTÉNETE

Az *Erasmus generáció* így képzeli el a mobilitási program jövőjét

Európa-szerte magas rangú politikusok lépnek fel azért, hogy a jelenleginél nagyobb forrást biztosítsanak az Erasmus+ program számára. A költségvetés növelése tényleg elengedhetetlen az Erasmus+ program erősítéséhez és hatásainak növeléséhez, de az Európai Bizottság az „Erasmus+ generációval" közösen szeretné kialakítani az Erasmus+ jövőjét.

Az **Erasmus+ Generation Online Meeting Point**-ot az Európai Bizottság azzal a céllal hozta létre, hogy egy olyan virtuális közösségi teret teremtsen, amelyben a programban érintett, abban valamilyen formában részt vevő Erasmus generáció hangot adhat véleményének, kapcsolatba léphet egymással és javaslatot tehet az Erasmus+ jövőjének alakítására.

Mindazok, akik ötleteikkel, észrevételeikkel hozzá kívántak járulni a program jövőjéről szóló gondolkodáshoz, csatlakozhattak a számukra érdekes fókusztémákban zajló vitához, párbeszédhez.

Magyarországról az Erasmus+ 30 év egyik arca, **Holicza Péter** vezette a beszélgetést az egyszerűsítés témakörben.

A konzultációk alapján az Erasmus+ Generation vitavezetői egy nyilatkozatban foglalták össze javaslataikat, melyeket november 30-án, az Erasmus+ 30. évforduló záró ceremóniáján tártak az Európai Unió döntéshozói elé.

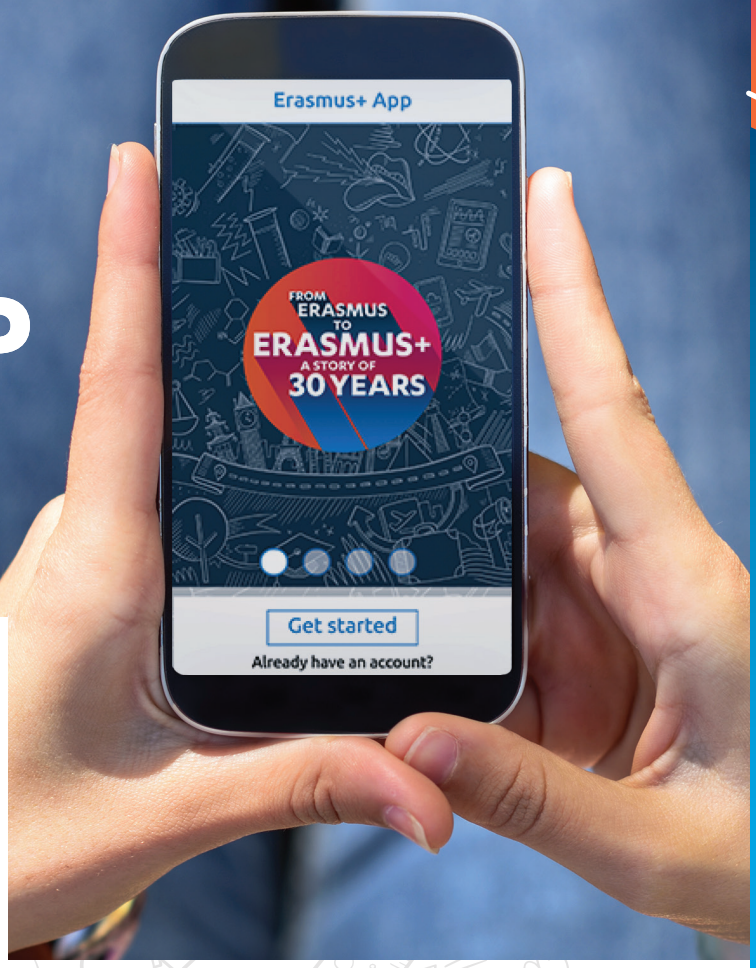
NÉHÁNY IZGALMAS JAVASLAT A NYILATKOZATBÓL AZ EGYES FÓKUSZTÉMÁKHOZ KAPCSOLÓDÓAN – A TELJESSÉG IGÉNYE NÉLKÜL:

1. **A társadalmi kihívások** terén a **digitális írástudás** fejlesztése és a **klímaváltozással és a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos tudatosság** jelenjenek meg mint horizontális prioritások; közös önkéntes lehetőségekkel erősítsék a generációk közötti megértést.
2. **A készségek megfelelőségének** érdekében **nagyobb források** álljanak rendelkezésre **a pedagógusok mobilitására és az innovatív gyakorlatok elsajátítására**; erősítse a program az egész életen át tartó tanulás elvét; minél **több munkáltatót vonjon be** a gyakorlati lehetőségek növelése érdekében és járuljon hozzá a a soft skillek munkaerőpiaci elismeréséhez.
3. Az **aktív állampolgári részvétel** terén a társadalmi szerepvállalást fejlesztő informális tanulás kapjon kiemelt helyet; az önkéntes szervezetek kapjanak szakmai támogatást programjaik minőségének fejlesztéséhez; a **fiatalokkal folytatott strukturált párbeszéd** továbbra is járuljon hozzá az ifjúságot érintő szakpolitikai döntések alakulásába.
4. **A széleskörű társadalmi bevonás érdekében külön forrás** álljon rendelkezésre **a hátrányos helyzetű fiatalok részvételét segítő szervezetek számára**; magasabb támogatási összeget kapjanak a rászoruló résztvevők; legyenek alacsonyabb küszöbű lehetőségek a kisebb szervezeteknek, hogy kapacitásaikhoz mérten tudjanak részt venni a programban.
5. A **globális dimenzió** terjedjen ki **a program egészére** és az összes érintett szektorra; a program és a partnerországok számára **azonos szabályok** kerüljenek meghatározásra; folytatódjon a **kapacitásfejlesztés a fejlődő régiókban**.
6. Végül az **egyszerűsítés** érdekében a tanúsítvány/charta és az **egyszerűsített pályázás** rendszerét terjesszék ki a közoktatás, ifjúság és felnőtt oktatás szervezeteire; biztosítsák az összes IKT eszköz kompatibilitását és összekapcsolhatóságát; egyszerű és **felhasználóbarát pályázati dokumentumokat és folyamatokat** alakítsanak ki; a helyi jogi szabályozások segítsék a projektek megvalósíthatóságát. •

Összeállította: KARVALITS IVETT,
Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

A PLATFORM ITT ELÉRHETŐ ÉS EGY EGYSZERŰ REGISZTRÁCIÓ UTÁN KÖZVETLENÜL HASZNÁLHATÓ:
app.wetipp.com/erasmusplusgeneration/wall

ERASMUS APP segíti a pályázást

Az Erasmus+ alkalmazás segít eligazodni a programmal kapcsolatos ügyintézésben a hallgatóknak, gyakornokoknak és az ifjúsági csereprogramok résztvevőinek. De vajon mi a lényege, mit tud pontosan és miben segít a külföldre készülő vagy kint tartózkodó ösztöndíjasoknak?

Az alkalmazás célja, hogy egyszerűbbé tegye a pályázást, az ügyintézést és a külföldi eligazodást. Amellett, hogy elérhetőbbé és inkluzívabbá teszi a programot, technikai segítséget is nyújt. Az applikáció lépést tart az Erasmus generációval, akik előnyben részesítik az egyszerű, okostelefonról intézhető online megoldásokat a papíralapúakkal szemben. Folyamatos frissítésekre is számíthatunk, hisz az app célja, hogy dinamikusan kövesse a felhasználók változatos igényeit.

Mit tesz lehetővé a felhasználók számára az applikáció?

- A külföldi tartózkodásuk előtt, alatt és után is nyomon követhetik, hogy **melyik lépésnél tartanak** az adminisztrációs eljárásban.
- Az alkalmazáson belül hamarosan elfogadhatják és **aláírhatják hallgatói szerződéseiket** a küldő és fogadó egyetemekkel.
- **Checklisteket vezethetnek** a pályázáshoz és kiutazáshoz szükséges tennivalóikról.
- **Hasznos tippeket** találhatnak például szállással, adminisztrációval, pénzügyekkel, közlekedéssel és egészségüggyel kapcsolatban.
- **Megoszthatják** Erasmus városaikban lévő **kedvenc helyeiket**, így segíthetnek másokat is a beilleszkedésben.
- Az applikáción keresztül **tanulhatnak nyelveket** a közvetlenül elérhető Erasmus+ **online nyelvi támogatás segítségével**, amely irányított online kurzusokat és interaktív mentorálást kínál.
- Az alkalmazásban található **hírek és események között kereshetnek** országra, városra, vagy akár konkrét eseményre is, hogy biztosan ne maradjanak le a legérdekesebb Erasmus ösztöndíjasoknak szóló programokról. •

Összeállította: BALOGH ESZTER,
Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

Az alkalmazás első verziója már letölthető a Google Play Store vagy az iTunes App Store oldaláról, a későbbiekben pedig folyamatosan frissül, és új funkciókkal bővül majd.

Fontosabb Európa jövőjéről beszélni, mint valaha

Élénkül a vita arról, mi legyen az Európai Unióval. Az Európai Bizottság öt forgatókönyvvel adott ötleteket erre, de rajtunk is múlik, melyik valósul meg. A választásban az Európa a polgárokért programnak is szerepe lehet.

Merre haladjon tovább az Európai Unió? Egyre több döntéshozó gondolkodik el a kérdésen a tagállamokban és az uniós intézményekben. Jó alkalmat ad erre, hogy idén ünnepelték a római szerződés aláírásának hatvanadik évfordulóját. Ez a dokumentum hozta létre az Európai Unió közvetlen elődjét, és sok módosítás után ma is az EU egyik alapszerződése.

Lassan a válságkezelés helyett elgondolkozhatunk a jövőről

Mostanra ért meg a helyzet arra, hogy legyen idő elgondolkodni arról, merre szeretnék tovább vinni a hatvan éves történetet. Az EU-t az elmúlt időszakban válságok sora kötötte le: a tervezett uniós alkotmányszerződés 2005-ös bukásától a gazdasági, majd migrációs krízisen át és a britek döntéséig az uniós kilépésükről, miközben a közösség népszerűsége mindenhol megsínylette a válságokat.

A nehézségeken viszont mára nagyrészt sikerült felülkerekedni. Az alkotmányszerződésből kimentették a lisszaboni reformszerződést. A válságok olyan, korábban elképzelhetetlen újításokat kényszerítettek ki, mint az állandó euróövezeti mentőalap vagy a közös határőrség. A brit kilépés a felmérések alapján épphogy megerősítette a többi tagállam lakóit abban, hogy az európai uniós tagság mennyire fontos. Ennek és a gazdasági válságból kilépve mára az Egyesült Államokét is meghaladó növekedésnek is köszönhető, hogy az EU újra egyre népszerűbb.

A múlt is fontos, de most a jövő a kérdés

Még így is „sok európai szerint az EU vagy túl távoli, vagy túlságosan beavatkozik a mindennapi életünkbe" – ismerte el a római szerződés hatvanadik évfordulójára írt tervezetében Jean-Claude Juncker. Az Európai Bizottság elnöke szerint „sokaknak nem teljesítette az elvárásait, miközben Európa a legrosszabb pénzügyi, gazdasági és társadalmi válsággal küszködött a második világháború utáni történetében". Ugyanakkor emlékeztetett mindenkit, hogy az európai integráció eredményeként „a zaklatott múltunk utat adott a hét évtizeden átívelő békének és egy kibővített uniónak 500 millió állampolgárral, akik a világ egyik legjómódúbb gazdaságában élnek szabadságban" a világháborús összecsapások és a hidegháború megosztottsága után.

A múltnál mégis fontosabbá válhat a jövő. Jean-Claude Juncker a római szerződés évfordulójára egy olyan tervezetet tett le az asztalra, amely vázolja, milyen utak állhatnak az Európai Unió előtt. Egy központilag felírt recept helyett öt lehetséges forgatókönyvvel állt elő.

1: Menjen minden tovább, mint eddig

Az első forgatókönyv szerint folytatnának mindent ugyanúgy, mint eddig. Ha jön valamilyen probléma, megoldják – olyan sebességgel, ahogy tudják. Ami elavult szabály, azt visszavonják. Ha a tagállamok úgy döntenek, erősíthetnekaz olyan területeken, amelyek most nem uniós hatáskörök, így például közösebbé tehetik a külpolitikát.

2: Csak a gazdaság legyen fontos

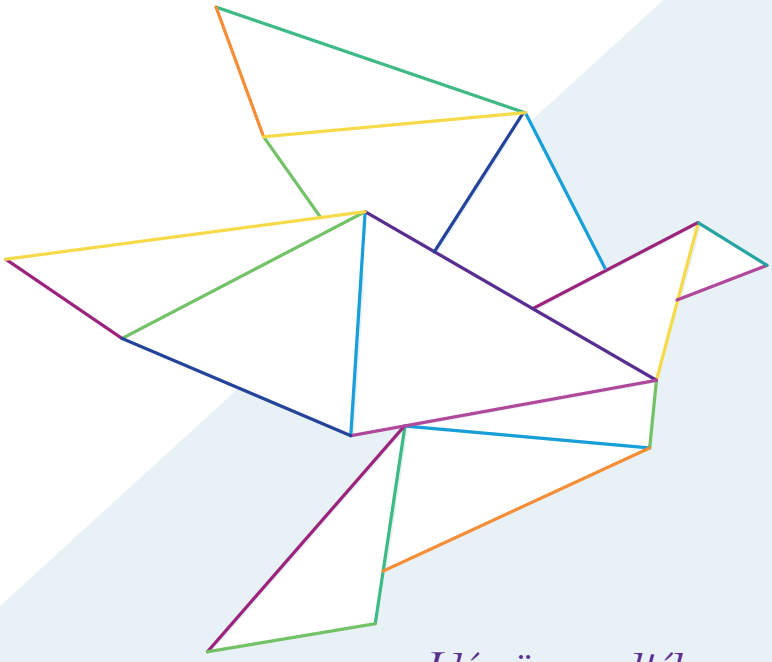
A második forgatókönyvvel a közös piacra összpontosítanának. Gyakorlatilag a gazdasági együttműködésen kívüli területeket hagynák a mostani szinten vagy visszafejlesztenék. Nem foglalkoznának például a migrációval, a külpolitikával vagy a katonai együttműködéssel. Csökkentenék az uniós szabályok számát, egy újért kettő régit kellene visszavonni. Visszafognák az olyan kezdeményezéseket, amelyekkel könnyebben mozoghatnak a dolgozók a tagállamok között.

3: Aki akar, lépjen tovább

A harmadik forgatókönyvvel a tagállamok egy része fűzné csak szorosabbra az együttműködést, azok, akik többet szeretnének tenni az eurónál vagy a belső határellenőrzés nélküli schengeni övezetnél.

Ők jobban összefonnák a védelmi képességeiket és a hadiiparukat, a titkosszolgálataikat és rendőrségeiket, de a sok külön réteg kevésbé átláthatóvá tenné a döntéseket, és nem mindenki élvezhetné az EU-ban ugyanazokat a jogokat.

Idén ünnepelték a római szerződés aláírásának hatvanadik évfordulóját.

Az EURÓPA A POLGÁROKÉRT PROGRAMNAK épp az az egyik célja, hogy megmutassa, milyen értéket jelent az EU. Emlékeztet azokra a történelmi fordulópontokra, amelyek hozzájárultak az európai egységhez, vagy amelyek ráébreszthetnek minket, mit veszítenénk vele. Az idei évben épp a római szerződés évfordulója volt az egyik kiemelt témája.

4: Kevesebbet hatékonyabban

Akár néhány területet is kiválaszthatnak, ahol elmélyítik az együttműködést, a többivel pedig kevesebbet foglalkoznak. Így például összpontosíthatnak a kutatásokra, az űrkutatásra és az elektromos hálózatok fejlesztésére. Itt gyorsabban, hatékonyabban döntenének.

Az olyan területeket inkább elhagyják, ahol kevésbé látják az uniós együttműködés hasznát. Ilyen lehet például a keleti tagállamok támogatásainak jelentős részét adó, de a befizetők által gyakran nem elég hatékonynak tartott regionális politika.

5: Tegyünk együtt sokkal többet!

Az ötödik forgatókönyvvel válna az Európai Unió leginkább hasonlóvá egy közös államhoz. Létrejönne például egy közös védelmi erő, együtt lépnének fel a nemzetközi porondon, összehangolt választ adnának a migrációra a szabálytalan csatornák kezelésével és a külső befektetések növelésével. Több jutna a haszonélvező tagállamoknak is egy megnövelt uniós költségvetésből. Gyorsabbá és kiterjedtebbé válna az uniós döntéshozatal, de ez elidegenítené a nemzetállamok féltőit.

Már beindult a vita

Ötletből tehát nincs hiány, sőt, Jean-Claude Juncker maga is egy „hatodik forgatókönyvet” vázolt a szeptemberi évértékelő beszédében. Ebben visszaköszöntek elemek az előző ötből: alapvetően az euróövezet megerősítéséről beszélt, de ebbe a még kívül lévőket, így Magyarországot is bevonná. Erősítené a beleszólásunkat az EU életébe, például már meg is jelent a javaslat az uniós aláírásgyűjtés, azaz az európai polgári kezdeményezés átdolgozásához.

Közben Emmanuel Macron francia elnök is nagyívű beszédben mutatta be, ő milyennek képzeli el az EU jövőjét. Nagyjából a harmadik forgatókönyvet követné, azaz „többsebességessé” tenné az uniót, az euróövezet körül kialakítva egy magot, és többek között összevont katonai egységeket, innovációs intézetet szeretne. Jövőre demokratikus konventeket tartana, ahol mindenki elmondhatja, milyen irányba vinné az EU-t.

A találkozókban és az eszmecserében a korábbinál is fontosabb szerephez juthat az Európa a polgárokért program. Az egyik prioritása épp a vitát segíti elő Európa jövőjéről. A közösségi média, az internet könnyen kiaknázható csatornákat nyújt ehhez, de akárhogy is, érdemesebb minél több véleményt bevonni.

Az európai integráció már hatvan éve intézményesült a kontinensen, és ki tudja, meddig, milyen formában marad velünk. Az viszont egyértelműnek látszik, hogy fordulóponthoz érkezett a története – hogy milyen irányban, az csak rajtunk, európaiakon múlik. •

MÁRTON BALÁZS
újságíró

Hallgatói mobilitás és nemzetköziesítés az oktatók szemével

Erasmus+

Az Erasmus program harminc éve meghatározó eleme a felsőoktatási mobilitásnak Európa-szerte. Magyarországon több mint húsz év tapasztalat áll az intézmények, a koordinátorok és a programban résztvevők mögött. Tendenciákról, motivációkról és az Erasmus+ eredményeiről kérdeztük három egyetem jeles képviselőjét.

A nemzetközi munka nélkülözhetetlen

Dr. Hollós Sándor
kandidátus, nyugdíjas főiskolai tanár
Semmelweis Egyetem, Egészségtudományi Kar

Milyen tapasztalatai vannak a hazai egyetemek nemzetköziesítésével kapcsolatban?
Az európai felsőoktatási térség fejlődésébe Magyarország a bolognai folyamat kapcsán nagyon korán bekapcsolódott. Azok az intézmények voltak előnyben, amelyek motiváltak voltak arra, hogy egy teljesen új területen kezdjenek el dolgozni. Ez volt az Erasmus. Az egyetemek nagyon különböző helyzetben voltak, mert például az orvos- vagy a mérnökképzésben a nemzetközi kapcsolatok mindig is sokat jelentettek, és az egyetemek ezekkel rendelkeztek is. Azok a szakmák viszont, amelyek újonnan szereztek felsőoktatási akkreditációt, az Erasmus révén mindjárt nemzetközi kapcsolatokra tehettek szert.

Hogyan kezdődhetett meg a nemzetközi kapcsolatok kiépítése?
Ez hosszú folyamat volt. Kezdetben csak azt tudtuk, hogy aki utazik, az világot lát, nyelvet tanul, látja, mások hogyan gondolkodnak és mit csinálnak. Jöttek a nehézségek is természetesen, de hamar kiderült, hogy az eredmények sem maradnak el, és az egyéni hozadék mellett az oktatók és hallgatók napi munkájukban is hasznosíthatják a tapasztaltakat.

Mi volt ennek az időszaknak a tanulsága?
Felismertük: ahhoz, hogy piacon tudjunk maradni, a világban legyen nevünk és elismertségünk, ahhoz nem elég a tudományos jelenlét, hanem az oktatási piacon is jelen kell lenni. Másik oldalról az egyetemek finanszírozásában nincs az a sok, ami elég. Láttuk, hogy úgy lehet hallgatót szerezni, ha bővítjük a képzési kínálatot. Ezt pedig úgy lehet sikeresen elérni, ha például a szakmák felől jön az igény, vagy esetleg külföldön látunk valami olyat, amiből itthon egy képzési program lehet, akár partnerségben.

Ahhoz, hogy ma a felsőoktatási piacon akár Magyarországon, akár a világban jelen legyünk, ahhoz a nemzetközi munka nélkülözhetetlen.

Milyen területen hasznosíthatók a nemzetközi tapasztalatok?
Nemcsak a képzési kínálatról, a konkrét programokról vagy az oktatóról van szó, ez az egész oktatási folyamatot befolyásolja. Például módszertani innovációkra ad lehetőséget, ha meg tudjuk ismerni más intézmények erősségeit. Ennek számtalan vetülete van, összefoglalva azt tudom mondani, hogy aki kimarad, az lemarad.

Az egyetemi oktatók, illetve a diákság mennyire motivált abban, hogy végigmenjen ezen az úton?
A hallgatók tudják, hogy kipróbálhatják magukat, akár ambíció miatt, akár kalandvágyból, de ők ebben kevésbé tudatosak. A kutatók és azok, akik egyébként is nemzetközi relevanciával rendelkeznek, látják ennek a jelentőségét, és folyamatosan pályáznak. Azoknak azonban, akik nincsenek a kutatásaik révén eleve benne a nemzetközi vérkeringésben, nehezebb a helyzetük. A nemzetközi munka plusz feladat, például sokkal nehezebb felkészülni egy órára, ha külföldön, angol nyelven kell megtartani, akár az itthonitól eltérő képzési formában.

Mi lehet a megoldás?
Nemcsak a képzési programjainkat kell szintek és kimenetek szerint pluralizálnunk, hanem az oktatásmódszertanunkat és a képzési folyamatainkat is. Alkalmazkodnunk kell az igényekhez, a társadalmi elvárásoknak megfelelően kell a hallgatókat képeznünk, olyan formában, ahogy ők erre alkalmasak. Azt is meg lehet tanulni a nemzetközi munkából, hogy egy adott tanulmányi eredményhez, adott kompetencia eléréséhez sok út vezet. Ha az eddigi, formális kereteket megváltoztatjuk, és azt nézzük, milyen szakembert, embert, tanulmányi eredményeket állítottunk elő, akkor az eredmények mérésén is változtatnunk kell. Vagyis a megmérésnek is alternatív, pluralizált módszereit kell kitalálni és megtanulni. Ez rengeteg munka, de

az oktatónak is könnyebb, ha ezen a folyamaton átesik, és az élete részévé válik a nemzetközi munka.

A megmérettetés belső késztetés és ambíció kérdése

Prof. Fehér István
Professor Emeritus, *Széchenyi István Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar, Üzleti Tudományok Intézete*

Egyre több oktató vesz részt külföldi képzésben vagy nemzetközi partnerségekben. Mi az Ön tapasztalata ezen a téren?
Sok oktatónk van, aki tud élni a lehetőséggel, különösen a fiatalabb korosztályból. Ez elsősorban azért előnyös számukra, mert megismernek más oktatási intézményeket, más munka- és pedagógiai módszereket. Így látják, mi az, ami fejlődési lehetőséget jelent számukra. A másik nagyon fontos dolog a nyelvismeret és az előadókészség tesztelése, gyakorlása. Az oktatók magukat is mérlegre teszik, többnyire multikulturális környezetben.

Mi ösztönzi az oktatókat és a diákokat arra, hogy külföldön is tapasztalatokat szerezzenek?
A megmérettetés belső késztetés és ambíció kérdése, illetve ahhoz, hogy a globalizáció változásaihoz alkalmazkodni tudjunk, szükséges a nemzetközi tapasztalat. Az így szerzett rutin és magabiztosság a nemzetközi „arénában" és kapcsolatokban jól kamatozik.

Én azzal próbálom a hallgatókat motiválni, hogy elmondom, ezzel önállóságot tanulnak, fejlődik a döntéshozatali képességük, és később is jobban tudnak majd alkalmazkodni más emberekhez, változásokhoz.

Felkészítem őket az eltérő környezetben követhető magatartási formákra, a sikeres alkalmazkodásra. Aki ezt diákként gyakorolja, később a munkaerőpiacon sokkal értékesebb lesz.

A külföldi képzések tanulmányi szempontból is hasznosak?
A tananyagok ma még nincsenek igazán harmonizálva. De ha a kiutazó hallgató nem is pontosan ugyanazt a tárgyat tanulja, mint itthon tenné, akkor is fejlődik. Új oktatási módszereket tanul és új viselkedési mintákat lát, megerősödnek a már megszerzett kompetenciái. A nemzetközi tapasztalat óriási előny a hallgatók számára, ők általában taplraesettebbek, magabiztosabbak és inkább gyakorlatorientáltak, mint azok, akik nem vállalták a mobilitás kockázatait.

Az oktatók számára mi az Erasmus+ program legfőbb előnye?
Össze tudják hasonlítani, hogyan dolgoznak ők és mások. Mérlegelik, értékelik a tapasztalataikat, és ha látnak egy jó gyakorlatot, azt hazahozzák: megosztják a kollégáikkal vagy beépítik a saját programjukba. Ez kiváló ösztönzés lehet például arra, hogy a saját tananyagukat fejlesszék. Külföldön ez egyébként elvárás is, mert a hallgatók szinte kikövetelik a tudást. Oda kell tennie a tanárnak magát, bizonyítania kell, hogy járatos a szakterületén.
Összegyűjthetnek jó gyakorlatokat és esettanulmányokat, valamint szakirodalmat, amelyeket nemcsak a saját munkájukban hasznosíthatnak, hanem az intézményekben is.

Pedagógiai módszerekben, kutatási együttműködésekben, publikációkban, illetve a kapcsolatépítésben is fontos tapasztalatokra lehet szert tenni külföldön.

Ma egy modern egyetemen kiemelt stratégiai szempont a nemzetköziesítés, ez a jövőbeni fejlődés egyik kulcsa. Ennek az Erasmus+ program nagyon jó keretet és lehetőséget ad.

A tudományos pálya nemzetközi perspektívába helyezése megfelelő motiváció?
Igen, ez nagy motiváció, mert impakt faktorok, idézettségek kellenek, nemzetközi publikációk, konferenciákon való részvétel. Az alapprobléma a megbízható nyelvtudás. Ezért is kellene minél fiatalabb korban, már a PhD idején utazni, mobilitási programban részt venni.

A mobilitási ablak és a kreditelszámolás ösztönzőleg hat

Bodroginé Dr. Zichar Marianna
egyetemi docens, *Debreceni Egyetem Informatikai Kar, Komputergrafika és Képfeldolgozás Tanszék*

Erasmus koordinátorként mi a tapasztalata, szükség van még a program „hirdetésére"?
Nagyon fontosnak tartom, hogy a diák tudatosan dönthessen arról, akar-e élni a lehetőséggel. Ehhez az információnak el kell jutnia hozzá. Amikor bekerülnek a hallgatók az egyetemre, többségüknek teljesen új a mobilitás fogalma. Az Informatikai Karon tartott tájékoztatóimon mindig megkérdezem a résztvevőket, honnan tudnak a rendezvényről. A válaszokból kiderül, hogy a leghatékonyabb kommunikációs csatorna a személyes kontaktus: egy oktató, egy barát vagy olyan valaki szólt nekik, aki már volt ösztöndíjjal külföldön.

A hallgatók nyitottak a lehetőségre?
Ez nagyon változó, sok függ a személyiségüktől.

Én mindenkit bíztatok, bátorítok, hogy ez egy kiváló lehetőség.

A FELSŐOKTATÁS NEMZETKÖZIESÍTÉSE

Bár természetesen van, aki nem szeret utazni, vagy kevésbé szereti a kihívásokat. Másoknak már félállása van, ami azzal kecsegtet, hogy végzés után ott fogják foglalkoztatni. Ez lehet visszatartó erő, de egy cég pozitívan is tekinthet arra, hogy egy külföldi részképzés vagy szakmai gyakorlat után már más embert fog visszakapni: készségei, tudása, látóköre bővült, fejlődött.

Mi az, ami a hallgatók számára vonzerő, ami felkelti az érdeklődésüket?
A legnagyobb vonzerő, ha volt Erasmus hallgatók élményeit hallják, amit nálam mindig megosztanak szóban és írásban is. Összegyűjtik a tapasztalatokat, tippeket, minden olyat, ami egy következő kiutazó diák számára hasznos lehet. Mindenki pozitív élménnyel jön haza, legfeljebb azt sajnálják, hogy nem használták ki az összes lehetőséget. Ha ezt a hallgatók mondják el egymásnak, az a legjobb meggyőző erő. A másik, amikor az oktató ajánlja a figyelmükbe a mobilitást, és értékeli, ha valaki az ezzel járó plusz terhelést is vállalja, azaz elutazik, idegen nyelven tanul, és végül krediteket szerez.

Van a tananyag szempontjából átjárhatóság?
Ez érzékeny pont. Mindenki erre törekszik, mi például valamilyen formában minden külföldön szerzett kreditet beszámítunk a tanulmányokba. Az lenne az ideális, ha egy kötelező itthoni tárgyat külföldi kurzussal lehetne helyettesíteni, legtöbbször azonban szabadon választható tárgyként ismerik el. Egy partnerintézményünk képviselője ugyanakkor azon a véleményen van, hogy érdemesebb a hallgatóknak olyan kurzust felvenniük, amit a saját intézményükben nem tudnak, hiszen a különbözőségekből is kovácsolhatunk erényt.

Az oktatók bevonhatók a nemzetközi mobilitás népszerűsítésébe?
Elsősorban azok aktívak ezen a téren, akik maguk is részt vettek már mobilitásban, vagy aktív kapcsolatot ápolnak egy külföldi intézménnyel. Ilyenkor saját tapasztalataik miatt ajánlják. De már az is

» sokat segít, ha egy oktató az órája elején felhívja a figyelmet, hogy éppen pályázati időszak van,

vagy hozzám irányítja azokat a hallgatókat, akik nála érdeklődnek a lehetőségekről.

Az érdeklődő diákok száma hogyan változik?
A saját karomon azt látom, hogy enyhén, de határozottan növekszik, és ez az ösztöndíjak mértékének is köszönhető. A mobilitási ablak, aminek bevezetését a Tempus Közalapítvány is javasolja, szintén jó kezdeményezés. Ez egy előre elkülönített félév, ami „fájdalommentesen" biztosítja a hallgató számára a mobilitás megvalósítását.

Hogyan lehet megoldani, hogy a külföldön töltött idő ne essen ki az itthoni tanulmányokból?
A kreditrendszerben van egy tervszerűség, és a tárgyak között is van egymásra épülés.

» Az említett mobilitási ablak egy olyan félév, melynek külföldön töltése nem okoz fennakadást.

Az oda ütemezett órák helyettesíthetők egy külföldön elvégzett kurzussal, vagy a tárgyak átcsoportosíthatók, és ez nem okoz csúszást az előmenetelben. Ennek elterjedése biztosan éreztetni fogja a hatását az ösztöndíjra jelentkezők számának tekintetében. •

FÖLDVÁRY MÓNIKA
újságíró

Mi a közös a robotsebészetben és a hatékony kommunikációban? Madrid vagy New York az ideális helyszín egy hallgató szemszögéből? Sikeres Campus Mundi pályázók osztották meg velünk külföldi tapasztalataikat. Egy dologban egyetértettek: érdemes belevágni!

CAMPUS MUNDI

Lehetőségem nyílt 10 napot eltölteni az Egyesült Államokban, azon belül is New York Cityben. Az utazás célja tudományos kutatómunka volt az USA nemzeti levéltárainak New York-i intézményében. A tanulmányút tudományos jelentősége mellett természetesen a város nevezetességeinek meglátogatása, a helyi sajátosságok, szokások megismerése és a kultúra megtapasztalása is a céljaim között szerepelt. Talán közhelyesnek tűnik, de New York egy más világ!

ESZTER, Történelemtudományi Doktori Iskola hallgató, rövid tanulmányút, USA

NEKED MIT ADOTT A CAMPUS MUNDI?

Én Brüsszelben töltöttem a félévemet. Szakmailag amellett, amit az egyetemen elsajátítottam, számomra azt nyújtotta az ösztöndíjas időszakom, hogy nagyon sok, nagyon különböző emberrel találkoztam és beszélgettem, szórakoztam. Ezek olyan dolgok, amit egy egyetemi órán vagy nyelviskolában szerintem sose sajátíthat el az ember. Számomra azt adta a Campus Mundi ösztöndíj, hogy ha befejezem a tanulmányaimat, úgy kerülök a munkaerőpiacra, hogy tudom, bármilyen körülmények közt elboldogulok, hála a külföldi félévemnek.

MÁTÉ, nemzetközi gazdálkodás hallgató, részképzés, Belgium

Sok olyan dolgot láttam, amiről már tanultam, de itthon nem volt módom megnézni. PhD képzésen folytatom a tanulmányaim, így mindenképpen hasznos volt, hogy önállóan dolgoztam egy projekten, illetve számos Franciaországban megismert berendezést a későbbiekben is fogok majd használni.

DÁNIEL gépészmérnök hallgató, részképzés, Franciaország

Groningen egy diákoktól nyüzsgő, kanálisokkal teli, csodás, elbűvölő egyetemi kisváros. Egész Hollandiára a bicikliőrület jellemző, ami Groningenre hatványozottan igaz. Millió élménnyel gazdagodtam, nem beszélve a csomó új barátról, akikkel nyárra már tervezzük is a következő találkozót.

BÁLINT, alkalmazott közgazdaságtan hallgató, részképzés, Hollandia

Spanyolország fővárosa, Madrid volt felnőtté válásom helyszíne, hiszen egyedül kellett boldogulnom ott egy szemeszteren át. Madrid egyik legjobb magánegyetemére, az Universidad Pontificia Comillas katolikus egyetemre jártam. Az oktatás színvonala nagyon magas, az iskola campusa gyönyörű, nem tudok rosszat mondani. Azoknak ajánlom, akik nemcsak egy jó egyetemen szeretnének tanulni, hanem egy élhető városban szeretnének élni.

DÓRA, kommunikáció- és médiatudomány hallgató, részképzés, Spanyolország

A választott kórház nagyon jól felszerelt, modern, és hallgatócentrikus volt. Minden héten tartottak nekünk szakmai előadásokat különböző témákban. A betegvizsgálat elvégzéséhez is kaptam tanácsokat, valamint a gyakorlati készségem is fejlődött. A kezdeti bizonytalanságom hamar elmúlt, a kint töltött két és fél hónap nagyon tartalmas és emlékezetes volt számomra.

KINGA orvostanhallgató, külföldi szakmai gyakorlat, Németország

A gyakorlat teljesítése mind a szakmai tudás és rutin, mind az idegennyelvi készségek fejlődését szolgálja. Mások az emberek, mások a szokások, mások a bevett technikák. A műtőben tapasztalt és az osztályos hangulat sem olyan feszült, hogy a hallgató tehernek érezze magát. Tanulni rengeteget lehet, a többi már csak egy kis szerencsén és a kiutazón múlik.

BENCE orvostanhallgató, külföldi szakmai gyakorlat, Portugália

Három hónapot az USA-ban, Buffalóban töltöttem. Betekintést nyertem az amerikai orvos-beteg kommunikációba, kapcsolatba. Lehetőségem volt részt venni egy alapszintű robotsebészeti tanfolyamon is. Hétvégente a többi orvostanhallgatóval gyakran kirándultunk, és az ott élő magyarok is sokszor meghívtak minket.

ZSÓFIA, orvostanhallgató, külföldi szakmai gyakorlat, USA

Ha kíváncsi vagy, Te mit tudnál kihozni a Campus Mundi ösztöndíj nyújtotta lehetőségekből, tájékozódj a részletekről!

www.campusmundi.hu

campusmundi

Összeállította: KECZER IBOLYA
Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Erasmus+ felsőoktatási fejlesztési lehetőségek

Európán kívüli országokkal

Erasmus+

Tananyagok, modulok fejlesztése, innovatív módszertani gyakorlatok kidolgozása, oktatók és munkatársak képzése, felsőoktatási reformok megvalósítása, a felsőoktatás és a nem akadémiai szféra közti együttműködések fejlesztése – mindez Európán kívüli országokkal együttműködésben. Ilyen és ehhez hasonló tevékenységek megvalósítását támogatja az Erasmus+ felsőoktatási fejlesztési projektek pályázattípus.

A sokak által ismert Tempus program utóda, az Erasmus+ keretében működő *Felsőoktatási fejlesztési projektek* (angolul *Capacity Building in the Field of Higher Education*) pályázattípus egyre bővülő lehetőségeket kínál a hazai felsőoktatási intézmények számára is.

MILYEN LEHETŐSÉGEK VANNAK A PÁLYÁZATBAN?

Ennek a pályázattípusnak az elsődleges célja, hogy **európai** (programországokban működő) és **Európán kívüli** (partnerországokbeli) **felsőoktatási intézmények konzorciumot alkotva** hajtsanak végre olyan tevékenységeket, amelyek hozzájárulnak a partnerországok felsőoktatási intézményeinek fejlesztéséhez, illetve a felsőoktatási rendszerük modernizációjához.

A **„közös projektek"** *(Joint Projects)* altípusban a konzorciumok jellemzően **új curriculumok kialakítását, tesztelését** végzik, **új módszertani elemeket**, (innovatív, online, IKT alapú) eszközöket fejlesztenek vagy az **egyetemi irányítás rendszerét és működését** modernizálják. Sok esetben ez együtt jár az egyetemi munkatársak, oktatók képzésével, készségeik fejlesztésével. Lehetőség nyílik a felsőoktatási intézmények nemzetköziesítési folyamatait megerősíteni, illetve olyan tevékenységeket megvalósítani, amelyek kutatási, innovatív és technológiai téren segítik a kedvezményezetteket kapcsolatok, hálózatok kialakításában, a kapacitások bővítésében. A pályázattípus támogatja a felsőoktatás és az üzleti élet, vállalkozások, ipari szereplők közötti együttműködések kialakítását is, vagy hallgatói, intézményi szolgáltatások indítását, fejlesztését.

A **„strukturális projektek"** (*Structural Projects*) keretében a tevékenységek a fentiekhez hasonlóak lehetnek, azonban fontos különbség, hogy itt a projekt eredményenként egy-egy országban **rendszerszintű változások elérése** a cél (ezért itt a partnerországok részéről a felsőoktatásért felelős minisztériumok bekapcsolódása kötelező). Ezek a projektek irányulhatnak nemzeti szinten „Bologna típusú" reformok bevezetésére (pl. három ciklusú képzés, minőségbiztosítási rendszerek, az Európai Felsőoktatási Térségbe történő integráció stb.) vagy az ezekhez kapcsoló eszközök használatára (pl. kreditrendszer kialakítása, akkreditáció, elismertetés). Jellemző elem továbbá olyan fejlesztések megvalósítása, amelyek az oktatás és a kutatás közötti innovatív kapcsolatokra irányulnak.

A megvalósítható tevékenységekhez az Európai Bizottság prioritásokat rendelt, ezeket a tervezés során figyelembe kell venni.

MELY ORSZÁGOKKAL LEHET EGYÜTTMŰKÖDNI?

Az Erasmus+ Felsőoktatási fejlesztési projektek esetében a konzorciumot partner- és programországok felsőoktatási intézményei alkotják, de számos más szervezet is bekapcsolódhat a munkába. Mindenképp szükséges legalább egy partnerország bevonása, hiszen a megvalósított tevékenységek főleg ezen országra, országokra irányulnak. Létre lehet hozni egy vagy több partnerországra irányuló konzorciumot, de akár különböző régiók között is létrejöhet a partnerség. A bevonható országok száma kb. 150, azaz **a világ országainak többsége**, de néhány kivétel van: néhány európai kisállam, a Perzsa-öböl menti iparosodott államok és néhány további fejlett ország (pl. Ausztrália, Kanada, Japán, Egyesült Államok stb.). Az országok teljes listáját az Erasmus+ program útmutatója tartalmazza.

Újdonság a 2018-as pályázati fordulóban, hogy a programországok közül immár csupán két ország részvétele kötelező, ezekből összesen legalább két felsőoktatási intézmény szükséges. A pályázatokat akár a programországok, akár a partnerországok is benyújthatják (néhány kivétel itt is van). A konzorciumok összetételére vonatkozó részletes szabályokat szintén az Erasmus+ programútmutató tartalmazza.

MILYEN SZEREPET TÖLTHETNEK BE A PROJEKTEKBEN MAGYARORSZÁGI FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK?

A partnerországokban megvalósítandó fejlesztéseket illetően a hazai felsőoktatási intézmények nagyon sok területen rendelkeznek olyan tudással, amelyet érdemes megosztani, adaptálni. Ráadásul a tapasztalatok azt mutatják, hogy az együttműködés eredményéből a konzorcium minden tagja profitál: a szakmai eredményeken túl a programban való részvétel presztízst jelent, növeli az intézmények nemzetközi láthatóságát és további projektekben való részvételt tesz lehetővé akár a mobilitás, akár a kutatás-fejlesztés irányában.

A hazai intézmények konzorciumi vezetőként indulhatnak, de természetesen partnerként is bekapcsolódhatnak egy-egy projektbe, illetve lehetőség nyílik társult partnerként részt venni a tevékenységekben – az utóbbi esetben azonban a résztvevő intézmény nem részesül a támogatásban.

MIBEN TUD SEGÍTSÉGET NYÚJTANI A TKA?

A pályázatok előkészítése a legtöbb esetben több hónapos gondos előkészítést igényel. A Tempus Közalapítvány ezen folyamat során rendszeres konzultációkkal, esetenként pályázatíró szemináriummal, háttéranyagok, jó gyakorlatok megosztásával segíti a hazai pályázó intézményeket. Szakmai hálózataink révén hozzá tudunk járulni a megfelelő partnerek megkereséséhez, kiválasztásához is.

HOGYAN KELL PÁLYÁZNI?

A pályázat kezelője az Európa Bizottság Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynöksége (EACEA). **A pályázatokat kizárólag elektronikus formában kell benyújtani Brüsszelbe 2018. február 8-án déli 12 óráig.** •

BEKE MÁRTON
Tempus Közalapítvány, Felsőoktatási egység

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ:
www.tka.hu » Pályázatok » Erasmus+ » Stratégiai partnerség
https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/funding/capacity-building-higher-education-2018_en

NYÁRI EGYETEMEK
a CEEPUS programban

2017 nyarán két nemzetközi nyári egyetem valósult meg a CEEPUS program támogatásával Budapesten és Pécsett. A kurzusok szervezésére a CEEPUS programban részt vevő hálózatok jogosultak pályázni, a vendéghallgatók és -oktatók főként Közép-Európából és a Nyugat-Balkánról érkeztek, hogy a magyar fiatalokkal közösen vegyenek részt a nyári egyetemen.

CEEPUS hálózat:

CIII-HU-0809-04-1617
FISH (French, Italian, Spanish)
Romance Languages and Cultures

NYÁRI EGYETEM CÍME: **Strategies of Communication and Culture Transfer in Central Europe**

Ausztria, Horvátország, Lengyelország, Szlovénia és Magyarország

Újlatin nyelvek és kultúrák
Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Budapest

A Romanisztikai Intézet nyári egyetemén az újlatin nyelvek és kultúrák közép-európai jelenlétéről és kultúraközvetítő, valamint identitásképző szerepéről gondolkodtak és tanultak a résztvevők. Dr. Ádám Anikó intézet- és tanszékvezető habilitált egyetemi docens, a kurzus szervezője számol be a tapasztatokról.

„A nyári egyetemen az idén ötödik éve működő CEEPUS hálózatunk alapvető tematikájából kiindulva a neolatin kultúrák recepcióját, illetve fordítását és az erről szóló források feldolgozását emeltük ki az irodalom, a nyelvészet, az oktatás és a filmművészet területén.

Az oktatók hosszabb előadásokat tartottak, a hallgatók pedig prezentációkban mutatták be kutatási eredményeiket, doktori disszertációjuk vagy szakdolgozatuk témáját olaszul, franciául és spanyolul. A résztvevők ismereteket szerezhettek a neolatin nyelveken született irodalmi alkotások recepciójáról, műfajokról, a nyelvészeti kutatások módszereiről és oktatási módszerekről is.

Az előadások, szemináriumok, prezentációk mellett szabadidős programok, filmvetítés, hajókirándulás, magyar népzene és táncház, múzeumlátogatás, városnézés és szentendrei lángosevés biztosították a kulturális feltöltődést.

A hálózat évek óta sikeresen működik, így már három alkalommal szerveztünk hasonló nyári egyetemet. Az elsőt a Ljubljanai Egyetem, a másodikat a Grazi Egyetem, a harmadikat a pozsonyi Comenius Egyetem Romanisztikai Intézete szervezte.

A résztvevők a hálózati partnerségből kerültek ki. Fontos volt számunkra, hogy a hálózat hallgatói megismerjék egymást, főleg a hálózat adott partneregyetemen belüli promóciója szempontjából.

Az egyértelmű szakmai hozadékok (az oktatók közötti tapasztalatcsere, a szervezési tapasztalatok, hallgatók idegennyelvi és előadói készségének fejlődése) mellett az emberi kapcsolatok terén tapasztaltunk pozitívumokat, a hallgatók között talán hosszabb távú kapcsolatok alakultak ki."

Vitaakadémia a 21. századi hallgatói létről

Pécsi Tudományegyetem, Pécs

Az egyetem Politikatudományi és Nemzetközi Tanulmányok Tanszéke sokadik alkalommal szervezte meg Debate Academy című nyári kurzusát. Az idei program vezérfonalát a felsőoktatási intézményekben zajló nemzetköziesedés, az ezt körülölelő globális folyamatok, nemzeti kormányzati politikák és helyi, intézményi gyakorlatok elemzése adta. A nyári egyetemhez a tanszék CEEPUS hálózatának partnerei is csatlakozhattak. Dr. Schmidt Andrea egyetemi adjunktus és Dr. Tarrósy István egyetemi docens, a kurzus szervezői számolnak be a tapasztatokról.

„Ez egy egyedülálló program Magyarországon, és bizonnyal egy mára ismertté vált nyári egyetem a térségben. Egy vitatréning, amely aktuális társadalmi témákat dolgoz fel szakmai előadások, kiscsoportos munka és a brit parlamenti vitázás módszertanát alkalmazó tréningek formájában. A nyári egyetemet egy vitatorna zárja, a döntőt a Táblabíróság üléstermében tartottuk.
A vitázási kultúra elsajátítása, annak technikáival, fogásaival nagyon érdekesnek bizonyult a fiatalok számára.

Az idei témát azért tartjuk fontosnak, mert az egyetemistákat közvetlenül érinti a nemzetköziesedés szerteágazó folyamata, legyen szó egy félévnyi mobilitásról, az intézményen belüli hallgatói életről, a hallgatói szolgáltatások fejlesztéséről, vagy éppen az egyetemnek otthont adó város (inter)kulturális arculatának változásáról.

A döntően társadalomtudományi, ezen belül nemzetközi tanulmányok és politikatudományi, szociológiai, pszichológiai programokban részt vevő hallgatók saját egyetemük makrorégiójára fókuszálva a politikatudomány számára (is) oly fontos vitázási készségeiket fejlesztették, asszertivitásukat erősítették a brit parlamenti vitázás módszertanán keresztül.

Idén második alkalommal szerveztünk nyári egyetemet a CEEPUS hálózatunk bevonásával, előtte három évig kísérleteztünk. Míg tavaly viszonylag kevés országból érkezett hozzánk hallgató a hálózat keretein belül, idén a számuk megduplázódott. A hálózatunk a speciális kurzus adta lehetőség kihasználásával egy, a hagyományos oktatási kereteken túlmutató programot tud a hallgatóknak biztosítani, ami évről évre nagyobb népszerűségnek örvend. Abban bízunk, hogy a hallgatóink körében tovább tudjuk népszerűsíteni mind a nyári egyetemünket, mind pedig a BA és MA képzésünket.

Jövőre is tervezzük a nyári egyetem megszervezését hasonló keretek között és módszertannal." •

KILIN EMŐKE
Tempus Közalapítvány, Felsőoktatási Egység

A nyári egyetemi pályázati lehetőség nemcsak a nagy múlttal rendelkező hálózatok számára elérhető, hiszen az egyszerű pályázati formának köszönhetően hozzáférhető a kevésbé tapasztalt hálózatok számára is.

ÚJDONSÁG, hogy a 2017/2018-as tanévben a pályázat beadása folyamatosan lehetséges, így az egész tanév során tervezhető intenzív kurzus vagy nyári egyetem.

BŐVEBB INFORMÁCIÓ a Tempus Közalapítvány honlapjának CEEPUS oldalain: www.ceepus.hu a Pályázati dokumentumok menüpont alatt található.

CEEPUS hálózat:
CIII-PL-0815-04-1617
Europe in the Visegrad perspective
NYÁRI EGYETEM CÍME:
University Education and Student Life in the 21st Century
Csehország, Horvátország, Lengyelország, Montenegró, Szerbia, Szlovénia és Magyarország, illetve a CEEPUS hálózaton kívül Kína, Franciaország, Németország és Chile

Egyetemek a nemzetközi színtéren

A felsőoktatás nemzetköziesítésének kihívásai

A kinyíló világtól és a mobilitási lehetőségektől nem félni kell, hanem élni kell tudni velük – mondta Palkovics László oktatási államtitkár a *Trendek és kihívások a felsőoktatás nemzetköziesítésében* című konferencián. Az államtitkár kiemelte: ahhoz, hogy versenyképes diplomát tudjunk adni a fiatalok kezébe, elengedhetetlenül fontos, hogy a magyar felsőoktatási hallgatók, oktatók, kutatók és intézmények bekapcsolódjanak a nemzetközi vérkeringésbe. Ezt a folyamatot támogatja a 2016-ban elindított Campus Mundi program is.

A Tempus Közalapítvány által szervezett szakmai konferencia bevezető előadásában *Palkovics László* elmondta, hogy a felsőoktatási intézmények globális versenyképességének növelése a hazai felsőoktatási stratégia fő céljai között is szerepel. Ennek megalkotásánál a leuveni nyilatkozatot vették alapul, mely szerint 2020-ra a végzett hallgatók 20 százalékának kellene külföldi tapasztalatokkal rendelkeznie.

Jelenleg a magyar hallgatóknak mindössze 10 százalékáról mondható el, hogy külföldön is folytattak tanulmányokat. Ennek elsődleges okai között a pénzügyi nehézségeket, az információhiányt és a külföldi kurzusok hazai elismertetésének, elfogadtatásának problémáját vetette fel az államtitkár. Ugyanakkor kiemelte: a munkáltatók nagyra értékelik a külföldön megszerzett tudást és gyakorlatot, hiszen a mobilitási programokban részt vevő fiatalok a nyelvtudás fejlesztése mellett megismernek más kultúrákat és munkamódszereket, ami lehetővé teszi, hogy a globális piacon is érvényesülni tudjanak.

Jelentős növekedés mutatkozik ugyanakkor a Magyarországon tanuló külföldiek számában. **2016-ban a hazai felsőoktatási intézmények hallgatóinak 11 százaléka érkezett egy másik országból**, és a doktori képzésben ugrott meg leginkább a külföldiek aránya. Az államtitkár szerint ebben jelentős szerepe volt az intézmények nemzetköziesítését támogató Campus Mundi és Stipendium Hungaricum programnak is.

A rendezvényen *Tordai Péter*, a Tempus Közalapítvány igazgatója elmondta, hogy több mint 20 éve támogatják a hazai oktatási és képzési intézmények nemzetközi együttműködéseit, 2015 óta Európán kívüli országokkal is. Ebben jelentős támogatást biztosít **az Erasmus+ program, amelyben jövőre csaknem 20 millió euró áll a magyar felsőoktatási intézmények rendelkezésére.** Az egyetemisták és főiskolások külföldi tapasztalatszerzésére pedig a következő három évben a jelenleginél 50 százalékkal magasabb forrást biztosít a program.

A Campus Mundi programban ebben a tanévben több mint egymilliárd forint áll rendelkezésre a felsőoktatási hallgatók nemzetközi tanulmányainak és szakmai gyakorlatának támogatására, de az intézményeken is múlik, hogy tudják-e növelni a mobilitásra nyitott pályázók számát.

Tordai Péter felhívta rá a figyelmet, hogy az egyetemek nemzetköziesítése szempontjából komoly különbségek mutatkoznak az országban. Vannak, akik még gyerekcipőben járnak ezen a téren, míg **van olyan egyetem, ahol a hallgatóknak csaknem fele bekapcsolódik különböző nemzetközi ösztöndíjprogramokba**. Az igazgató kiemelte: a fiatalok aktivizálásában az egyetemi szintű tájékoztatásnak és információszolgáltatásnak is nagyon fontos szerepe van.

A konferencián kerekasztal-beszélgetés keretében vitatták meg a felsőoktatási hallgatókat érintő kérdéseket, valamint az intézmények nemzetközi versenyképességének kihívásait. A részt vevő négy hazai egyetem képviselőinek tapasztalatai szerint már az is segíthet az egyetemisták pályázásra ösztönzésében, ha a saját intézményükben nagyszámú, különböző kultúrákból érkező külföldi hallgatóval és oktatóval találkozhatnak. A más országokból érkezők fogadása azért is megéri az intézményeknek, mert **az ösztöndíjasok megnyithatják a kapukat a teljes képzésre érkező, fizetős hallgatók előtt is**. Igaz, ehhez komoly háttérmunka szükséges az idegen nyelvű kurzusok meghirdetésétől, az oktatók és munkatársak nyelvi felkészítésén keresztül, a különböző országokból érkező hallgatók igényeinek kiszolgálásáig.

Azonban számos esetben bizonyították már a magyar felsőoktatási intézmények, hogy képesek szembenézni ezekkel a kihívásokkal. **A nemzetköziesítést támogató jó gyakorlatok elismerése céljából a Tempus Közalapítvány idén harmadik alkalommal adott át díjakat** olyan innovatív kezdeményezéseknek, amelyek különböző eszközökkel járulnak hozzá a hazai felsőoktatás nemzetközi versenyképességének növeléséhez. Idén nyolc projekt vehette át a Felsőoktatás *Nemzetközi Fejlesztéséért Díjat* a Tempus Közalapítványtól. •

GYŐRPÁL ZSUZSANNA,
Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

A rendezvény az EFOP-3.4.2-VEKOP-15-2015-00001 „Campus Mundi – felsőoktatási mobilitási és nemzetköziesítési program" című projekt részeként a Széchenyi 2020 program keretében, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósult meg.

Átadtuk a 2017. évi FELSŐOKTATÁS NEMZETKÖZI FEJLESZTÉSÉÉRT díjakat

Mitől lesz nemzetközileg versenyképes a magyar felsőoktatás? Hogyan lehet a hallgatók számára biztosítani a rugalmas és innovatív oktatási-tanulási módszereket? Miként szerezhetik meg azokat a képességeket, amelyek szakmájuk színvonalas művelésére és aktív társadalmi szerepvállalásra teszik őket alkalmassá? Ezekre a kérdésekre kínálnak különféle válaszokat a Felsőoktatás Nemzetközi Fejlesztéséért Díjra érkezett pályázatok és annak nyertesei.

A díj létrehozásának célja a nemzetköziesítés terén munkatársi, oktatói kezdeményezéssel, intézményi szinten elért, de országos, vagy akár nemzetközi jelentőségű eredmények elismerése, a kifejlesztett jó gyakorlatok terjesztése volt.

2017-ben a Felsőoktatás Nemzetközi Fejlesztéséért Díjat a hallgató központú, rugalmas tanulási utakat biztosító innovatív oktatási és tanulásszervezési módszerek megvalósítói kapták.

A beérkező 103 pályázat rendkívül magas színvonalon készült, benne sok kitűnő gyakorlattal. A nagy versenyben azok a jó gyakorlatok kerültek a legjobbak közé, amelyek újszerű és eredeti ötleten alapuló komplex, összetett oktatási módszertant mutatnak be és ezen kívül olyan plusz üzenetet közvetítenek, amelyek egybecsengenek a nemzetköziesítési célokkal, illetve az Európai Felsőoktatási Térség reformjának célkitűzéseivel, ezáltal követendő példát mutatnak a felsőoktatási intézmények szereplői számára.

A Tempus Közalapítvány Kuratóriuma a tervezetnél több, összesen 8 pályázat számára ítélte oda a *Felsőoktatás Nemzetközi Fejlesztéséért pályázat „Kiváló gyakorlat"* díját.

A 2017. évi Felsőoktatás Nemzetközi Fejlesztéséért díjfelhívás az Európai Felsőoktatási Térség reformja című (74344-EPP-1-2016-1-HU-EPPKA3-BOLOGNA) projekt keretében került meghirdetésre.

SZÉCHENYI 2020
MAGYARORSZÁG KORMÁNYA
Európai Unió
Európai Szociális Alap
BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A FELSŐOKTATÁS NEMZETKÖZIESÍTÉSE

A világszínvonalú magyar orvosképzés területén 3 pályázat is díjat nyert.

A **Semmelweis Egyetemen Prof. Dr. Rosivall László által megvalósított projekt**, számos tevékenysége révén visszahelyezte a magyar vesegyógyászatot a nemzetközi színtérre, amihez az általa létrehozott Magyar Vesealapítvány, a Budapesti Nefrológiai Iskola, a 20 éve működő, világhírű oktatók bevonásával megvalósuló, 65 országból közel 2000 hallgatót vonzó nemzetközi nyári egyetem, illetve a vesegyógyász PhD program akkreditálása mind hozzájárultak. A megvalósítás során elsődleges cél a magas színvonalú szakmaiság, a tanítva tanulás, a nemzetközi tapasztalatcsere, de olyan szempontok is előtérbe kerültek, mint az esélyegyenlőség, a roma orvostanhallgatók támogatása vagy az orvosi jelnyelv meghonosítása.

KÜLÖNDÍJ: **Budapesti Nephrológiai Iskola**
(megvalósító: Prof. Dr. Rosivall László)

A **Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Karán Dr. Juhász Tamás, Dr. Szücs Péter és Dr. Balogh Attila együttműködésében** egy modern IKT-eszköz, az orvosi gömbszkenner módszertani felhasználására láthattunk jó példát. Az eszköz segítségével lefotózott bonctani preparátumok egy nemzetközi online adatbázisban gyakorló magyar és nemzetközi orvosok, hallgatók, oktatók számára is elérhetőek, lehetővé téve a közös tanulást, szakmai tapasztalatcserét globális szinten is. A módszer nagy előnye, hogy a használat során egy folyamatosan fejlődő, gyarapodó online tananyag jön létre, amely egyben nemzetközi publikációs lehetőséget is kínál oktatóknak, hallgatóknak egyaránt, ezzel is növelve az egyetem jó hírnevét.

4D Anatomy platform alkalmazása az anatómia oktatásban
(megvalósítók: Dr. Juhász Tamás, Dr. Szücs Péter, Dr. Balogh Attila)

A Pécsi Tudományegyetem Általános Orvosi Kar Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézete orvosokkal és színészekkel megvalósított két projektje összevont díjat nyert. Arra keresték a megoldást, hogyan lehet az orvosképzésben megnövekedett létszámú külföldi hallgatókat a magyar diákokkal közös projektekbe bevonni, ezáltal nyelvi és interkulturális képességeiket fejleszteni, szakmai motivációjukat és tudásukat növelni. Az egyik megoldás a háromnyelvű demonstrátori rendszer létrehozása, amelynek során magyar hallgató segíti a külföldi hallgatókat a betegekkel való kommunikáció során. A másik pedig egy egyedülálló módszer, melynek keretében színészeket vonnak be az orvostanhallgatók gyakorlati képzésébe azáltal, hogy tipikus orvos-beteg, orvos-hozzátartozó szituációkat játszanak el, így az orvosjelöltek biztonságos körülmények között sajátíthatják el a megfelelő szakmai és viselkedésbeli ismereteket.

Az orvosi szaknyelv oktatásának Pécsi Modellje – Háromnyelvű demonstrátori rendszer a PTE ÁOK-n (megvalósítók: Halász Renáta, Dr. Koppán Ágnes, Dr. Eklicsné Lepenye Katalin, Dr. Hambuchné Kőhalmi Anikó, Dr. Sebők Judit, Dr. Molnár A. Gergő)

SzimMedKom – Szimulációs orvosi kommunikációs oktatási modell színész-páciensekkel
(megvalósítók: Dr. Koppán Ágnes, Dr. Eklicsné Lepenye Katalin, Halász Renáta, Dr. Sebők Judit, Dr. Molnár Gergő, Dr. Rendeki Szilárd, Dr. Németh Zsuzsanna, Dr. Szemán Eszter, Dr. Rébék-Nagy Gábor)

A Tempus Közalapítvány idén harmadszor hirdette meg a Felsőoktatás Nemzetközi Fejlesztéséért Díj felhívást, melynek díjkiosztójára 2017. október 10-én, a Trendek és kihívások a felsőoktatás nemzetköziesítésében című konferencia keretében került sor. A díjakat Dr. Horváth Zita, az Emberi Erőforrások Minisztériuma felsőoktatásért felelős helyettes államtitkára, valamint Tordai Péter a Tempus Közalapítvány igazgatója adta át.

A konferencia délutáni szekcióiban a díjazottak gyakorlati előadásait is láthatta a közönség. A projektek megvalósítói igyekeztek gyakorlatias bemutatók keretében szemlélteni módszereiket, eszközeiket és próbálták elgondolkodtatni a közönséget az általuk felvetett kérdésekkel kapcsolatban.

A **Moholy-Nagy Művészeti Egyetem oktatója, Dr. Losonczi Anna** az MTA posztdoktoraként arra törekszik, hogy építész-tervező hallgatók számára a legújabb környezet-pszichológiai kutatások eredményeinek felhasználását segítse alkotó-tervező munkájuk során. A jó gyakorlat növeli a hallgatók tudatosságát, a szemináriumok keretében, a kutatáselméletek elemzésével megismerik, hogy munkájuk hogyan hat majd a felhasználóra és az általuk kitűzött célnak megfelelően, az oktató támogatásával folyamatosan fejlesztik alkotásaikat. A módszer során a kutatás és oktatás multidiszciplináris összhangja teremtődik meg, és a tudományos kutatást elérhetővé és emészthetővé teszi a hallgatók számára.

Tudományos kutatás és az alkotói tevékenység kölcsönhatásának összekapcsolása a design képzésben (megvalósító: Dr. Losonczi Anna)

A **Pannon Egyetem Georgikon Kar Növénytudományi és Biotechnológiai Tanszékének oktatói Dr. Alföldi Zoltán és Dr. Bódis Judit hallgatók bevonásával** megvalósított jó gyakorlat keretében, a fenntarthatóság jegyében komplex képességfejlesztési programot dolgoztak ki különböző képzési szinteken. Különböző tantárgycsoportokat kapcsolnak össze, elősegítve ezzel a hallgatók rendszerszemléletét, és terepgyakorlatok, kutatótáborok segítségével komplex tudást biztosítanak számukra. A hallgatói-oktatói Táj és Ember klub, mely nyitott laikusok és a szakma régióbeli képviselői számára, a „Vissza a gyökerekhez" középiskolai program, az óvó- és iskolapedagógusok számára környezeti nevelést segítő, továbbképző program jó példát mutat a felsőoktatási intézmény régiós szerepvállalására is.

Ne várjunk Bolygó Kapitányra, legyünk a fenntarthatóság napi hősei! (megvalósítók: Dr. Alföldi Zoltán, Dr. Bódis Judit, Búzás Előd, Szabó Éva)

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar Általános Gyógypedagógiai Intézet és Fogyatékosság és Társadalmi Részvétel Intézet projektje amellett, hogy komplex, gyakorlati, IKT-eszközöket felhasználó projektekbe vonja be a hallgatókat, újító szemléletet közvetít a speciális igényű, jelen esetben a sérült, fogyatékossággal élő, hallgatók, oktatók felsőoktatásban való részvételének elősegítésére. A sérült személyek oktatóként szerepelnek a szemináriumokon, de a hallgatókkal közösen részt vesznek a projektek megvalósításában is. Bevonásuk és erre való felkészítésük egyedülálló a magyar felsőoktatásban. A program sokrétűen hasznosítható, nemcsak az emberekkel foglalkozó tudományterületeken adaptálható, hanem nagymértékben hozzájárul a hallgatók és oktatók érzékenyítéséhez a felsőoktatás és a társadalom minden területén.

„Együtt tanítunk!" – inkluzív oktatási módszerek a felsőoktatásban (megvalósítók: Antal Zsuzsanna, Futár András, Cserti-Szauer Csilla, Csángó Dániel, Horváth Péter, Katona Vanda, Kollár Zoltán, Kolonics Krisztián, Kunt Zsuzsanna, Sándor Anikó, Tóth Károly)

A Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kar Simonyi Üzlet- és Gazdaságfejlesztési Központ munkatársai által megvalósított projektben valós szakmai feladatokba és piaci szituációkba vonják be a diákokat, ezzel komplex képességfejlesztést biztosítanak számukra. A részt vevő diákok számára nemzetközi video pitch (miniprezentáció) verseny keretében globális megmérettetésre is lehetőséget adnak. A program nemcsak a gazdasági, hanem más karok diákjai számára is nyitott. A munkaerőpiaci követelményeknek való megfelelést, a vállalkozókészség fejlesztést a piaci szereplők – gazdasági mentorok, üzleti befektetők is elősegítik. Mindezekkel a tevékenységekkel hozzájárulnak, hogy a diákok vállalkozószelleme növekedjen és hogy képességeik és szakmai tudásuk minél inkább megfeleljen a munkaerőpiaci elvárásoknak.

SIP-IPV – Vállalkozó egyetem. Globális tantermek a vállalkozói oktatás szolgálatában (megvalósítók: Dr. Csapi Vivien, Dr. Bedő Zsolt)

A díjazottak listáját és projektbemutatójukat a Tempus Közalapítvány honlapján olvashatják:
www.tka.hu » Hírek »
Átadták a 2017. évi Felsőoktatás nemzetközi fejlesztéséért díjakat

ZÁRULÓ PROGRAMSZAKASZ, KINYÍLÓ LEHETŐSÉGEK

Zárul az EGT Alap Ösztöndíj program 2009–2014-es periódusa

Az év végével zárul az EGT Alap Ösztöndíj program jelenlegi szakasza. Az EGT Alap Ösztöndíj program célja, hogy elősegítse a nemzetközi együttműködések és a kölcsönös mobilitási programok megvalósítását, valamint hozzájáruljon Magyarország és a három donor ország, Norvégia, Izland és Liechtenstein intézményei közötti hosszú távú kapcsolatok és szakmai együttműködések kialakításához. Októberben zárókonferencia keretében számos projekt mutatta be, hogy mit jelentett neki ez a támogatási lehetőség.

A programban részt vevő országok nem feltétlenül lennének egymás ideális együttműködő partnerei, történelmileg sem kötődnek egymáshoz, földrajzilag is távol vannak – az EGT Alapból finanszírozott Ösztöndíj program éppen ezeket a különbségeket hivatott oldani, a távolságokat leküzdeni.

A három donor ország nemcsak hazánkat, hanem összesen 15 országot támogat külön kerettel, meghatározott prioritáslista mentén. Ezen prioritások között az egyik az oktatás és képzés területén megvalósuló *Ösztöndíj program*, amely az évek alatt kiemelt helyet vívott ki magának: a 2004–2009 közötti ciklusban is több országban – köztük Magyarországon – kapott támogatást ez a terület, majd a 2009–2014-es szakaszban szintén.

A program elmúlt 5 évében 177 pályázat érkezett be a négy pályázattípusra, amelyek közül 126 lett támogatott. Az együttműködésekben 92 magyar intézmény vett részt, némelyikük több pályázatot adott be vagy több pályázattípusban is megmérettette magát, míg a donorok részéről 139 intézmény kapcsolódott be a programba. Az Ösztöndíj program rendelkezésre álló költségvetése a 2009–2014-es időszakban 3,5 millió euró volt, a program forrásait az EGT Finanszírozási Mechanizmus, valamint Magyarország központi költségvetése biztosította. A nemzeti hozzájárulás mértéke 15% volt. Az Ösztöndíj program magyarországi koordinálója a Tempus Közalapítvány volt, mely a pályázati lehetőségekhez kapcsolódó információszolgáltatást, a pályázatírással kapcsolatos tanácsadást, a beérkezett pályázatok kezelését és értékelését, a szerződéskötést és a projektek nyomon követését látta el.

A program keretében köz- vagy felsőfokú oktatásban, valamint képzésben érintett intézmények pályázhattak tanulási, tapasztalatszerzési célú hallgatói, oktatói, személyzeti mobilitások megvalósítására, illetve felsőoktatási területen projekt alapú nemzetközi együttműködések megvalósítására.

177 pályázat

126 támogatott pályázat

92 magyar intézmény

139 intézmény donor országból

815 mobilitás

Az együttműködések során **az alábbi tevékenységekre lehetett pályázni:**

- Előkészítő látogatások és Szakmai látogatások
- Felsőoktatási mobilitási pályázatok
- Személyzeti/oktatói mobilitás felnőtt tanulási, szakképzési és köznevelési intézmények számára
- Felsőoktatási intézményközi együttműködési projektek

A célország minden esetben a három donor ország legalább egyike lehetett, illetve az együttműködések működhettek kölcsönösségi alapon – tehát Magyarországra is jöhettek hallgatók, oktatók és más munkatársak, megvalósulhattak szakmai látogatások. A felsőoktatási intézményközi együttmű-

ködések pedig tovább tágították a kört: más kedvezményezett országok is bekapcsolódhattak a projektbe partnerként.

A négyféle pályázati tevékenység döntő többsége **mobilitás fókuszú** volt, melynek eredményeképp összesen 815 mobilitást támogatott a program. Ezek nagyrészt kifelé irányultak (87,4%) – vagyis magyar hallgatók, oktatók és szakemberek látogattak a donor országok valamelyikébe, elsősorban Norvégiába (a mobilitások 56,9%-a). Ennek a 815 mobilitásnak a megvalósulása 1 136 565 euró lekötését eredményezte.

A korábbi időszak tisztán mobilitási programjait ez a programszakasz egy új lehetőséggel bővítette: elérhetővé váltak felsőoktatási intézményi együttműködések. Ebből 8 valósult meg, összesen 1 264 080 euró értékben. A pályázattípus hiánypótló volt abban a tekintetben, hogy az Erasmus+ programon belül elérhető hasonló, de az igényekhez mérten nagyon szűk kerettel rendelkező lehetőség mellett kínált egy újabb platformot a mobilitáson túlmutató együttműködéseket, kutatásokat, tanulmányok készítését, tananyagfejlesztést vagy nyári egyetemeket, intenzív programokat megvalósító egyetemi kooperációknak. A mobilitás mellett szükség van a felsőoktatásban az oktatás minőségének fejlesztése és a nemzetköziesítés fokozása érdekében ilyen típusú lehetőségekre is.

A történelmi-kulturális kötődés hiánya vagy a távolság mellett az **oktatási-képzési rendszerekben rejlő különbségek** sem könnyítették meg a felek dolgát, hiszen volt, hogy az adminisztratív tényezők (pl. különböző félévkezdési időszakok, eltérő arányú kreditek a felsőoktatásban) akadályoztak, akár meg is hiúsítottak egy-egy együttműködést. Hosszabb távon azonban a Magyarország és a donor országok közötti oktatási együttműködésekre szánt külön támogatás sikeresnek mondható, amit jól mutat a szűkös időkeret ellenére megvalósított mobilitások és együttműködések száma. Az együttműködéseket kifejezetten ez a célzott támogatás katalizálja, ennek hiányában Magyarország és a három donor ország nem feltétlenül lennének egymás partnerei. A következő programszakaszban az adminisztráció egyszerűsítésével, tágabb megvalósítási időkerettel, különböző marketing eszközökkel elősegíthető, hogy a most vagy korábban kialakult kapcsolatok megszilárduljanak és az eseti helyett folyamatossá válhasson a felek közötti együttműködés.

A zárókonferencián bemutatott projektek arról számoltak be, hogy számos partnerrel alakítottak ki hosszú távú együttműködéseket a projekt határain túl is. Számos jó gyakorlattal és szakmai kapcsolattal gazdagodhattak a pályázó intézmények és ez kiváló alapja lehet a jövőbeli együttműködéseknek.

Az **Ösztöndíj program magyarországi megvalósulása sikeresnek tekinthető**. Figyelembe véve olyan nem várt nehézségeket, mint a program felfüggesztése, az eredmények megfelelőek, egyes tevékenységek kifejezetten sikeresek és keresettek. A 2009–2014-es EGT Finanszírozási Mechanizmus Ösztöndíj program (HU08) keretében számos együttműködés, projekt valósult meg Magyarország és a donor országok között, melyek hozzájárultak mind a hazai, mind a norvég, izlandi és liechtensteini oktatás fejlődéséhez, erősítve a nemzetköziesítési folyamatokat, valamint sok esetben magas színvonalú, nemzetközi szinten is hiánypótló projektterméket létrehozva, Európa határain is átnyúló hatással és kiemelkedő nemzetközi érdeklődéssel övezve. •

Az EGT Alap Ösztöndíj program 2009–2014-es periódusának zárására készült kiadványt lapozgatva a hazai eredmények mellett betekinthetünk Norvégia, Izland és Liechtenstein oktatási rendszereibe, illetve olvashatunk számos jó gyakorlatot az érintett országokból. A projekteket bemutató kisfilm honlapunkon megtalálható.

tka.hu » Kiadványok

Részletek a *Magyarország és a donor országok oktatási együttműködései az EGT Alap Ösztöndíj programban* című kiadványból

Válogatta: SZÉLL ADRIENN
Tempus Közalapítvány, Felsőoktatási egység

Államközi ösztöndíjas lehetőségek
a Tempus Közalapítványnál

A magyar és egy másik állam bilaterális egyezményén alapuló ösztöndíjas programmal több kontinensen, mintegy 50 ország viszonylatában elérhetőek hallgatói és kutatói ösztöndíjak, minden tudományterületen.

A korábban a Balassi Intézet Magyar Ösztöndíj Bizottsága (MÖB) által kezelt államközi ösztöndíjak egy kormánydöntés értelmében 2015. április 16-i hatállyal a Tempus Közalapítványhoz kerültek. Azóta a Tempus Közalapítvány Felsőoktatási Egysége a program felelőse és ösztöndíjat odaítélő szervezete.

Magyarország Kormánya, illetve az Emberi Erőforrások Minisztériuma által különböző államokkal aláírt oktatási együttműködési megállapodások vagy munkatervek alapján, meghatározott feltételek szerint **egyetemi, főiskolai hallgatók, doktoranduszok, oktatók, kutatók, kutatóintézetek munkatársai** jogosultak pályázni államközi ösztöndíjra **bármely tudományterületről, illetve művészeti ágból**. Az ösztöndíjakat magyar részről a mindenkori oktatási miniszter adományozza, innen ered a „miniszteri" ösztöndíj elnevezés.

Négyféle ösztöndíjtípusra lehetséges a pályázás, mind kiutazói, mind beutazói irányban: a felsőoktatás mindhárom képzési szintjén igénybe vehető **egy vagy két féléves hallgatói részképzésre** vagy **teljes diplomás képzésre**, **kutatói-oktatói tanulmányútra**, illetve **nyári egyetemi kurzusokra**. A pályázók köre és a pályázás feltételei – így a létszámok, a juttatások mértéke és a szállás biztosítása – országonként és ösztöndíjtípusonként eltérőek.

A pályázatok elbírálásában – és gyakran a finanszírozásban is – mindkét állam ösztöndíjat kezelő szervezete részt vesz. A Tempus Közalapítvány külföldi partnerei a nemzeti ösztöndíj adományozó irodák, illetve a nemzeti oktatási minisztériumok illetékes részlegei.
A Tempus Közalapítvány online pályázati rendszere felhasználóbarát; egyszerű pályázást, szerződéskötést és beszámolást biztosít.

Általában a küldő ország ösztöndíj-adományozó szervezetének jelöltjeként, munkatervi alapon lehetséges pályázni. Ekkor a küldő állam jelölést küld a fogadó állam ösztöndíj-adományozó szervezete részére, és a fogadó állam az érvényben lévő megállapodás feltételei szerint dönt a jelentkezőkről. Azonban a küldő ország ösztöndíj-adományozó szervezetétől függetlenül, az ún. „pool" rendszerben is történhet jelentkezés, amennyiben a fogadó állam azt lehetővé teszi. Ekkor a fogadó állam a küldő állam jelölése nélkül fogad pályázatokat és dönt azokról.

Államközi ösztöndíjas kezelésben áll a német-magyar *Deutscher Akademischer Austausch Dienst* (DAAD), magyarul Német Felsőoktatási Csereszolgálat is, mely tanulmányi és kutatói ösztöndíjakat kínál Németországba, továbbá 2018-tól a *Hubert Curien-Balaton Program*, mely francia-magyar közös társadalomtudományi kutatási projekteket támogat.

A Tempus Közalapítvány Felsőoktatási egysége az államközi cserelehetőségek mellett a **Magyar Állam által kínált ösztöndíjakat** is kezeli, így az osztrák-magyar kapcsolattörténetet kutatók számára a bécsi *Collegium Hungaricumba* (Magyar Intézetbe) szóló lehetőséget, valamint a *Magyar Állami Eötvös Ösztöndíjat*, amelyet kiemelkedő teljesítményű és képességű fiatal kutatók, művészek és szakemberek részére hirdet valamennyi tudományterületen, a világ bármely országába. •

HERNÁDI ANNA
Tempus Közalapítvány, Felsőoktatási egység

RÉSZLETES INFORMÁCIÓ, AKTUÁLIS PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK, HATÁRIDŐK ÉS ELÉRHETŐSÉGEK
a Tempus Közalapítvány honlapján találhatóak:

» államközi, DAAD és Collegium Hungaricum ösztöndíjak

tka.hu » Pályázatok » Államközi ösztöndíjak

» Magyar Állami Eötvös Ösztöndíj

tka.hu » Pályázatok » Magyar Állami Eötvös ösztöndíj

» Hubert Curien- Balaton Program

tka.hu » Hírek » Felhívás magyar-francia társadalomtudományi együttműködések megvalósítására

A TEMPUS KÖZALAPÍTVÁNY PROGRAMJAI ÁLTAL TÁMOGATOTT, NEMZETKÖZIESÍTÉST ÖSZTÖNZŐ TEVÉKENYSÉGEK A FELSŐOKTATÁSBAN

A Tempus Közalapítvány célja, hogy programjaival támogassa a felsőoktatási intézmények nemzetköziesítését a gyakorlatban azáltal, hogy ösztönzi egyes tevékenységek megvalósulását és nemzetközi folyamatokba ágyazódását.

www.tka.hu/nemzetkoziesites • www.tka.hu/internationalisation-in-higher-education

A TEMPUS KÖZALAPÍTVÁNY TEVÉKENYSÉGEI A NEMZETKÖZIESÍTÉS TERÜLETÉN

Partnerkapcsolatok, együttműködések

- Partnerkapcsolat-építés és bővítés — Campus Mundi, Stipendium Hungaricum, Államközi ösztöndíjak, CEEPUS, Erasmus+
- Hallgatótoborozás, hallgatói mobilitás ösztönzése — Campus Mundi, Stipendium Hungaricum, Államközi ösztöndíjak, CEEPUS, Erasmus+
- Nemzeti szintű alumni hálózat kiépítésének és fejlesztésének támogatása — Campus Mundi, Államközi ösztöndíjak, CEEPUS, Erasmus+
- A magyar felsőoktatás nemzetközi láthatóságának növelése — Campus Mundi, Stipendium Hungaricum, Államközi ösztöndíjak, CEEPUS, Erasmus+
- Tudástranszfer, jó gyakorlatok cseréje (konferenciák, workshopok) — Campus Mundi, EHEA, Erasmus+
- Nemzetközi szervezetekbe való bekapcsolódás, tagság — Campus Mundi
- Nemzetközi kutatásokban való részvétel serkentése — Erasmus+
- Oktatói és kutatói cserék serkentése — Erasmus+, CEEPUS
- Intézményi brandépítés támogatása — Campus Mundi

Oktatás és kutatás

- Képzés- és tantervfejlesztés támogatása — Campus Mundi, Stipendium Hungaricum, EHEA, Erasmus+
- Kutatói mobilitás ösztönzése — Campus Mundi, Erasmus+
- Digitális tartalomfejlesztés és IKT eszközök oktatási célú felhasználásának elősegítése — EHEA, Erasmus+, Stipendium Hungaricum, EFFECT
- Nemzetközi szakpolitikák mentén történő együttműködések ösztönzése — Campus Mundi, EHEA, Erasmus+, Államközi ösztöndíjak, CEEPUS
- Eredményalapú, hallgatóközpontú, rugalmas oktatás támogatása — EHEA
- E-learning, tanulási keretrendszerek használata, MOOC fejlesztése — EHEA, TKA képzések
- Külföldi diákok magyar nyelvtudásának fejlesztése — Erasmus+, Államközi ösztöndíjak, Stipendium Hungaricum
- Nemzetközi kutatói hálózatokba való bekapcsolódás elősegítése — EURAXESS2*, Államközi ösztöndíjak

Szervezeti vezetés és működés

- Információáramlás fejlesztése — Intézményi intézkedések a nemzetköziesítési folyamatok támogatására
- Nemzetköziesítésért felelős vezető kijelölése — Intézményi intézkedések a nemzetköziesítési folyamatok támogatására
- Szervezeti tudás összefogása és megosztása — Intézményi intézkedések a nemzetköziesítési folyamatok támogatására
- Feladatkörök és kapcsolódások összehangolása — Intézményi intézkedések a nemzetköziesítési folyamatok támogatására
- Fejlesztési terv nemzetköziesítése — Campus Mundi, Erasmus+
- Kapacitásfejlesztés támogatása — Campus Mundi, Erasmus+

Mobilitás

- Hallgatói szolgáltatásfejlesztés — Campus Mundi, Stipendium Hungaricum, Államközi ösztöndíjak, CEEPUS, Erasmus+
- Interkulturális kompetenciák fejlesztése — Campus Mundi, Stipendium Hungaricum, Államközi ösztöndíjak, CEEPUS, Erasmus+
- Középiskolások számára mobilitási információs programok — Campus Mundi, EHEA, Erasmus+
- Hazai és külföldi hallgatók integrációja — Campus Mundi, Stipendium Hungaricum, Államközi ösztöndíjak, CEEPUS, Erasmus+
- Bejövő hallgatói mobilitás növelése — Campus Mundi, Stipendium Hungaricum, Államközi ösztöndíjak, CEEPUS, Erasmus+
- Szakmai gyakorlatos fogadóhelyek felkészítése gyakornokok fogadására — Erasmus+

* EURAXESS2 – Bay Zoltán Alkalmazott Kutatási Közhasznú Nonprofit Kft., www.euraxess.hu

„Nem fontos, hogy nemzetközi szuperhős légy”

Interjú Markus Laitinennel, az Európai Szervezet a Nemzetközi Oktatásért (EAIE) elnökével

Szuperhősnek lenni a felsőoktatásban nem feltétlen elméleti tudást jelent, hanem szakmai hálózatba való bekapcsolódást, a nemzetköziesedés kiterjesztésének segítését, valamint kapcsolatteremtést hasonló területen dolgozó szakemberekkel a világ minden tájáról. Ezt vallja az EAIE elnöke, Markus Laitinen, akivel a magyar lehetőségekről, tagságról is beszélgettünk.

Huszonnégy évet töltött a Helsinki Egyetemen, mielőtt az EAIE elnöke lett. Mit emelne ki az eddigi karrierjéből, amelyet fontosnak tart az elnöksége alatt is?

Azzal az ambícióval kezdtem politikatudományt tanulni az egyetemen 1989-ben, hogy külszolgálatban diplomata legyek. Aztán rájöttem, hogy a nemzetközi felsőoktatásban való szerepvállalás is egyfajta diplomácia. Így más formát találtam a célomhoz. Örülök annak, hogy a felsőoktatás nemzetköziesítése ilyen sokat változott az elmúlt időszakban, soha nem éreztem unalmasnak. Nagyra becsülöm, hogy sosem unatkoztam a munkám során, mindig tudott újat mutatni. Különböző kultúrákból, nyelvi háttérből érkező emberekkel pedig különösen szívesen ismerkedem meg.

Az EAIE szakmai közege, úgy tűnik, tökéletesen illik mindehhez. Hogyan találkozott a szervezettel?

A finn egyetemeken a nemzetközi oktatásban dolgozók mindig is nagyon aktívak voltak az EAIE szervezetében. Az egyetem Társadalomtudományi Karán dolgoztam 1994-ben, amikor néhány kolléga mesélt a konferenciáról, így hát regisztráltam az első EAIE rendezvényemre. Ettől kezdve először konferenciarésztvevőként, később előadóként csaknem minden konferencián részt vettem, mindössze hármat hagytam ki a huszonnégy év alatt, így szinte törzsvendéggé váltam. Más kollégákkal ellentétben nem vállaltam szerepet a szervezet vezetésében egészen addig, míg egy nap csörgött a telefonom, és arra kértek, induljak az elnökhelyettesi választáson. Örültem a lehetőségnek, hogy indulhattam, és meg is választottak elnökhelyettesnek, most ennek folyományaként tölthetem be az elnöki pozíciót.

Hogyan válhatnak a résztvevők a szervezet aktív tagjaivá?

Mind kollégák vagyunk, és ez az egyenrangúság, kollegialitás az alapja az EAIE működésének. Dönthetsz úgy, hogy jársz a konferenciákra, élvezed a szakmai párbeszédet, és kihasználod a hatalmas partnerkeresési potenciált; megpróbálhatsz az EAIE vezetésébe bekapcsolódni, vagy egyszerűen blogbejegyzést írsz az EAIE honlapjára. Többféle mélységű részvételi lehetőséget kínál az EAIE. A lényeg, hogy mindenki szerepet vállalhat a szervezet formálásában.

EAIE
European Association for International Education

A szervezet

A European Association for International Education non-profit szervezet 1989-ben alakult, azóta a felsőoktatás nemzetköziesítésében elismert európai központtá vált. Célja a felsőoktatás nemzetköziesítésében részt vevő egyének támogatása és összefogása. Nemzetközi tevékenységük részeként rendezik meg évente Európa egyik legnagyobb nemzetközi, felsőoktatással foglalkozó konferenciáját és kiállítását.

www.eaie.org

Az EAIE elnök feladatai és megválasztása

Az elnök a Bizottság (Board) és a Tanács (General Council) feje. A másik fontos feladatköre a rendezvényeken, a partnerországokkal való találkozókon és az EAIE-hez hasonló társszervezetek eseményein való képviselet.

A jelöltet először elnökhelyettesnek választják meg két évre, majd helyettesként automatikusan elnöki posztra lép újabb két évre, így összesen négy évet tölt el az elnökségben. Ezt követően a leköszönő elnök még két évig a Tanács tagja marad, ezáltal is biztosítva a folyamatosságot a szervezetben.

Feltételezem, hogy az EAIE elnökeként jóval szélesebb rálátása van az európai és a globális oktatási folyamatokra. Hogyan helyezné el a magyar felsőoktatást a nemzetközi színtéren?

Magyarország igen sok fontos és szükséges dolgot tesz a felsőoktatásban nemzeti szinten, azonban véleményem szerint a kérdések még mindig a hallgatói mobilitás körül forognak, és a fókusz a mennyiségen van, például a hallgatói számok vonatkozásában. Az intézményekben zajló nemzetköziesítés alulmarad kissé, de természetesen ez nemcsak Magyarországra jellemző. Úgy tűnik, hogy a nemzetközi irodák munkatársai nem kapnak teljes körű felhatalmazást intézményeiktől, talán ez az egyik oka annak, hogy olyan kevés magyar tag van a szervezetben. Az a meglátásom, hogy nincs elég mozgási szabadságuk, de szeretném jobban megismerni az okokat.

Mivel győzné meg a magyar kollégákat, hogy az EAIE-tagság egy pozitív befektetés?

Azzal, hogy fejleszthetik szakmai képességeiket és tudásukat, a tréningeken, konferenciákon és egyéb tevékenységeken keresztül pedig kihasználhatják a partneri kapcsolatépítési lehetőséget. Az a tapasztalatom, hogy az EAIE szakmai közegébe való bekapcsolódás egyik nagy potenciálja, hogy növeli a résztvevők munkavégzésének szakmaiságát és minőségét. A nemzetköziesítés folyton változik, és ez a változás mind gyorsabb lesz. Ha valaki részévé tud válni egy szakmai közösségnek, az hozzájárul ahhoz, hogy jobban végezze a munkáját.

Tapasztalataim szerint Magyarországon legtöbbször a nemzetközi iroda munkatársai vesznek részt az EAIE konferencián. Ugyanakkor rendkívül fontos volna, hogy oktatók, szakértők is csatlakozzanak a szakmai közösségéhez.

Leginkább azoknak a kollégáknak hasznos, akik valamilyen módon kapcsolódnak a nemzetköziesítéshez, még akkor is, ha nem a nemzetközi iroda munkatársai. A Helsinki Egyetemen 2003 óta nincs nemzetközi iroda, mert a különböző területeken dolgozó kollégák mind hozzájárulnak valamilyen módon az intézmény nemzetköziesítési törekvéseihez. Az elképzelést, hogy a nemzetköziesítésnek ki kell terjednie a nemzetközi irodákon túlra, az EAIE díjjal jutalmazta 2013-ban.

Hogyan motiválná a kollégákat, hogy előadóként is jelentkezzenek az EAIE konferenciára?

Nem fontos, hogy nemzetköziesítési szuperhős légy ahhoz, hogy az EAIE hatékony tagjaként dolgozz. Nagyon fontos annak a felismerése, hogy a szekciókban előadók vagy a szervezetben aktívan működők valójában kollégák. A magyar egyetemek részéről kívánatos volna, hogy bátorítsák a munkatársakat szekciójavaslatok beadására, ezzel is támogatva szakmai kapacitásuk fejlesztését és a jó gyakorlatok megosztását.

Véleménye szerint mi a szerepe egy olyan nemzetközi oktatási szervezetnek, mint az EAIE, a 21. században?

Az EAIE egyik legfontosabb stratégiai célja a relevancia. Mint említettem, a nemzetköziesítés mindig változik. A hozzánk hasonló szervezetek feladata, hogy megértsék és megmutassák ezeket a változásokat. Tisztában lenni azzal, hogy mi is történik a nemzetköziesítés folyton változó közegében, állandó feladatunk. A relevancia azt is jelenti egyúttal, hogy biztosítsuk az egyensúlyt az egyenrangú működés és a szakmai minőség megőrzése között.

Mit üzen a magyar egyetemeknek?

Kiemelt célunk, hogy ne csak több magyar kollégát láthassunk a konferenciáinkon, de minél több aktív tagot is, aminek támogatására szeretnénk megtalálni a lehetőséget. Az EAIE nagyon komolyan veszi misszióját, miszerint egész Európáért jött létre. Ha nem biztosítjuk a megfelelő egyensúlyt a résztvevők, tagok tekintetében Európa minden térségéből, akkor elbukunk. Számomra a megfelelő európai reprezentáció egy win-win helyzet, és előnyös az egész európai felsőoktatás számára. •

Az interjút készítette:
MESTER-TAKÁCS TÍMEA
Tempus Közalapítvány,
Study in Hungary egység

Elégedettek-e a külföldi hallgatók a magyar felsőoktatással?

A Stipendium Hungaricum ösztöndíjas hallgatók véleménye a hazai felsőoktatásról

47
PARTNERORSZÁG

2825
HALLGATÓ

26
FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNY

145
KÉPZÉSI PROGRAM

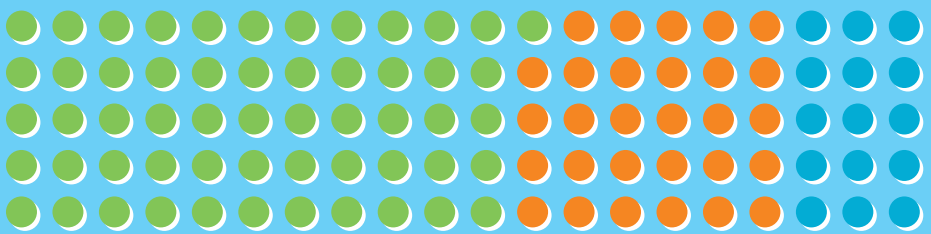
2017-ben ismét kérdőíves kutatás vizsgálta a Stipendium Hungaricum ösztöndíjas hallgatók véleményét magyarországi tanulmányaikról. Az online kérdőív arra kérdezett rá, hogyan értékelik a hallgatók az intézményük oktatási, képzési minőségét, a hallgatói szolgáltatásokat, valamint mennyire elégedettek az ösztöndíj keretében nyújtott lehetőségekkel. A kutatást a 2016. évi elemzésre épülve a Tempus Közalapítvány munkatársai valósították meg.

Az online kérdőíves kutatásban 47 partnerország 2825 hallgatója vett részt. A hallgatók a hazai felsőoktatás színes palettáját képviselték: a válaszadó hallgatók 26 felsőoktatási intézmény közel 145 képzési programján tanultak. A hallgatók többsége, 40 százaléka mesterszintű képzési programban, valamivel kevesebben, 38 százalékuk alapképzésben vett részt. A doktori képzésen tanuló válaszadók aránya 16 százalék volt.

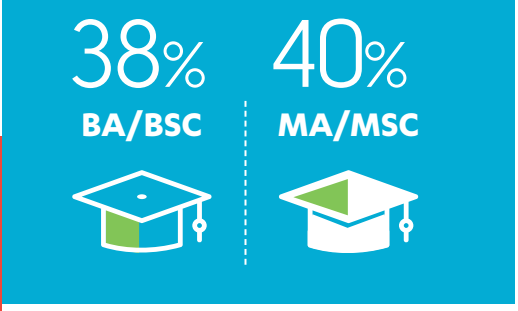
A kutatás részletesen foglalkozott az itt tanulók továbbtanulási motivációjával, valamint a döntésük mögötti információs igényükkel. A kérdőív többek között rákérdezett arra is, mennyit tudtak a hallgatók Magyarországról továbbtanulási döntésüket megelőzően. A válaszadók 17 százaléka sokat tudott hazánkról, 60 százalékuk viszont csak kevéssé ismerte az országot. A felmérés eredményei azt is jól mutatták, hogy melyek voltak az elsődleges okok, amelyek miatt hazánkat választották tanulmányaik helyszínéül a hallgatók. Legtöbben az oktatás magas színvonalát, minőségét, egy másik kultúra megismerését, valamint a megfizethető árakat említették: ezen szempontok a tavalyi kutatásban is a legfontosabb döntési tényezők között szerepeltek.

Az oktatás és képzés meghatározott szempontjaival, valamint a hallgató szolgáltatásokkal való elégedettség feltérképezése

A MEGKÉRDEZETTEK 56 SZÁZALÉKA BIZTOSAN, 29 SZÁZALÉKUK PEDIG VALÓSZÍNŰLEG ÚJRA HAZÁNKBA JÖNNE.

A kutatásról részletesebben a Tempus Közalapítvány honlapján olvashatnak: www.tka.hu » Nemzetköziesítés a felsőoktatásban » Tanulmányok, kutatások

a kutatás fontos részét képezte. Az egyetemi életükkel, a képzési programokkal a hallgatók általánosságban elégedettek voltak. Kiemelten pozitív említést kapott az internet és különböző online eszközök órán való használata, az oktatóktól kapott segítség, támogatás, valamint az oktatók elérhetősége, a kapcsolattartás formái. Ugyanakkor a hallgatók kisebb mértékben voltak elégedettek a különböző speciális eszközökhöz, lehetőségekhez (pl. laboratóriumokhoz) való hozzáféréssel, az előadók, tanárok angol nyelvtudásával, valamint a kurzuson használt tanítási módszerekkel.

A kutatás segítségével olyan területek is azonosíthatók, amelyek minőségével, színvonalával kevésbé voltak elégedettek a hallgatók. Ilyen terület például a megfelelő szállás lehetősége, elérhetősége, amely a hazánkba külföldről érkezett tanulók számára talán az egyik legfontosabb kérdés. Ehhez kapcsolódóan az egy-egy városban elérhető szálláslehetőségeket, valamint az intézmény támogatását a szálláskeresés során többnyire közepesnek értékelték a megkérdezettek.

A hallgatói elégedettség egyik fontos visszajelzése, hogy a külföldi hallgatók újra hazánkat, illetve intézményüket választanák-e tanulásuk helyszínéül: a megkérdezettek 56 százaléka biztosan, 29 százalékuk pedig valószínűleg újra hazánkba jönne. Az adott felsőoktatási intézményt a hallgatók 42 százaléka biztosan, 27 százalékuk pedig valószínűleg újraválasztaná egy újbóli döntés során. Azoknak az aránya, akik biztosan nem döntenének újra Magyarország mellett, 2,4 százalék volt. •

KASZA GEORGINA
Tempus Közalapítvány,
Study in Hungary egység

Megérkeztek az első keresztény ösztöndíjasok

A 2017 júniusában létrehozott Ösztöndíjprogram Keresztény Fiataloknak pályázat keretében 251 pályázóból 82 ösztöndíjas kapott miniszteri ösztöndíjat, hogy Magyarországon szerezhessen diplomát.

A program célja, hogy lehetőséget biztosítson felsőfokú tanulmányok folytatására magyarországi képzési helyeken olyan, a világ válságrégióiban élő keresztény fiatalok számára, akik hazájában a keresztények vallási üldöztetésnek, fenyegetésnek vagy szabad vallásgyakorlásukban korlátozásnak vannak kitéve, hogy ezáltal is hozzájáruljon a hazájukba visszatérő szakemberek társadalmi megbecsültségének növekedéséhez.

A hazánkba érkezett hallgatók kizárólag egyházi ajánlással jelentkezhettek, amit az Emberi Erőforrások Minisztériumának Üldözött Keresztények Megsegítéséért Felelős Helyettes Államtitkárság hagyott jóvá. A pályázatban Izrael, Irak, Jordánia, Egyiptom, Szíria, Libanon, Nigéria, Pakisztán és Palesztina országokból lehetett pályázni. Végül 46-an érkeztek Nigériából, 13-an Egyiptomból, 12-en Irakból, 7-en Szíriából, 3-an Izraelből, 1 fő pedig Libanonból.

5 egyetem fogadott az első felhívás keretében hallgatókat. Az ösztöndíjasok legnagyobb csoportja a Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Karán tanul ápoló szakon, egy másik nagy csoport a Debreceni Egyetemen szociális munkásnak készül, de vannak köztük, akik gyógyszerésznek, műszaki mérnöknek vagy informatikusnak képzik magukat.

A következő pályázati felhívás 2018 januárjában kerül meghirdetésre, a 2018/2019-es tanévtől 150 fő tanulhat az Ösztöndíjprogram Keresztény Fiataloknak program keretében. •

BÁNFINÉ DR KLEKNER BÍBOR
Tempus Közalapítvány,
Ösztöndíjprogram Keresztény Fiataloknak

A Tempus Közalapítvány információs napot és alumni találkozót tartott a Sao Paulo-i Egyetemen

A Tempus Közalapítvány szervezésében magyar felsőoktatási delegáció utazott Brazíliába. Nyolc felsőoktatási intézmény, a Magyar Rektori Konferencia és a közalapítvány munkatársai a szakmai programsorozat keretében nem csak nemzetközi oktatási vásár sorozaton vettek részt, de saját szervezésű információs napot és alumni találkozót is tartottak.

A Sao Paulo-i Egyetemen szeptember 29-én zajlott nagy sikerrel az "Explore Hungary" elnevezésű tájékoztató nap és alumni találkozó. A vendégeket az egyetem magyar nyelv és kultúra programjának hallgatói népviseletbe öltözve köszöntötték a bejáratnál. A résztvevőket Konkoly Norbert nagykövet mellett Prof. Dr. Moacyr Ayres Novaes Filho, a Sao Paulo-i Egyetem akadémiai mobilitásért felelős igazgatóhelyettese is köszöntötte.

Nagy örömünkre számos olyan diák is elfogadta a meghívást, aki a brazil állam "Science Without Borders" program ösztöndíjasaként már járt Magyarországon, és szívesen osztotta meg tapasztalatait a többi érdeklődővel. Sor került élő kapcsolásra is, Magyarországról jelentkezett be egy brazil ösztöndíjas hallgató, aki számos kérdést kapott a közönség soraiból a tanulmányairól, az országról szerzett benyomásairól, a diákéletről egyaránt.

Az eseményt interaktív alumni találkozó zárta, ahol két Kőrösi Csoma Sándor ösztöndíjas magyar néptáncos – Darabos Eszter és Fekete Péter – adott ízelítőt, majd invitálta körtáncba a résztvevőket.

Kóbori Sarolta, a Sao Paulo-i Egyetem magyar nyelv és kultúra tanfolyamának vezetője előadásában beszélt arról, hogy az egyetemen megvalósuló kurzus nemcsak a magyar nyelv elsajátítására

ad lehetőséget, hanem arra is, hogy a diákok Magyarország kultúrájával is megismerkedjenek. A képzés a Pécsi Tudományegyetem és a Sao Paulo-i Egyetem szakmai együttműködésének keretei között, a Pallas Athené Domus Animae Alapítvány támogatásával valósul meg 2015 óta.

Az alumni találkozó második szakmai előadója Zolnai Emese, a Tempus Közalapítvány szenior alumni koordinátora volt, aki a jelenlévőknek bemutatta a nemzetközi alumni hálózat kiépítésének elemeit, a 2016. évi indulás óta elért eredményeket, valamint a jövőbeni terveket. Az előadást követően a hallgatóság közül több diák is jelezte az alumni hálózathoz történő csatlakozási szándékát, valamint szívesen támogatja a hálózat erősödését önkéntes tevékenység végzésével is.

A program legmeghatóbb része a brazil diákok és a magyar delegáció tagjainak közös emlékidézése volt. A hallgatók második otthonként tekintenek Magyarországra, nagyon sok szép emlék köti őket az országhoz. Elmondásuk szerint tanulmányaik során személyiségük jelentősen fejlődött, önállóbbak lettek, új barátokat szereztek, akikkel azóta is tartják a kapcsolatot. Az intézményi munkatársak segítségéért nagyon hálásak, és a hallgatók kifejezték abbéli szándékukat, hogy amint lehetőségük lesz, visszatérnek Magyarországra. •

ZOLNAI EMESE
Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

Alumni Hungary

Egy holland, aki nem tud betelni Magyarországgal

Tim Baas egy holland származású, volt Erasmus hallgató, akinek kapcsolata Magyarországgal bőven túlmutat az itt szerzett Erasmus élményeken. Most megkérdeztük tőle, hogy miért is szereti ennyire Magyarországot.

Mit kell tudnunk rólad?

Tim Pieter Wytze Baasnak hívnak, 36 éves vagyok. Jelenleg Hágában élek, nem mellesleg 10 perces bicikliútra a magyar nagykövetségtől. Szociológiát és újságírást tanultam, főként a politikatudományhoz kapcsolódó témák vonzottak, részben emiatt is jöttem ösztöndíjjal Magyarországra.

Hányszor jártál Magyarországon és miért pont minket választottál?

Eddig hétszer jártam itt, nagyon különböző keretek között. Részt vettem két egyetemi tanulmányúton 2003-ban és 2004-ben, jártam Hajdúszoboszlón riporterként, 2006-ban pedig Erasmus hallgatóként éltem itt. A Budapesti Corvinus Egyetemen tanultam az Európai Unióról, magyar történelemről és politikatudományról. Még Jeszenszky Géza is tanított, ami hatalmas élmény volt, nagyon szerettem az óráit. Ez a választás tudatos volt a részemről. Nagyon izgalmasnak tartottam Magyarország EU-csatlakozását 2004-ben, erről akartam többet megtudni és megfigyelni az aktuális eseményeket, változásokat. Már a tanulmányútjaim is lényegében ehhez a témához kapcsolódtak. Ekkor kezdtem el többet foglalkozni az újságírással is.

2009-ben visszajöttem, hogy részt vegyek a Debreceni Egyetem nyári egyetemén, ahol kezdő magyar nyelvtanfolyamra jártam, 2016-ban pedig meghívást kaptam a Nemzetközi Alumni Találkozóra, ahol előadást is tartottam.

Mesélj egy kicsit az újságírásról és a cikkeidről!

Az Erasmus időszakom alatt vágtam bele komolyabban. Lényegében a családom és a barátaim voltak az alanyok, nekik küldtem úgynevezett tudósításokat ahelyett, hogy hosszú, unalmas történetekkel bombáztam volna őket. Ráadásul akkor még nem volt ennyire felkapott a közösségi média, így nem volt kifejezetten olyan platform, ahol úgy tudtam volna kommunikálni velük, mint most. 2007-ben csatlakoztam a Most Magyarul! Tweetalig Hongarije Magazine stábjához. A magazinnak körülbelül 2000 olvasója van, 4-szer jelenik meg egy évben, és alapvetően a kultúra, történelem, utazás és gasztronómia témáiban születnek a magyar vonatkozású cikkek. A saját írásaim közül nagy kedvencem például az, amit az Aranycsapatról írtam, vagy éppen, ami egy Hollandiában működő magyar étteremről szól, de persze az alumni találkozóval kapcsolatos élményeimnek is szenteltem egyet, sok más téma mellett.

Mi volt az első benyomásod Magyarországról, mit szeretsz a legjobban benne?

Magyarország valahogy mindig is energiát adott nekem, ezt már az első látogatásomkor éreztem. Nagyon jó fiatalként Budapesten élni, izgalmas a nyelv és a történelem, sokat lehet tanulni az itteni tapasztalatokból és Közép-Európáról is, főként, ha valakit érdekel a történelem. Nagyon szeretem a magyar klasszikus zenét, sok kiemelkedő és híres magyar zeneszerző van. Ez körülbelül olyan, mint nálunk a festészet, mi abban vagyunk nagyon jók.

És a jövőben...?

Mindenképpen szeretnék visszajönni! Ahogy elhagyom Magyarországot, már azonnal tervezem a következő utat. 2014-ben futottam a Budapest Maratonon, ezt szeretném 2018-ban megismételni, remélem, sikerül. Izgalmas lenne biciklivel is bejárni az országot, a magazinunkban volt is egy jó cikk erről, így kedvet kaptam hozzá. A következő alumni találkozót sem hagynám ki, nagy élmény volt ennyi új emberrel találkozni és megosztani a magyar tapasztalatokat. Remélem, lesz folytatása! •

LAUFER GYÖNGYI
Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

A GYAKORNOKI LEHETŐSÉGEKKEL MINDENKI JÓL JÁR

Gyakornoki hely hazai és külföldi hallgatóknak

A katedráról nem lehet érzékeltetni az éles helyzetekkel járó „füstszagot" – vallja Kármán László, a Monguz Kft. ügyvezető igazgatója, aki ezért évek óta gyakornoki programmal támogatja az egyetemistákat. Tavaly a cég az Erasmus+ programhoz is csatlakozott, így már nemcsak magyar, hanem külföldi diákoknak is lehetőséget tud biztosítani a tapasztalatszerzésre – a legtehetségesebbeknek pedig arra is, hogy elhelyezkedjenek.

A Monguz Kft. a közgyűjteményi informatika és a tudásmenedzsment területén tevékenykedik immár két évtizede. Legismertebb terméke a Qulto integrált könyvtári rendszer, melyet az MTA Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézettel közösen fejlesztett, mostanra viszont annak kizárólagos fejlesztőjévé vált. A cég idén megkapta a Szegedi Tudományegyetem Alma Mater presztízsdíját, melyet azért ítélt oda az öregdiák szervezet, mert a Monguz Kft. kiemelt foglalkoztatója az egyetemen végzett hallgatóknak.

A Monguz Információtechnológiai Kft. vezetése nagy hangsúlyt fektet arra, hogy a diákokat bevonják a cég szakterületének megismerésébe, munkatapasztalatot biztosítva számukra a könyvtári és múzeumi informatika, a szoftver- és webfejlesztés, valamint a digitális bölcsészet területén.

„Cégünk a kulturális és kreatív iparban dolgozik. Legfontosabb erőforrásunk a kollégák fejében lévő tudás és kreativitás, ezt hasznosítjuk termékfejlesztéseink során és egyéb projektjeinkben is" – magyarázta Kármán László. „Az egyetemen sokféle kompetencia megszerzésére nyílik lehetőség, de a katedráról nem lehet érzékeltetni azt a „füstszagot" ami az éles helyzetek velejárója. A mentorprogrammal, a cégeknél tölthető gyakorlattal és a gyakornoki lehetőségekkel mindenki jól jár: az egyetem kurrens elemekkel színesítheti a képzést, a hallgatók ízelítőt kapnak a tanulás utáni életből, mi pedig egy állásinterjúhoz képest sokkal jobban megismerhetjük a hallgatókat, hogy aztán munkalehetőséget ajánlhassunk a legtehetségesebbeknek."

A céget két éve regisztrálták az erasmusintern.org oldalon, tavaly pedig csatlakozott is a nemzetközi Erasmus+ programhoz, így a magyar hallgatók mellett immár a külföldieknek is gyakorlati helyet tudnak biztosítani.

Arra a kérdésre, hogy miért támogatják a szegedi hallgatókat, Kármán László azt mondta, így lehetőség van visszaadni valamit annak az intézménynek, ahol ő és kollégái többsége is tanult. „Annak idején nekünk is jól jöttek volna hasonló lehetőségek" – tette hozzá.

A céget két éve regisztrálták az **erasmusintern.org** oldalon, tavaly pedig csatlakozott is a nemzetközi Erasmus+ programhoz, így a magyar hallgatók mellett immár a külföldieknek is gyakorlati helyet tudnak biztosítani. Szoftverfejlesztőknek és könyvtári informatikusoknak van itt lehetősége gyakorlatot szerezni, illetve kipróbálni magát éles munkahelyzetben. „Alapvetően Közép- és Kelet-Európa régióit célozzuk meg, de szívesen fogadunk máshonnan is jelentkezőket. Eddig Lengyelországból, Görögországból és Törökországból érkeztek gyakornokaink. A program legnagyobb nehézségét a nyelvi akadályok jelentik, azonban erre is találtunk megoldást, és már tervezzük a nyelvi képzéseket" – mondta Kármán László.

„Évek óta dolgozunk azon, hogy a hazai piacra fejlesztett megoldásainkat Qulto márkanév alatt nemzetközi szinten is értékesítsük. Ehhez a Monguz Kft-nek is nemzetközivé kellett válnia. A külföldi érdekeltségekkel, a partnerekkel való kommunikációt megkönnyíti, ha a hazai irodáinkon belül is napi szinten jelen van az idegen nyelv használata" – érzékeltette az ügyvezető igazgató, hogy nekik milyen előnyük van ebből az együttműködésből. A fiataloknak is megéri azonban ez a munka, közülük a legtehetségesebbeknek ugyanis szintén tudnak állást ajánlani. Ők szerencsés esetben akár a saját szülővárosukba visszatérve is folytathatják a Szegeden megkezdett munkát.

A Monguz Kft. rendszeresen keres az aktuális feladatokra alkalmasnak tűnő hallgatókat az Erasmus+ program honlapján található kereső segítségével, de szép számmal akadnak direkt jelentkezők is. Jelenleg a program résztvevőinek egyharmada tud elhelyezkedni a cég nemzetközi érdekkörén belül, vagyis minden harmadik Erasmus+ programos hallgató állást talál ennek a gyakorlatnak köszönhetően. •

SZEGEDI KRISZTINA
újságíró

Az elmúlt tanévben a Szegedi Tudományegyetem 40 külföldi hallgatót fogadott szakmai gyakorlatra 8 országból, míg 83 hallgatójuk vett részt külföldi szakmai gyakorlaton. A legtöbben az orvosi, a természet- és a bölcsészettudományok, illetve a mérnöki területekről jelentkeztek, és jellemzően Németországba, Ausztriába és az Egyesült Királyságba utazhattak ki. Balogné Molnár Gabriella, a SZTE ERASMUS+ intézményi programkoordinátora elmondta, hallgatóik sikeres pályázat esetén minimum 2, maximum 12 hónap időtartamú ösztöndíjban részesülnek, melynek összege havi 500-600 euró. A hátrányos helyzetű hallgatók esetében ez havi 100 euró rendkívüli támogatással is kiegészül. A hallgatók önállóan keresnek maguknak külföldi fogadó egyetemet, céget, szervezetet vagy közintézményt. A sikerrel teljesített szakmai gyakorlatot elismerik a tanulmányok folyamán, és azokat az Oklevélmellékletben is feltüntetik.

„Vitán felüli, hogy a hazai és nemzetközi munkaerőpiacon egyaránt előnyt élveznek azok a diplomások, akik már a tanulmányaik alatt felvértezik magukat mindazokkal a kompetenciákkal és nyelvtudással, amit egy külföldi szakmai gyakorlat nyújthat számukra"

– mondta Balogné Molnár Gabriella.

„Ráadásul gyakori eset, hogy a fogadó cég a nála szakmai gyakorlatot teljesítő egyetemi hallgató alkalmasságát, tudását és rátermettségét látva jövőbeni állást kínál a pályakezdő fiatalnak."

Egyre több cég fogad külföldről gyakornokokat

Szakmai gyakorlat a médiában

Az Observer Budapest Médiafigyelő Kft. is belekóstolt abba, hogy milyen külföldi diákokkal együtt dolgozni. Az Erasmus+ program keretében nemrég négy lengyel fiatal érkezett a céghez, akik a Médiapiac című lap szerkesztőségében töltötték a szakmai gyakorlatukat, emellett pedig betekinthettek a médiafigyelés világába is. A közös munka eredményeképpen, Kis lengyel médiakörkép címmel cikket jelentettek meg a magyar és a lengyel média hasonlóságairól és különbségeiről.

Forrás: Facebook.com/Observerbudapest

Mérnököket, vegyészeket, biológusokat várnak

A szekszárdi Envirosan Bt. évek óta fogad külföldi egyetemistákat az Erasmus+ program keretében. A fiatalok nem mindennapi gyakorlati tapasztalatra tehetnek szert a laboratóriumban és az üzemlátogatások alkalmával, hiszen a biotechnológiai kutatással és fejlesztéssel foglalkozó mikrovállalkozás nemzetközi elismeréssel is rendelkezik. Jártak már náluk török és francia diákok, akik energetikai szakembernek készültek, egyikük pedig azóta a francia atomenergetikai kutatóintézetben dolgozik – olvasható Tolna megye hírportálján.

Forrás: Tőzsér Béla kutatásai vonzzák ide a diákokat, 2015.08.29. www.teol.hu

Az Erasmus+ program egyik legfontosabb célkitűzése, hogy ösztönözze a foglalkoztathatóságot, és ezáltal hozzájáruljon Európa versenyképességének növeléséhez. A megvalósult projekteken keresztül segíti többek között az ifjúsági munkanélküliség elleni küzdelmet, a fiatalok vállalkozói készségeinek fejlesztését és a diákok külföldi munkatapasztalat-szerzését. Projekttükör rovatunkban (56-69. oldal) **számos példa található olyan nemzetközi együttműködésekre, amelyekben az oktatás és a munka világának közelítésével foglalkoztak.**

NÉZZ KÖRÜL ITT IS!

ERASMUSINTERN.ORG –
külföldi szakmai gyakorlatok adatbázisa

Az egyik legismertebb gyakorlati helyet kereső online felület a European Student Network projektje, az Erasmusintern.org, amelyet szívesen használnak mind a gyakorlati helyet kereső hallgatók, mind a gyakorlati helyet kínáló szervezetek, cégek. Az Európai Bizottság által támogatott adatbázis nagyon könnyen kezelhető, hiszen a szakmai gyakorlatos fülön csak be kell jelölni az adatokat: az érdeklődő milyen képzési szinten tanul, milyen tudományterületen, milyen hosszú időtartamot tervez a szakmai gyakorlatra, teljes vagy részmunkaidőt szeretne, illetve milyen a nyelvtudása. Az adatok kitöltése után a rendszer kidobja a releváns gyakorlati lehetőségeket. A felületen több mint 1400 szakmai gyakorlati lehetőség közül lehet válogatni, naponta kerülnek fel ide újabb és újabb lehetőségek.

Ugyanígy a szervezetek is kereshetnek a szakmai gyakorlat iránt érdeklődők között. A fiatalok regisztrálnak az oldalra, feltöltik adataikat, érdeklődési körüket, és a szervezetek a számukra szükséges szempontok alapján szűrhetnek az oldalon regisztrált mintegy 40 000 fiatal közül.

ERASMUSINTERN.org

Az adatbázis elérhetősége:
www.erasmusintern.org

JUHÁSZ ALINA
Tempus Közalapítvány,
Kommunikációs egység

europass

MIÉRT ÉRDEMES HASZNÁLNI AZ EUROPASS DOKUMENTUMOKAT?

– *felhasználóink mondták*

Miért jók az Europass dokumentumok? Kinek és hogyan segíthetnek a karrierépítésben? Ezekkel a kérdésekkel fordultunk Európa-szerte az Europass felhasználóihoz.

Benjamin, UX tervező:

„Ha zavarba jössz, amikor jellemezned kell magad, és kiemelni a készségeidet, akkor az Europass neked való. Csak 15-20 percbe telik megszerkeszteni egy rendes önéletrajzot! Számomra az egyszerűség az Europass legnagyobb előnye: a szerkesztőfelület segítséget nyújt a CV egyes pontjai közötti eligazodásban és a kitöltésükben, amikor pedig elkészülsz, egy igazán professzionális és mutatós önéletrajzot kapsz. Nincs bizonytalanság, se formázás – szuper!"

Kasia, angoltanár:

„Időtlen idők óta tanítok – ma már az első diákjaim gyerekeit is! Azonban még most is folyamatosan fejlesztem a tanári képességeimet, próbálok új módszereket használni, új megközelítéseket és technikákat kipróbálni. 2014-ben találkoztam először az Europass mobilitási igazolvánnyal, az Erasmust a nemzeti iroda ajánlotta, mivel éppen indultam Máltára, egy módszertani kurzusra. Azóta mindig, amikor mobilitásra megyek különböző országokba, használom a mobilitási igazolványt. Úgy gondolom, a későbbiekben hasznos lehet, főleg, ha valaki munkát akar váltani. Másoknak is azt ajánlanám, hogy használják az Europass dokumentumokat, különösen a mobilitási igazolványt, amely azt a tudást és képzettséget mutatja be, amelyre más európai országokban tettek szert, és segítheti a jövőbeli karrierépítést!"

Ricardo, számítástechnikai szakember:

„Először 2005-2006-ban hallottam az Europass-ról, amikor egy barátom megkért, hogy segítsek összeállítani a külföldi munkavállaláshoz készülő CV-jét. Némi kutakodás után arra jutottam, hogy nem léteznek általános útmutatók az önéletrajzíráshoz – majd ráakadtam az Europass oldalára, ami egyszerre kínált egy egyszerű szolgáltatást és többféle dokumentumot. Először magam próbáltam ki, elkészítettem az önéletrajzomat, majd megmutattam a HR-es munkatársaknak. A válaszuk magáért beszélt: „ha mindenki ilyet küldene, sokkal könnyebb lenne megtalálni a megfelelő jelöltet". Szerintem az a legjobb az Europass önéletrajzban, hogy jól strukturált és nagyon egyszerűen használható, könnyen szerkeszthető és módosítható. Korábban nem létezett ilyen eszköz, az önéletrajzíráshoz csak a szövegszerkesztők álltak rendelkezésre, ott azonban formázni is kellett. Az Europass segítségével viszont mindenki könnyebben mutathatja be a képességeit és a végzettségeit, a HR-es pedig gyorsan áttekintheti a végeredményt. Win-win helyzet!"

Az Europass dokumentumok Európában egységes formátumban teszik összehasonlíthatóvá, megismerhetővé az egyén szaktudását, végzettségét, nyelvtudását, szakmai tapasztalatait. Tájékoztatnak, információt adnak a hazai és külföldi képzésekről, a képzést és kompetenciákat érintő változásokról, valamint a külföldön megszerzett képesítésekről.

További információ: www.europass.hu

Összeállította: ARANY ANETT
Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

AZ EU EGYIK LEGSIKERESEBB PROJEKTJE

Erasmus+ időközi értékelés

2017. március 22-én a belga miniszterelnök írt az Európai Tanács elnökének, melyben hitet téve az idén 30 éves program mellett, kijelentette: *„Az Erasmus program kétség kívül a legjobb rendelkezésünkre álló eszköz ahhoz, hogy elősegítse a fiatal nemzedékek elköteleződését az európaiság eszméje és értékei iránt."* Hozzátette: *„Az Erasmus+ kínálta lehetőségekben részesülni ne kiváltság legyen, hanem váljon a mindennapok részévé."* A magas szintű politikai kiállás e szép példája megfelelően illusztrálja, hogy a jelenlegi szakasz (2014-2020) félidejében járó program jó úton halad; a félidei számvetés most ahhoz is nagyszerű alkalmat nyújt, hogy megvizsgáljuk, milyen tények és bizonyítékon alapuló adatok állnak a program ismertsége és népszerűsége mögött.

Szép számmal lehetne idézni olyan nyilatkozatokat, melyek a program fontosságát, hasznosságát emelik ki, különösen, hogy ez évben zajlanak az Erasmus+ és elődprogramjainak születésnapját kísérő események. Mindig izgalmas ugyanakkor a mélyebb összefüggések elemzése, az eredményességet meghatározó okok feltárása: teljesültek-e a kezdeti elvárások? Milyen mértékben tudtak a célcsoportok azonosulni a program céljaival? Elegendő volt-e a forrás a célkitűzések teljesítéséhez? Ilyen és ehhez hasonló kérdésekre kerestük a válaszokat az ez év nyarán lezárult kutatás során, melynek aktualitását nem csak a program negyedik évére felgyülemlett tapasztalatok összegzésének, a tanulságok levonásának igénye adta: fontos stratégiai cél volt az előre tekintés, a 2021-től induló programszakasz megalapozásához szükséges javaslatok megfogalmazása.

Több más részt vevő országhoz hasonlóan Magyarországon is független, külső szakértő végezte a program megvalósításáról szóló nemzeti jelentést megalapozó kutatást, melyhez egy teljes körű, minden nyertes pályázóra kiterjedő kérdőíves adatfelvétel, illetve személyes és fókuszcsoportos interjúk szolgáltatták az adatokat.

A kutatási jelentés egyik fő megállapítása, hogy az **Erasmus+ program ismert és rendkívül népszerű Magyarországon**; az oktatási-képzési, illetve az ifjúsági területen nincs még egy olyan pályázati lehetőség, amely a külföldi tapasztalatszerzéshez ennyiféle eszközt, ilyen mértékű támogatásokat kínálna. Lényeges ugyanakkor, hogy **a program a felsőoktatási szektorban jogszabályszintű változásokat is indukált** az intézmények nemzetközivé válásának erősítése kapcsán. A részt vevő szervezetek nemzetköziesedése egyértelműen nőtt, és a program céljai sok esetben megjelentek az intézményi stratégiai dokumentumokban.

Nőtt a program láthatósága is, ez köszönhető a korábbi sok kisebb elődprogram összeolvasztásának, a célkitűzések és a márkanév integrálásának. Az egységesítésnek ugyanakkor megvolt az ára is, mivel szűkítette a lehetőségeket a szektorális és nemzeti sajátosságok megjelenítésére.

Kihívás maradt a hátrányos helyzetű pályázó szervezetek és csoportok jobb bevonása: még mindig jelentős adminisztrációs terheket jelent a pályázás – annak ellenére, hogy a program adminisztrációja a korábbiakhoz képest leegyszerűsödött, amelyet mind a pályázók, mind a nemzeti iroda megerősített. A szervezeti kapacitások alacsony szintje, a megfelelő szakértelem (pl. stratégiai szemléletmód, projektmenedzsment készségek) hiánya mind olyan hátrány, amelyek kompenzálásán a következő programszakaszban intenzívebben kell dolgozni. A részvétel további kiszélesítése előtt álló akadályok között említhető a nem kielégítő idegennyelv-tudás; ennek a helyzetnek a megoldása azonban már túlmutat a program keretein.

A program egyik elhanyagolt területe **az eredmények fenntartása**, legalábbis a projektek szintjén, melyben a javaslat szerint erőteljesen szükséges a pályázókat támogatni. Remélhetőleg ehhez a következő program megfelelő eszközöket is biztosít.

A túlpályázás, vagyis **a rendelkezésre álló kereteket jelentősen meghaladó forrásigény általánosnak mondható**, bár nem egyformán jelentkezik. Több szektorban – elsősorban a szakképzési és az ifjúsági mobilitások terén – kifejezetten magas a támogathatósági küszöb a nagyszámú, jó minőségű pályázat miatt, ezért a jövőre vonatkozó javaslatok között szerepel, hogy a szektorok közötti támogatás-megoszlást át kell tekinteni és/vagy a jelentősen túlpályázó szektorok számára többletforrást kell biztosítani a célok eléréséhez.

Bár a kutatásnak nem volt kimondott célja a lebonyolító struktúrák munkájának értékelése, a megkérdezettek körében általános vélekedés volt, hogy a program végrehajtásáért felelős nemzeti iroda támogató attitűdje és tevékenységei a pályázatok lebonyolítását nagymértékben segítették. Ez fontos pozitív megerősítés volt a TKA számára, és visszaigazolva láttuk erre irányuló törekvéseink helyességét.

Abban nem csak a részt vevő pályázók, de a megvalósításban érdekelt nemzeti irodák is egyetértenek, hogy az utódprogram kialakításakor érdemes megtartani az Erasmus+ program szerkezetét, és az erősségekre építve csak „finomra hangolni" a rendszert. A források meghatározásakor figyelemmel kell lenni egyrészt a túlpályázásból adódó, már meglévő feszültségekre, valamint arra az elvárásra, hogy az új programnak tovább kell bővítenie a részvételi lehetőségeket.

Az európai döntéshozók körében, úgy tűnik, egyetértés van abban, hogy az immár három évtizedes előtörténettel, 9 millió elégedett résztvevővel a háta mögött az Erasmus az EU egyik legsikeresebb projektje.

VERSES ISTVÁN
Tempus Közalapítvány,
Erasmus+ Programiroda

BESZÁMOLÓK TANULSÁGAI PÁLYÁZATÍRÓKNAK

Szakértői észrevételek a köznevelési mobilitási projektek néhány kulcsterületéhez kapcsolódóan

Amikor a 90-es években bekapcsolódtunk a közösségi oktatási programokba, a legtöbb hazai pályázó intézménynek még nagyon komoly kihívást jelentett a projektek tervezése és megvalósítása. Azok, akik több éve nyomon követik a folyamatot, örömmel tapasztalják, hogy milyen komoly fejlődés történt azóta a menedzsment szinte minden területén. Természetesen nem maradtunk kihívások nélkül. Az utóbbi időben egyre nagyobb hangsúlyt kap a **projektek feletti tervezés**, hogy valóban hosszú távú fejlesztések is meg tudjanak valósulni az intézményekben a támogatások segítségével. Ezzel párhuzamosan olyan **új fogalmak jelentek meg** az útmutatókban, mint az **intézményi stratégia** vagy a nemzetköziesítés, amely a felsőoktatás után – igaz, más hangsúlyokkal – most már a szakképzésben, sőt a köznevelésben is fontos szerepet játszik.

A nemzeti iroda szeretné az ehhez kapcsolódó támogató eszközöket és szolgáltatásokat fejleszteni, s ennek előkészítéseként megkértünk három szakértőt, hogy a szakmai beszámolókban található információkra építve vizsgáljanak meg egy-egy kulcsterületet. A felmérés nem volt reprezentatív, de a főbb következtetései mindenképpen megfontolandóak azok számára, akik szeretnének fejlődni ezeken a területeken.

A NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK STRATÉGIAI TERVEZÉSE

E kulcsterület vizsgálatát megnehezíti, hogy a két forrásdokumentum, a pályázati és a beszámoló űrlap elsősorban egy adott projekt bemutatására szolgál: az Európai fejlesztési tervre vonatkozó kérdés nem kéri, hogy a korábban már megvalósított tervekhez is kapcsolják az aktuálisakat. Ugyanakkor többnyire sikerül bemutatni általános és releváns intézményi célkitűzéseket; és a projekt illeszkedése a hosszú távú célokhoz szervesnek látszik. Gond viszont, hogy **az intézményi szintű célok, és akár az egész levezetés gyakran oly általánosak, hogy néhány kisebb módosítással számos más intézmény pályázatában is állhatnának**. Ezen segíthetnének ugyan a helyzetelemzések, de a pályázatok jellemzően épp ezzel foglalkoznak a legkevesebbet. Itt is gyakoribb általános tendenciák megfogalmazása (pl. PISA-eredmények), amik relevánsak, de olyan tágak, hogy nagyszámú intézményre igazak, és mellettük a specifikus, helyi adottságok kevés helyet kapnak.

Tanulságos volt néhány iskola két egymást követő évben beadott pályázataiban a stratégiára vonatkozó részek vizsgálata is. Gyakran előfordult, hogy a hosszú távú fejlesztési terveket igazították finoman az aktuális projektcélokhoz, és nem fordítva, ahogyan az logikus lenne. Jó volt látni a tudatos építkezés jeleit is. Ahol például az első pályázatban célul tűzték ki nem nyelvtanár kolléga idegen nyelvi fejlesztését, ott a következő évben már szakmai továbbképzésre jelentkezett az adott munkatárs. Összességében **a pályázatokban kevés a hivatkozás a korábbi projekt(ek) tapasztalataira**, amiben sajnos az űrlapnak is komoly szerepe lehet, hiszen nem ösztönzi ezt a kívánatos mértékben.

Az intézményben meglévő, a stratégiai tervezést és menedzsmentet támogató erőforrások közül kiemelkednek azok a - már nem csak elvétve jelentkező - vezetők, akik személyesen is részt vesznek a nemzetközi tevékenységekben. Ők nemcsak teret adnak a fejlesztési kísérleteknek, de saját maguk is proaktívan keresik a nemzetközi lehetőségeket az intézményük számára. A feladatok munkatársak közti megosztása is erősödő tendencia, több helyen már kialakult, vagy formálódni látszik a nemzetközi projekteknek egy stabil résztvevői köre.

Több kutatás is alátámasztja a tanuló szervezet jellemzőinek jelentőségét az intézményi stratégiai gondolkodás, a belső tudásmegosztás, az újítások kezdeményezése, beépítése és az eredmények fenntarthatósága szempontjából. Az általában „tanulószervezeti" jellemzőket mutató intézmények a nemzetközi projektjeik illesztésében és hasznosításában is könnyebben boldogulnak. A beszámolókban időnként előfordulnak utalások arra, hogy milyen **pozitív tapasztalatot nyújtott a projektmenedzsmenttel, felkészüléssel kapcsolatos munka, illetve az itthoni tudásmegosztás során a kollégák közötti horizontális együttműködés**. Ezek az iskolák lendületet kaphatnak arra, hogy a projekt kapcsán kialakult működési módokat vagy formációkat később is fenntartsák. Ez abba az irányba hathat, hogy egyre inkább témák szerint, és összefüggéseikben kezeljék a nemzetközi kapcsolatokat, projekteket.

AZ EREDMÉNYEK ÉS FOLYAMATOK MÉRÉSE, ÉRTÉKELÉSE

Általános vélemény, hogy ez a terület a leggyengébb része az összes pályázatnak és beszámolónak, bár érezhetően elindultak pozitív tervezési mechanizmusok, és indikátorok is megjelennek már helyenként. Ennek hátterében jórészt az állhat, hogy **az értékelésre kötelező rossz feladatként tekintenek a pályázók, és nem úgy, mint valamilyen hasznot hozó tevékenységre**. A hozzájuk érkező adatszolgáltatási igények mennyisége is kialakíthat egyfajta averziót és fáradtságot az iskolákban a „még több adat generálásával" kapcsolatban. És persze itt is felvethető az űrlapok felelőssége: a vonatkozó pont ugyanis csak a módszertanra és a használt eszközökre kérdez rá, de arra nem, hogy milyen adatokat kaptak, és ezekből milyen következtetéseket állapítottak meg. A pályázók pedig az eredmények részletezésénél erre már nem feltétlenül térnek ki.

Ritkán zajlik az összehasonlíthatóságot lehetővé tevő előzetes mérés, és általában az adatolás is gyenge pont a beszámolókban. Az intézmények többsége kevés, adatokkal is alátámasztott eredményt közöl, gyakran „bemondás" és szubjektív vélemények alapján tekintik sikeresnek a projektet. Kvalitatív indikátorok előfordulnak, de időnként érezhető, hogy a beszámoló írója nem is tudja, hogy amit leírt, azt akár kvalitatív indikátornak is hívhatná. Gyakorlott pályázóknál észlelhető volt, hogy a csatolt anyagok inkább terjedelmileg tűnnek számottevőnek, de tartalmukban kissé sablonosak, általánosságokat ismételnek. **Hiányzik az elérni kívánt eredmények tételes listázása és ezekhez lebontva a mérés, értékelés átgondolása**. Ami az értékelésben résztvevők körét illeti, visszatérő hiba, hogy kizárólag önértékelés történik. Nem jellemző, hogy külső partnereket is bevonnának ebbe a körbe: diákok, maximum szülők megkérdezése fordul elő.

A projektekhez kapcsolódó mérésről, értékelésről való gondolkodás megváltoztatása jelentős kihívás, pedig az élet sok más területén készségszinten és folyamatosan vizsgáljuk a tevékenységeink eredményeit, hatásait. Erre szolgáló eszközök fejlesztése programszinten is hasznos lehet, de semmiképp sem elégséges. Hosszabb távon a kapcsolódó attitűdök formálása, a negatív előítéletek megbontása lehet eredményes. Az értékeléshez jelenleg automatikusan kötődő negatív konnotációkat megszüntetve **szükséges rávilágítani a fejlesztő, ún. formatív értékelésben rejlő lehetőségekre**, ami nemcsak egyének szintjén értelmezhető, hanem az intézményekén is. Célszerű lenne minél több automatizmust beépíteni a rendszerbe, amihez elengedhetetlen az értékelés fontosságának és „intézményi hasznának" tudatosítása, a vezetők támogatása, illetve a felelős felhatalmazása.

AZ INTÉZMÉNYVEZETÉS SZEREPE

Már az előzőek is rámutattak az intézményvezetés nem meglepő központi szerepének néhány aspektusára, ugyanakkor ezzel kapcsolatban viszonylag kevés releváns információ található a beszámolókban. Az intézményvezetők a projektek bizonyos fázisainál kerülnek előtérbe. Ezek jellemzően az Európai fejlesztési terv kidolgozása, a résztvevők kiválasztása, a projektmenedzsment felállítása, esetleg irányítása, és természetesen a fenntartóval való kapcsolattartás, ami esetenként küzdelmes is tud lenni a beszámolók alapján.

Sok projekt esetében érzékelhető, hogy a pályázatban megjelenő „mobilitáslista", inkább a külföldi képzések iránt érdeklődő kollégák egyéni ambícióinak gyűjteménye, és nem egy határozott iskolai stratégia része. Esetenként az iskolavezetés inkább csak „hagyja", hogy az ilyen képzéseken részt venni kívánó pedagógusok pályázzanak, szerepük lényegében a szükséges dokumentumok aláírására korlátozódik. Bár ebben az esetben a fenntartható eredmények elérésének kisebbek az esélyei, az alulról szerveződő, eleinte csak egy-két embert megmozgató projekt is lehet jó kezdet a későbbiekhez. **A vizsgált beszámolók több mint felében ugyanakkor aktívan is részt vett a mobilitásokban az intézményvezetés egy vagy több tagja, ami mindenképpen erősebb elköteleződést jelent.**

Ez az elköteleződés persze még messze nem teljes körű, például az iskolaszervezési nehézségek elkerülésére irányuló törekvés könnyen felülírhat szakmai célokat. A nyári szünidő előnyben részesítése a kiutazásoknál meghatározó. Az, hogy „a tanévre, iskolai munkára a projekt nem volt negatív hatással", nem feltétlenül azt jelenti, hogy a tevékenységek szervesen illeszkedtek az intézmény napi működéséhez. Már csak azért is fontos lenne, hogy az iskolavezetés támogassa a tanév közbeni távollétet, a helyettesítés szervezését, és segítsen enyhíteni az ebből adódó esetleges konfliktusokat, mert bár a „nagy" képzésszervezők nyárra tervezett továbbképzéseit a szünidőben meg lehet célozni, de éppen a komplex tanulási alkalmat kínáló mobilitás típushoz, a külföldi intézményekben megvalósított szakmai látogatásokhoz ez alig illeszthető. Sok intézményben ezek az akadályok még leküzdhetetlennek tűnnek, pedig vannak már jó gyakorlatok e téren is. Az intézményi értékek tudatosításával, a kultúra fejlesztésével látványos eredményeket lehet elérni.

Általában az iskolavezetés irányából fogalmazódik meg az a több projektben is hangsúlyozott törekvés, mely a nemzetközi tevékenységektől az intézmény presztízsének növekedését is várja. Ez jellemzően hosszabb távú folyamat, ami egy egyéves projekt végén többnyire nehezen mérhető. Az iskola tágabb környezetéből visszajelzéseket gyűjteni, illetve a disszeminációt iskolán túli hatását nyomon követni, mérni viszont nagyon is lehetséges, igaz, erre ma még csak ritkán kerül sor. Reményeink szerint egyre több intézményvezető ismeri majd fel, hogy tudatos, hosszú távú tervezéssel a nemzetközi együttműködések révén ezen a területen is komoly eredmények érhetőek el.

A cikk szó szerint, vagy szerkesztett formában idéz
GYÖNGYÖSI KATALIN, KOVÁCS GABRIELLA *és* MOLNÁR PÉTER
szakértőink írásaiból.

Szerkesztette:
JENEI JÁNOS,
Tempus Közalapítvány,
Erasmus+ mobilitási csoport

ECVET hírek

Útmutató szakmai gyakorlatok tanulási eredmény alapú szervezéséhez

A tanulási eredmény kifejezés jelentésével az iskolákban elsősorban az Erasmus+ programok koordinátorai vannak tisztában, illetve rajtuk kívül azok a szaktanárok, akik részt vesznek külföldi mobilitási programokban. A gyakorlati képzőhelyek szinte egyáltalán nem ismerik, pontosabban azt hiszik, hogy nem ismerik a kifejezést, pedig valójában szinte kizárólag tanulási eredményekben kommunikálnak: éppen arra kíváncsiak, hogy **a kihelyezett tanuló mit tud, milyen készségek birtokában van, mit lehet rábízni, és főleg, hogy a képességek milyen mélységű elsajátíttatását várja el a képző intézmény a gyakorlati munkahelytől**.

Hamarosan nyomtatásban, de addig is honlapunkon már elektronikus kiadványként olvashatják az intézményvezetők, gyakorlati oktatásvezetők, pedagógusok és szakoktatók számára összeállított útmutatót, amely az iskolarendszerű szakképzés keretében folyó gyakorlati képzés tanulási eredmény alapú megszervezéséhez nyújt segítséget. Az útmutató lépésről lépésre haladva mutatja be, hogy az érintett szereplők (iskolák, gazdasági társaságok, kamarák, illetve maguk a tanulók) milyen módon segíthetik egymást a minőségi gyakorlati képzések szervezésében és lebonyolításában.

A kiadvány elérhető a Tempus Közalapítvány honlapján:
www.tka.hu » Kiadványok » Disszeminációs füzetek

Tanulási eredmények mérése és értékelése a szakképzési mobilitási gyakorlatokban

Honlapunkon már elérhető a Farkas Éva szakértő által írt mérési-értékelési útmutató. A Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar Felnőttképzési Intézetének docense a mérés-értékelés műhelymunkán részt vett pályázóink és projektkoordinátoraink előtt már ismert alapossággal járja körül az értékelés szerepét és formáit a tanulási-tanítási folyamatban. A gyakorlati példákkal gazdagon illusztrált útmutató az intézményvezetőket, a projektkoordinátorokat, a gyakorlati oktatásvezetőket, a pedagógusokat és a szakoktatókat támogatja a mobilitás során szerzett tanulási eredmények eddigieknél objektívebb és megbízhatóbb módon történő értékelésében.

Bár az útmutató fókuszában a mobilitás áll, azonban a tanulási eredmények értékelésének bemutatott folyamata, módszerei, eszközei haszonnal alkalmazhatóak a hazai szakképzési gyakorlatban is. A mobilitási programok során alkalmazott tanulási eredmény alapú szemlélet eredményesen beépíthető a hazai szakképzési programokba, elsősorban a szakmai gyakorlat szervezésébe és megvalósításába. Ez azért is indokolt, mert bár a mobilitás az európai szakpolitika kiemelt prioritása, hazánkban a szakképzési mobilitásban évente kb. 2400 tanuló vesz részt, a hazai szakképzésben azonban kb. 250 ezer tanuló érintett. A tanulási eredményeken alapuló tanulás és tanítás **eszközt ad arra, hogy javítani tudjuk a szakképzésben tanulók tanulási eredményességét és a tanulók képességeiben mérhető fejlődés történjen**.

ECVET Peer Learning Activity (PLA)

Október 9-10-én került sor - a Tempus Közalapítvány által 2013-ban kezdeményezett - ECVET Peer Learning Activity (PLA) 4. találkozójára. A rendezvény eredetileg a visegrádi országok együttműködésére épült, ugyanakkor folyamatosan bővül a részt vevő országok köre. Az idei rendezvényre már 10 országból érkeztek a résztvevők, jellemzően a nemzeti ECVET hálózat szakértői, tantervfejlesztő kollégák, szakképző intézmények tanárai, egyetemi oktatók és a nemzeti szakképzési intézetek/hivatalok képviselői. 2017-ben az ECVET PLA megszervezését a szlovák kollégák vállalták. **A PLA fő témája: az ECVET eszközök alkalmazása a munkaalapú tanulás támogatására, kiemelt figyelemmel az érdekelt felek (elsősorban a munkáltatók) bevonására.**

A PLA-n Farkas Éva ECVET szakértő előadásában - többek között - a munkaalapú tanulás fogalomrendszerét és formáit ismertette:

1. *Apprenticeship* (ez Magyarországon a tanulószerződéses képzésnek felel meg)
2. *School-based VET with on-the-job training periods* (ez Magyarországon az együttműködési megállapodáson alapuló gyakorlati képzésnek felel meg)
3. *WBL that is integrated in a school-based programme* (ez Magyarországon az iskolai tanműhelyekben folyó gyakorlati képzésnek felel meg).

A találkozó másik nagy kérdésköre az ErasmusPRO hosszú távú mobilitási programok lehetőségeinek és hátrányainak megvitatása volt. Egyelőre nagy az információhiány, nem világos, hogyan és hol illeszthető be egy 6 hónapos vagy 12 hónapos mobilitás az iskolarendszerű szakképzési rendszerbe.

A 2018. évi PLA-t a Tempus Közalapítvány szervezi.

ECVET eves fórum

Az ECVET éves fóruma október 19-20-án Máltán került megrendezésre. A rendezvényt 2010 óta tartják meg, és célja a különböző szintű szakképzési szereplők összehívása, akik a releváns minisztériumokból és más, szakképzésért felelős szervezetektől kerülnek ki, illetve lehetőség van a szakképzésben érintett egyéb fontos szereplők bevonására is. A fórum témája az volt, hogy a foglalkoztathatóság hogyan növelhető az ECVET elvek alkalmazásával megteremtett rugalmas tanulási utakkal. Közel 140-en vettek részt a rendezvényen, az Európai Unió tagállamaiból és néhány EU-n kívüli országból (pl. Norvégia) érkeztek a résztvevők.

Az ECVET ugyan nem kreditrendszer, azonban a rugalmas tanulási utak biztosításának eszköze, amely a kölcsönös bizalmon (krediten) alapul. A fórum foglalkozott azzal, hogy a tagállamok szakképzési rendszerei milyen mértékben segítik elő a foglalkoztathatóságot, és milyen további lépésekre van még szükség a rugalmas tanulási utak biztosításához.

A validáció szükséges feltételei:

- világos nemzeti stratégia;
- jogi keretek megteremtése;
- az érdekelt felek bevonása;
- a validációs rendszer összekapcsolása a nemzeti képesítési keretrendszerrel;
- a tanulási eredmény alapú foglalkozási sztenderdek alkalmazása.

A munka alapú tanulás szempontjából a tanulási eredmények, a unitok és az elismerés a legfontosabb alapelv.

LUKÁCS JULIANNA
ECVET felhasználói csoport tagja, Nemzeti ECVET szakértői hálózat koordinátora

MEGKÉRDEZTÜK …

MENNYIRE VÁLT BE A JÓ GYAKORLATOK CSERÉJE PÁLYÁZATTÍPUS TERVEIK MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ?

A 2014-ben indult első stratégiai partnerségi projektek döntően lezárultak. Megkérdeztük a projektgazdákat, mennyire vált be náluk az Erasmus+ programban új lehetőségként felkínált forma, mit tartottak benne jól kihasználható erősségnek, miért szeretik?
Hat szervezet válaszaiból állítottunk össze válogatást, mellyel reméljük, hogy segíteni tudunk a pályázatok benyújtását tervezőknek, hogy céljaiknak, felkészültségüknek megfelelő pályázati keretet tudjanak választani.

MI VOLT A CÉL A PROJEKTTEL?

„A partnerek kölcsönös találkozásai során tanuljunk egymástól. Új munkamódszereket láthattunk és közös megfigyeléseket folytattunk. Szervezeteinknél dolgozó minél több szakember, munkatárs külföldi utazását akartuk lehetővé tenni, mert a megszerzett szakmai tudás mellett hatalmas motiváció és inspiráció is születik. Munkánk mintegy 20-25 éves múltra tekint vissza, kevés írott szakirodalommal, kutatással rendelkezik, eredményei inkább megfigyelésen alapulnak. Ezért volt fontos számunkra, hogy egy ilyen közös tanulási folyamat során megosszuk egymással az általunk használt jó gyakorlatokat."

„Szerettünk volna részt venni és koordinálni és egy olyan inspiráló projektet, amely során lehetőségünk nyílik jó gyakorlatokat megosztani és egymásra megtermékenyítően hatva egy új, integráló módszertant kidolgozni."

„Az intézményi szinten felmerülő szakmai igényeket, esetleges hiányosságokat megvizsgálva kerestünk más országokban bevált és jól működő példákat, válaszokat.

„Feltérképeztük a közös módszertani fejlesztés, valamint a módszer helyspecifikus implementációs lehetőségeit, és a bevezetés esélyeit."

„Egymástól való tanulásra törekedtünk elsősorban. Nem akartunk képzési anyagot fejleszteni közösen, mert először fel akartuk mérni, hogy mit csinálnak külföldön a témában, és utána egy esetleges következő projektben szerettük volna folytatni fejlesztéssel."

„A projekt célja, hogy saját munkatársainkat fejlesszük, hogy ügyfeleinknek magasabb szintű szolgáltatást tudjunk nyújtani."

MENNYIRE VÁLTOTTA BE AZ ELVÁRÁSOKAT A VÁLASZTOTT JÓ GYAKORLAT?

„Nagyszerű volt megismerni számunkra teljesen új megközelítéseket, módszereket, szemléleteket, gondolatokat. Izgalmas volt rálátni a hasonlóságokra és a különbözőségekre. Ez, valamint a saját módszerünkre kapott visszajelzések nagymértékben mozdították előre a munkánkat."

„A partnerszervezetekkel sikerült erős kapcsolatokat építeni, melyek a projekt után is fennmaradtak. Mindenki tovább vihette magában a többiektől tanultakat, és akár képzésbe is forgathatta."

„Számunkra valóban a tapasztalatcsere, egymástól történő inspiráció szerzése az, ami az értéket képviseli ebben a projektben. Elvárásainkat felülmúló gyorsasággal tudtuk a tapasztalatokat beépíteni mindennapi munkánkba."

MIBEN BIZONYULT JÓ MEGOLDÁSNAK?

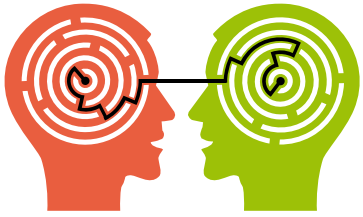
„A projekt ideje alatt minden partner jelentősen fejlődött menedzsment terén, és szervezési kérdésekben is sokat tanultunk egymástól. Sokrétű célcsoport élvezte a projekt előnyeit és hasznát."

„Önálló módszertanokat képviselő szervezetek tudtak kreatív és konstruktív módon kapcsolatba kerülni egymással. Lehetővé vált a valódi közös gondolkodás, fejlesztés. A jó módszerek cseréje pedig mindehhez egy olyan fókuszt ad, ami hosszú távú eredményeket hoz a folyamatban részt vevő minden szervezetnek és célcsoportjaiknak."

„Szervezetünknek még sosem volt EU-s pályázata – mint afféle próbakör nagyon biztonságos volt. A hálózatépítés és tudásmegosztás 15 hónapja világossá tette, hogy kivel érdemes folytatni a partnerséget. Az is látszik, hogy milyen szakértelem hiányzott a partnerségből, milyen tudásra kell bevonjunk egy későbbi fázisban további partnereket. Nem volt rajtunk a teher, hogy esetleg egy konfliktus közepén még szellemi terméket is közösen kell előállítanunk."

„Adminisztrációja egyszerű, eredményközpontú, nem von el feleslegesen erőforrásokat. A tapasztalatcsere folyamán a legtöbb használható információt az apró részletek teszik ki, és a projekt lehetővé teszi, hogy csak a párbeszédre fókuszáljunk, és saját magunk szabjuk meg, milyen formában és módszerrel hozzuk ki magunkból és egymásból a tudást."

„Ez a forma szerintünk egy első lépésnek jó. Ha nincsen folytatása, valódi fejlesztés nem tud létrejönni, mert minimális szakmai anyag tud csak elkészülni ebben a keretben. Ha van folytatás, az erős garanciát jelenthet egy későbbi, szorosabb szakmai együttműködést követelő munkára."

AJÁNLANÁ-E EZT A TÍPUSÚ PARTNERSÉGET? HA IGEN: ELSŐSORBAN KIKNEK?

„Olyan szervezeteknek, akik esetében a legfontosabb a közös ismeretszerzés."

„Azoknak ajánlanánk ezt a projekttípust, akik szívesen gondolkodnak, dolgoznak horizontális kapcsolatokban és nyitottak új, közös értékek felfedezésére."

„A pályázattípus lehetőséget biztosít azonos téma egységes, vagy hasonló nézőpontok szerinti bemutatására, a későbbiekben pedig azok saját gyakorlatba történő beépítésére. Ezért azoknak ajánljuk, akik új módszereket, gyakorlatokat szeretnének megismerni és azokat felhasználva saját módszereik fejlesztését szeretnék elérni."

„Olyan szervezeteknek, akik nem gyakorlottak (EU-s) pályázatokban és olyan projektben gondolkodnak, ahol nem a módszertani fejlesztés a lényeg, hanem egy-egy nagyon konkrét jógyakorlat megnézése vagy egyszerűen más hasonló területen dolgozó szervezetek megismerése a cél."

„Talán azoknak jó, akik szeretnének valamit fejleszteni, de még nem tartanak ott, hogy belevágjanak, esetleg olyan területen cserélnének tapasztalatot, ahol nem jártasak annyira...
Annak ajánljuk, aki megfelelő motivációval rendelkezik ahhoz, hogy a kapott tudást használja."

Projektgazdák válaszaiból (Békés Megyei Kormányhivatal, Budapesti Módszertani Szociális Központ és Intézményei, Integrált Kifejezés- és Táncterápiás Egyesület, Magyar Pszichodráma Egyesület, Magyar Zsonglőr Egyesület, Nonprofit Információs és Oktató Központ Alapítvány) a válogatást készítette JAKABNÉ BAJÁN ILONA *és* KERN-BETHLENI ZSUZSANNA, *Tempus Közalapítvány, Erasmus+ partnerségi csoport.*

A részletesebb válaszokat a honlapunkon olvashatják.

Jó gyakorlatok cseréjét támogató partnerségek projektek elérhetők:
www.tka.hu » pályázatok » Erasmus+

MEGÚJUL AZ ISKOLAI, ÓVODAI STRATÉGIAI PARTNERSÉGEK PÁLYÁZATTÍPUS

Rugalmasabb feltételek, egyszerűbb pályázás, jelentősen bővülő pályázati forrás

A megújuló pályázattípus az eddiginél jóval könnyebben alkalmazható szabályrendszerrel segíti a tervek megvalósítást.

Jelentős változásokat tapasztalhatnak az iskolai, óvodai stratégiai partnerségek pályázattípusra jelentkező intézmények a 2018-as pályázati fordulóban. Az Európai Bizottság a nemzeti irodák közreműködésével az eddigieknél lényegesen egyszerűbb feltételeket biztosít a pályázati felhívásban. A pályázattípus közérthetősége és hozzáférhetősége a tervek szerint jelentősen javulni fog. A megújuló támogatási forma továbbra is a stratégiai partnerségi kulcstevékenység része lesz, ennek értelmében a korábbi pályázattípus „örökségének" tekinthető. A projektek szakmai célkitűzései alapjaiban nem változnak, a program továbbra is köznevelési intézmények számára biztosít támogatást intézményi céljaik megvalósítására nemzetközi környezetben. A változtatások célja, hogy **minél több iskola és óvoda tudjon csatlakozni az Erasmus+ programhoz** és kihasználni annak nemzetközi tapasztalatszerzési lehetőségeit.

Az egyszerűsítési törekvés részeként a pályázati űrlapon jelentősen csökken a kérdések száma, azok megfogalmazása konkrétabb és világosabb, míg a támogatási összeg igénylése sokkal egyszerűbb lesz. A partnerségben minimálisan részt vevő intézmények száma nem változik, azonban a partnerek száma, illetve a költségvetés maximum összege módosulhat, így egységesebb támogatási konstrukció érhető el az intézmények számára.

A **pályázattípus bevezetését további forrásnövekedés is kíséri**, európai szinten összesen 280 millió euró áll majd a köznevelési stratégiai partnerségi szektorba jelentkezők rendelkezésére. A pályázattípus magyarországi bevezetését közel 50 százalékos forrásbővülés kíséri. Ez az Erasmus+ program indulása óta a legjelentősebb emelkedés, melynek köszönhetően a nyertes koordinátori vagy partneri pályázatok száma (2017-ben körülbelül 100 ilyen volt) jelentősen bővülhet.
2017 őszén megjelenik a 2018-as pályázati körre vonatkozó felhívás, melyben az érdeklődők a pontos pályázati feltételekről tájékozódhatnak. Az új pályázattípus bemutatása céljából pályázatíró rendezvényeket fogunk tartani várhatóan január-februárban.

Kérjük, kövesse figyelemmel honlapunkat, Erasmus+ tanároknak néven elérhető Facebook oldalunkat, illetve érdemes feliratkozni hírlevelünkre, melyben számos hasznos információt találhat.

PÁLYÁZATI ÉV	PÁLYÁZATI KERET (€)
2014	1 921 050
2015	1 665 617
2016	2 199 948
2017	2 601 015
2018	3 791 908

BALOGH TAMÁS, KISS TÍMEA, VERCSEG ZSUZSANNA
Tempus Közalapítvány,
Erasmus+ iskolai, óvodai stratégiai partnerségek

A szellemi termékről

az Erasmus+ stratégiai partnerségek pályázattípusban

A stratégiai partnerségek pályázattípus célja intézmények közötti együttműködések támogatása, amelyek vagy innovatív szellemi termék(ek) kifejlesztésére, átvételére irányulnak, vagy a projektpartnerektől való tanulást, az európai szintű tapasztalatcserét támogatják. Ha projektünk szellemi termék fejlesztését tűzi ki célul, akkor a pályázat sikeressége szempontjából már a munkafolyamat elején fontos megbizonyosodnunk arról, hogy a tervezett szellemi termék az Erasmus+ programban is annak minősül-e. Hogyan tegyük ezt meg? Mitől szellemi termék a szellemi termék?

Az Erasmus+ programban a stratégiai partnerségek pályázattípusban született, szellemi terméket fejlesztő projektekkel kapcsolatban elvárás, hogy hosszú távon kedvező hatással legyenek a részt vevő intézményekre és szervezetekre, valamint a megvalósított tevékenységekben közvetlenül vagy közvetetten érintett személyekre és intézményekre. Elvárás, hogy hiánypótló tartalmak szülessenek, amelyek az oktatás egy szegmensének fejlesztését célozzák. Az új, innovatív tartalom kifejlesztésén kívül más oktatási környezetben már működő módszerek, oktatási anyagok átvétele is támogatott. Ha valamely partnerség már korábban kidolgozott tartalom bővítését, továbbfejlesztését nevezi meg, csak az újonnan létrejövő tartalom számít a projekt keretében készített szellemi terméknek, és a támogatás is csak erre igényelhető. Még akkor is, ha a végeredmény egy régit és újat is ötvöző, nagyobb tartalom.

Ezért (is) lényeges már a tervezés korai fázisában arról tájékozódni, hogy létezik-e már a tervezetthez hasonló tananyag, fejlesztés az európai oktatási piacon. Ugyancsak fontos megismerni a legjobb gyakorlatokat Európában az általunk választott témában, hiszen rengeteg inspiráció nyerhető korábbi, hasonló projektekből.

Témájukat tekintve különfélék lehetnek a szellemi terméket fejlesztő projektek, azonban csak azok a pályázatok kaphatnak támogatást, amelyek a program elvárásai szerint tervezik meg a projektben létrejövő szellemi terméket. Az alábbi meghatározások ebben kívánnak segítséget nyújtani.

Mi nevezhető szellemi terméknek?

- Fajsúlyos, nemzeti vagy európai szinten újszerű, szellemi teljesítményt bizonyító kézzelfogható produktum.
- Tartalmában, módszertanában, az anyag feldolgozásának szemléletében, látásmódjában innovatív ötletre épül, hozzáadott értéket képvisel a témában hozzáférhető hasonló termékekhez képest az érintett partnerségi körben.
- A szerző(k) eredeti szellemi alkotása.
- A projektpartnerek közös munkája során jön létre.
- Bárki számára szabadon hozzáférhető.
- Továbbadható és hosszú távon fenntartható.
- Hatékony módon alkalmazható az oktatási folyamat során, és elősegíti a felmerülő problémák, kihívások kezelését.
- Valós kihívásokra kell válaszolnia.
- Fejlesztésének indokoltságát igényfelméréssel és a kitűzött célok-nak való megfeleléssel kell tudni igazolni.
- Meg kell felelnie a célcsoport igényeinek.
- Hatása túlmutat a projekt futamidején.

Néhány példa a projektekben létrehozott szellemi termékek típusára:

KÉPZŐK KÉPZÉSÉT SEGÍTŐ MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ

SZIMULÁCIÓS JÁTÉK

MENTOROKAT SEGÍTŐ KÉZIKÖNYV

TRÉNING TANANYAGOK

KEZELÉSI PROTOKOLL

E-LEARNING MODUL

SZAKPOLITIKAI JAVASLATOK TÁRHÁZA

CURRICULUM

TANÁRI KÉZIKÖNYV

FELADATGYŰJTEMÉNY

TANANYAG

MINŐSÉGBIZTOSÍTÁST TÁMOGATÓ ESZKÖZÖK FEJLESZTÉSE

KÉPZÉS EREDMÉNYESSÉGÉT BEMUTATÓ ELEMZÉS

TANÁRKÉPZÉSI PROGRAM

OKTATÁSI VERSENY

ONLINE OKTATÁSI PLATFORM

TANMENET

ÜZLETI MODELL

ÉRTÉKELÉSI RENDSZER

ÉRTÉKELÉSI MÓDSZEREK GYŰJTEMÉNYE

EGYÜTTMŰKÖDÉSI KONCEPCIÓ

SZIMULÁCIÓS FOLYAMATLEÍRÁS

MÓDSZERTANI ÖTLETGYŰJTEMÉNY ÉS ÚTMUTATÓ

NEM nevezhető szellemi terméknek:

- A projekt működése, menedzsmentje mentén létrejött dokumentum.
- A partnerintézményekben a projekt témájával összefüggő, de a projekttől függetlenül, egyébként is, akár a rendes működés keretében, akár más projekttel összefüggésben megvalósuló, szokásos esemény, tevékenység.
- Az olyan szükségletfelmérés jellegű tevékenység, amely magának a projektnek, illetve további szellemi terméknek a létjogosultságát, indokoltságát hivatott alátámasztani.
- Egy másik szellemi termék tesztelése külön szellemi termékként, a többiről leválasztott fázisként.
- A projekttermékek minőségének áttekintéséről készült dokumentum.

Például nem tekinthető szellemi terméknek: a tájékoztató anyag, programfüzet, blog, szükségletelemzés, weboldal, tréning leírás, oktatási-képzési tevékenység, események szervezése, résztvevők kiválasztása, flyer, felmérés, zárókonferencia, hírlevél, jegyzőkönyv, marketing kampány stb.

További anyagok tájékozódáshoz:

Erasmus+ projektmenedzsment kézikönyv: **tka.hu >> Pályázatok >> Erasmus+ >> Szakképzés >> Támogatott pályázóknak >> 2016-os partnerségi projektek (KA2) >> Projektmenedzsment** ***(a dokumentum a többi oktatási szektor oldalán is elérhető az egyes évekhez kapcsolódóan)***

Erasmus+ Program Útmutató és Pályázati Kalauz: **tka.hu >> Pályázatok >> Erasmus+ >> A számunkra releváns szektor kiválasztása >> Pályázati dokumentumok**

Az Erasmus+ stratégiai partnerség pályázatokat értékelő **szakértők együttműködésével** összeállította HLAVATÝ ILDIKÓ (*Tempus Közalapítvány, Erasmus+ stratégiai partnerségi csoport)*

Minden Erasmus+ projekt egy helyen!

– Az Erasmus+ Projekteredmények Platform

Az Erasmus+ Project Results Platform (EPRP) az Európai Bizottság online disszeminációs felülete, melyen az Erasmus+ program által támogatott összes projekt megtalálható. A portálon 2007-ig visszamenőleg az LLP program összes projektje, így több mint 27.000 támogatott pályázat adatlapja szerepel.

A felület aktív használata a stratégiai partnerségekben részt vevő intézmények koordinátorai számára kötelező, míg a többi pályázattípus támogatottjai számára opcionális, de ajánlott.

Lépjen be a felületre vagy böngésszen itt:

www.ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects

Hogyan működik a platform a támogatott pályázók számára?

A saját projektünk abban a pillanatban felkerül az adatbázisba, amint aláírtuk a támogatási szerződést. Egyúttal megkapjuk EU Login hozzáférésünket, mellyel beléphetünk az EPRP felületére és szerkeszthetjük projektünk adatlapját. A szerkesztőfelület használata igen egyszerű: belépve a Szerkesztés/Feltöltés és Mentés gombokkal adhatunk hozzá profilunkhoz bármely releváns tartalmat. Tehát a felület alkalmas képek, logók, videók, weboldal cím feltöltésére, továbbá az időközi beszámolók és a záróbeszámoló megjelenítésére is. A Mentésre kattintva biztosítjuk, hogy valóban feltöltésre kerüljenek az anyagaink. Ha biztosak vagyunk munkánkban, már csak a Jóváhagyás/Küldés gombra kell kattintanunk. Fontos tudni, hogy ekkor már nem áll módunkban szerkeszteni az anyagot, mivel az központilag kerül elbírálásra, és a jóváhagyással válik publikussá a felületen.

Milyen előnnyel jár a felület aktív használata a projektem és az intézményem számára?

Ahogyan azt a neve is hordozza, az Erasmus+ Projekteredmények Platform elsősorban a projekteredmények megjelenítésére jött létre. Azonban a felületen való megjelenéssel projektünk és intézményünk felkerül egy olyan nemzetközi palettára, ahol eredményeink bárki által láthatóvá válnak.

Tehát adatlapunk gondozása az EPRP rendszerében megéri a fáradságot, hiszen:

- láthatóságot nyújt nemzetközi szinten,
- széleskörű disszeminációs tevékenységnek számít,
- további új, izgalmas együttműködéseket hozhat számunkra,
- és nem utolsó sorban mások motiválására, inspirálására alkalmas.

Még sosem pályáztam, számomra is érdekes lehet?

Azoknak, akik egyszerű érdeklődőként találkoznak a felülettel, jó példák, inspiráló projektek és potenciális együttműködő partnerek tárháza az EPRP.

A keresőmező segítségével különböző témák szerint böngészhet az IKT, környezetvédelem, nyelvtanulás, korai iskolaelhagyás, sport, érzékenyítés stb. témaköreiben. Ezen kívül rákereshet az Európai Bizottság által jó gyakorlatként (Good Practice) vagy sikertörténetként (Success Story) megjelölt, legmagasabb pontszámmal rendelkező pályázatokra. Sőt! Saját jövőbeni projektjéhez országspecifikusan kereshet partnerintézményeket!

WEEBER-JANZSÓ LILLA
Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

Mobilitási órák: nincs akadálya a külföldi ösztöndíjnak

Somos András fiatal webdesigner és webfejlesztő, aki a Nyugat-magyarországi Egyetem gazdaságinformatika szakának elvégzése után ösztöndíjasként megjárta Dániát, és immár harmadik alkalommal vett részt a Mobilitási óra programban. Ennek keretében soproni középiskolásoknak tart előadásokat arról, hogy miért érdemes külföldi egyetemre menni, ott miket lehet tanulni, és hogy a tanulás mellett jut idejük a szórakozásra is.

2013-ban nyertél el Erasmus ösztöndíjat, amivel Dániába voltál. Hogyan érezted magad?

Négy hónapot voltam kint Erasmus ösztöndíjjal. A finn szobatársammal, angolul kellett megtalálnom a hangot. Az AISEC-re is felvételiztem, ahol felajánlották, hogy tartozzak a csapatukhoz, így egy szuper nemzetközi közegbe kerültem.

Miket tanultál? Mire tudod használni a kint megszerzett tudásodat?

A Dániában eltöltött időnek köszönhetem egyrészt a világlátásomat, azt, hogy ki merek állni önmagamért, és azt a mentalitást, hogy csak türelem kell hozzá, de minden sikerülni fog. Másrészt webdesignt, és webfejlesztést tanultam. Olyan keretrendszert is tanultunk, amellyel egyszerre fejleszthetek mindhárom nagyobb mobilplatformra. Most olyan terveim vannak, hogy elkezdek foglalkozni az IOT szenzorokkal. Ezekkel többek között tudom mérni az okosházak hőmérsékletét, és a mért adatokból következtetéseket tudok levonni, melynek segítségével például meg tudom tervezni a központi fűtés rezsijét.

Úgy tudom, hogy vannak bizonyos nehézségek az életedben, ez mégsem jelentett akadályt.

Igen, van egy kis mozgáskorlátozottságom, ezért az összes írásbeli vizsga alól felmentést kaptam. Ezt azért tartom fontosnak kiemelni, hogy azok is merjenek egyetemre, főiskolára, majd külföldi ösztöndíjra menni, akik netán valami hasonló problémával állnak szemben, mint én. A világ egy nagy-nagy iskola, ezért a középiskolásoknak a mobilitási óra az első lépés abban, hogy felnyissuk a szemüket: érdemes tanulni!

Mi történik egy mobilitási órán? Mi ösztönzött arra, hogy részt vegyél ebben a kezdeményezésben?

Egy ilyen órán bemutathatom, hogy milyen lehetőségeket kínál a hallgatóknak az Erasmus+ program. Ma már nemcsak európai országokba mehetnek a fiatalok, hanem arra is van módjuk, hogy a világ bármely más országában tanuljanak vagy végezzenek szakmai gyakorlatot uniós támogatással. Az egyetemek közötti kapcsolatok közül olyan helyet érdemes választaniuk, ahol az idegen-nyelvtudásukat is tudják fejleszteni. Szeretném arra használni a kint megszerzett tudásomat, hogy két középiskolában arra ösztönözzem a diákokat, hogy tanuljanak egy felsőoktatási intézményben és bátran jelentkezzenek az ösztöndíjra. Tapasztalataim szerint ebben nagyon sokat segíthetnek az átadott személyes élmények.

Hogyan épülnek fel az órák?

A Tempus Közalapítványtól kapunk egy kommunikációs képzést, persze ez nem jelenti azt, hogy egy kicsit sem lehet eltérni az órán az elsajátított „fogásoktól". Az előadásaimban fő célként tűztem ki, hogy a diákok mindenképpen gondolkodjanak el a jövőjükön, és tudatosan készüljenek fel az egyetemista éveikre.

RIBÁRY MANUÉLA
Európai Ifjúsági Portál

TANULÁS MINDEN SZINTEN

Irány Digitália!

Digitális módszertani ötletek a 21. századi oktatás szolgálatában

Gombamód szaporodnak a digitális oktatási konferenciák, meetup-ok, rendezvények. Egyre többen beszélnek a digitális oktatás és a digitális pedagógiai kultúra kihívásairól, és az érintettek többsége ma már nemcsak ismeri a 21. századi pedagógiai paradigmákat, hanem közülük – pedagógusok, felsőoktatásban dolgozó oktatók – sokan sikeresen alkalmazzák ezeket a technikákat, közös élményeket szerezve tanároknak, tanulóknak és szülőknek egyaránt.

A Tempus Közalapítvány közel 10 éve foglalkozik a pedagógusok kompetenciafejlesztésével az **Alma a fán műhelysorozatok** szervezésével, részben a hazai kezdeményezések, részben az európai szakpolitika trendjeinek megfelelően. Habár a rivaldafény a közelmúltban lekerült a digitális pedagógia, a digitális kompetenciafejlesztés témaköréről, az európai versenyképességről szóló közép- és hosszútávú stratégiai dokumentumok európai és hazai szinten egyaránt nagymértékben befolyásolják a szakpolitika-alkotókat, döntéshozókat és természetesen a gyakorlati szereplőket is.

A kreativitás és az innováció, ami a fenntartható gazdasági fejlődés megteremtésének egyik fő hajtóereje, kulcsfontosságú ahhoz, hogy Európa nemzetközi szinten versenyképes legyen. Az egyik legfontosabb kihívás pedig annak előmozdítása, hogy valamennyi európai polgár meg tudjon szerezni olyan transzverzális kulcskompetenciákat, mint a digitális kompetencia, a tanulás tanulása, a kezdeményezőkészség, a vállalkozói készségek vagy a kulturális tudatosság (Oktatás és képzés 2020 stratégiai keretrendszer).

A hazai oktatáspolitikai környezet ugyancsak több mint egy évtizede foglalkozik aktívan a kérdéssel. Az elmúlt 10 év drámai változásokat hozott mind az eszközök, mind a módszerek és pedagógiai eljárások terén. A nemrégiben megjelent Digitális Oktatási Stratégia Európában is progresszívnek tekinthető horizontot vetít a pedagógusok és az iskolák számára. A Tempus Közalapítvány a 2000-es évek végétől folyamatosan azon dolgozik, hogy a dinamikusan változó környezetben is stabil, a pedagógusok számára hiteles forrást nyújtó platformokat működtessen. Ezért jött létre a folyamatosan bővülő Digitális Módszertár és a már hagyománnyá vált Digitális Pedagógus Konferencia is. A digitális kompetenciafejlesztés területén szerzett sokéves tapasztalatok pedig ebben az évben egy önálló képzésben (**Alma a fán – Digitális pedagógus**) kamatoznak tovább.

TEMPUS digitális módszertár

közel 300 böngészhető ötlet

közel 200 pedagógustól

kreatív IKT-használat

inspiráló módszertani anyagok

bevált és átvehető jó gyakorlatok

Díjazzuk a legjobbakat!

A Digitális Módszertár alapításától fogva arra hivatott, hogy az IKT-eszközöket és digitális pedagógiai módszereket kreatív és innovatív módon használó pedagógusok ötlettára legyen. A Módszertárban közel 300, szakmailag lektorált módszertani ötlet található, melyek mindegyike adaptálható. Mi sem bizonyítja jobban a digitális pedagógiai módszerek terjedését, mint hogy a Módszertár bővítésére kiírt idei felhívásra rekordszámú, 72 ötlet érkezett be. A szakmai bírálatot követően összesen 9 Digitális Pedagógus Díj került átadásra a 2017. november 18-án az Osztályfőnökök Országos Szakmai Egyesülete (OFOE), az ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Kara és a Tempus Közalapítvány által megrendezett Digitális Konferencián.

2017-ben Digitális Pedagógus Díjjal elismert pedagógusok és ötleteik

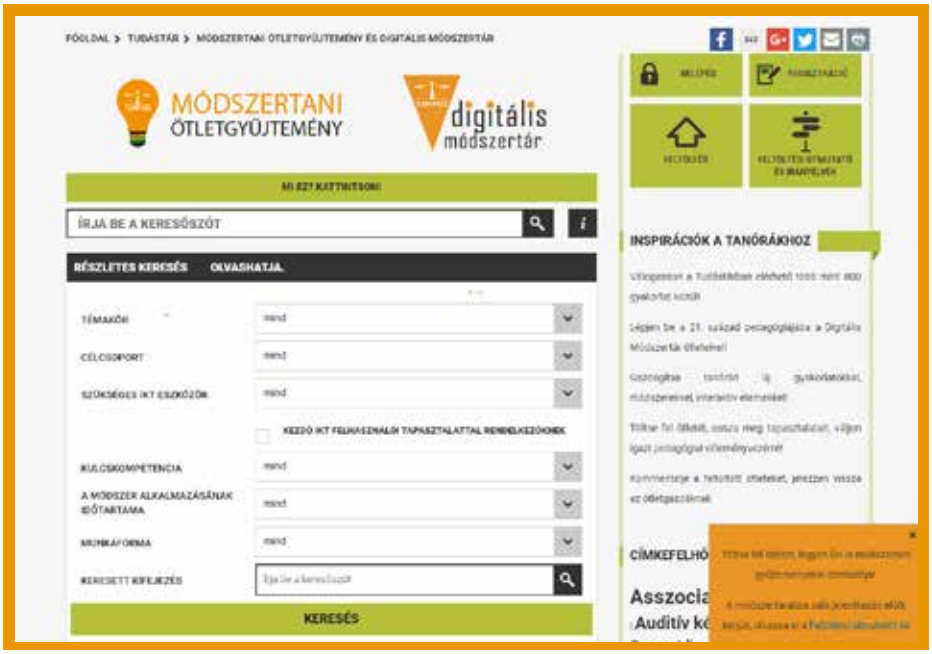

Csikó Szilvia: Szerethető múzeumok és interaktív kiállítások - Tartalomba ágyazott komplex kompetenciafejlesztés és új tanulási környezet AR tartalmak (kiterjesztett valóság) és a tükrözött osztályterem felhasználásával
Gergelyi Katalin: Nyomozz és írj! és az Érettségi videók
Henzel György: Felkészülni! Vigyázz! MARS! (A Virtuális világból a kódolás és programozás segítségével a Kiterjesztett valóságon át a valós világba)
Guba András: Vízben az erő! - Vízgazdálkodás, árvízvédelem, vízenergia-hasznosítás
Tusorné Fekete Éva: Inter-Aktívan! Tanulás másként - interaktív tananyag-feldolgozás és készítés természetismeret órákon
Vit Olivér, Biczó Márk, Solymosiné Bakcsi Vera: E.N.G.L.I.S.H. : ENGLISH FOR NET, GRAMMAR, LANGUAGE, INFORMATICS, SOFTWARE AND HARDWARE
Éder Márta: Időutazás Süsüvel és barátaival és a FarsanGO(O)lás

Oklevéllel elismert pedagógusok és ötleteik:

Dénesné Szak Andrea: A ludas köztünk van - digitális oknyomozó projekt
Fegyverneki Gergő: Ez nem felesleges dráma! A Bánk bán értelmezésétől az IKT-eszközökkel támogatott közös tudásépítésig
Vizi Bernadett: Dráma és színház digitálisan
Vit Olivér: PORTÁL A MÚLTBA
Kasné Havas Erika: Hogyan tovább az iskolakapun innen és túl? Avagy együttműködés online és offline a DST módszerének integrálása környezettudatosság témakörében az angolnyelv-órákon
Bosányi Éva: A sirály a király IKT-s feldolgozása

KERESSÉK MÓDSZERTANI ÖTLETEIKET A DIGITALISMODSZERTAR.TKA.HU OLDALON!

Digitális módszertani ötletek a kollaboratív tanulás szolgálatában

A Tempus Közalapítvány által vezetett EFFeCT projektkonzorcium egy európai szintű, a tanárok kollaboratív tanulását elősegítő Módszertani Keretrendszer kidolgozására vállalkozott. Ennek célja egy szakmai és módszertani útmutató létrehozása, amely támogatja a tanárok, tanári közösségek és egyéb oktatási szereplők szakmai együttműködését, egymástól való és együtt tanulását, vagyis a kollaboratív tanulást. A végleges keretrendszer útmutatóként szolgálhat pedagógusok, tanárképzők, iskolavezetők, oktatásügyi döntéshozók és fejlesztők számára a szakmai fejlesztési folyamatok megtervezésében, emellett egy ***gyakorlati módszertárat*** *is tartalmaz majd, amely ötletekkel, módszertani eszközökkel és egyéb információforrásokkal kíván gyakorlati segítséget nyújtani a kollaboratív tanulás támogatásában.*

A pedagógusok számára is elengedhetetlen a folyamatos szakmai fejlődés, amely sokféle módon történhet. Tipikus, hogy egy tanár egyéni tanulási célt tűz ki maga elé, amelynek eléréséhez nem feltétlenül szükséges másokkal kooperálnia (pl. megtanul egy új online tanulásszervező alkalmazást, bővíti a szaktárgyi ismereteit, stb.). Iskolán belül jellemző a tanárok közti kooperatív tevékenység, ami elengedhetetlen a közös iskolai feladatok megoldásához, de nem feltétlenül jelent kifejezett szakmai megújulást (pl. munkaközösségen belül tantárgyi tematikák kidolgozása). Ezzel szemben **a tanárok kollaboratív tanulása egy tanári közösség együttes szakmai fejlődési folyamatát jelenti**, mely a résztvevők tanulási célú interakcióján alapul. Olyan strukturált folyamatot kell elképzelni, amelyben a tanárok együtt dolgoznak és akarnak megoldani egy vagy több gyakorlatban felmerült szakmai problémát, közösen vagy külső támogatással meghatározzák ennek kereteit és az összetartó motivációs erőt az önreflektív folyamat során.

A kollaboratív tanulási keretrendszer és a kapcsolódó gyakorlati módszertár tesztelésére egy pilot folyamat indult el 3 partnerországban, Magyarországon, Lettországban és Csehországban. A pilot folyamat során különböző témákban, különböző célcsoportokban igyekeztünk tesztelni a módszertani keretrendszert a nemzeti sajátosságoknak megfelelően. A pilot folyamat egy éven át, 2016 őszétől 2017 őszéig tartott. A Tempus Közalapítvány által szervezett pilot **a kollaboratív tanulást a digitális pedagógiai módszerek és az IKT-eszközök kreatív felhasználása** témájába ágyazva támogatta.

TOVÁBBI GYAKORLATI ÚTMUTATÓKAT AZ EFFECT.TKA.HU WEBOLDALON TALÁLHATNAK!

Az alábbiakban bemutatunk néhány gyakorlatot, amelyeket a fenti pilot folyamat keretében próbáltunk ki, és amelyekkel a digitális pedagógiai módszerek alkalmazásában fejlődni kívánó tanári közösség kollaboratív tanulását is támogatni szerettük volna. Az itt leírt gyakorlatok ebben a formában tanároknak, facilitátoroknak nyújthatnak támogatást az IKT-eszközök kreatív alkalmazása és a kooperatív tanulási módszerek ötvözése terén. A 2018 tavaszán elérhetővé váló online keretrendszer és gyakorlati módszertár ezeket is felhasználva összegzi majd a pedagógusok kollaboratív tanulását támogató legjobb gyakorlatokat.

Visszapillantó

A gyakorlat leírása:

Amikor eltelik egy év, visszapillantunk rá, hogy mi történt velünk: a gyakorlat segít tükröt tartani legfrissebb emlékeinknek. A résztvevők visszatekintenek egy adott időszakra, évre vagy iskolai tanévre, és kiemelnek bizonyos kérdések segítségével pillanatokat, sikereket, élményeket, kihívásokat, és megosztják a közösséggel egy online kollaborációs eszköz segítségével (például Padleten).

Az online faliújságon már szerepelnek az alábbi kérdéskártyák:

- Az év legjobb pillanata
- Egy értékes ember, akivel idén ismerkedtél meg
- Az év kihívása
- A legjobb tanács, amit ebben az évben kaptál
- Az év legnagyobb sikere
- Az év legnagyobb tanulsága
- A legjobb dolog az évben, amit valaki másért tettél

A résztvevők saját bejegyzéseket készítenek minden kérdéskártya oszlopába. Szöveges posztokat, fényképeket, videókat is elhelyezhetnek a felületen, olvashatják, megnézhetik egymás válaszait, és kommentelhetik ezeket. A játékot érdemes addig játszani, amíg marad emlékeznivaló, megosztanivaló. A gyakorlatvezetők segítségével azonosíthatnak hasonlóságokat és különbségeket az egyes kérdéskártyákra adott válaszok között, és reflektálhatnak ezekre.

A gyakorlat célja:

Egy fordulópont – év vége/tanév vége – alkalmával reflektálni bizonyos eseményekre, a szakmai és személyes készségek fejlődését figyelemmel követni és fókuszba állítani a kollégák körében, annak érdekében, hogy társas támogatást, elismerést és bizalmat kapjanak a résztvevők.

A kollaboratív tanulást támogató módszertani elemek leírása

A gyakorlat során a résztvevők egyének és egy közösség részei egyszerre, saját élményeiket, tapasztalataikat át tudják adni másoknak, és meríteni tudnak másokéiból, ami segíthet megérteni nem csak a kollégákat, de akár saját maguk érzéseit, tapasztalásait is más megvilágításba tudja helyezni.

A gyakorlat végrehajtásához javasolt digitális eszközök, digitális pedagógiai módszerek

Szükséges internetkapcsolat, minden résztvevő számára saját számítógép/laptop az együttműködéshez, illetve egy kollaborációs tér, pl. a padlet.com.

10 tipp…

A gyakorlat leírása:

A gyakorlat során a facilitátorok 5 db tematikus asztalt alakítanak ki.

Az 5 db tematikus asztal neve:

1. 10 tipp a tanulói együttműködés ösztönzésére
2. 10 tipp az IKT hatékony osztálytermi alkalmazására
3. 10 tipp a tantestületen belüli tudásmegosztás elősegítésére
4. 10 tipp a tanulók aktivizálására a tanórán
5. 10 tipp tananyagkészítő tanároknak

Minden asztalnak van egy asztalfőnöke, aki ösztönzi a lista készítését. A résztvevőket a trénerek 10 percenként forgószínpadszerűen mozgatják az asztalok között, kivéve az asztalfőnököt, aki az érkező kollégáknak segít az állomáson a tipplista feldolgozásában. Az egyes asztaloknál a pedagógusok az adott témával kapcsolatban osztják meg az élményeiket, elsősorban az ott található anyag, tipplista alapján. Az egyes csoportok kiegészíthetik, árnyalhatják, folytathatják az asztalon szereplő listát.

A gyakorlat célja:

Összegezni a csoport tudását bizonyos témákban, ösztönözni a tudásmegosztást, lehetőségeket bemutatni a mindennapi gyakorlatra nézve és kijelölni valamilyen utat a szakmai fejlődésben és a közös alapelvek elfogadásában.

A kollaboratív tanulást támogató módszertani elemek leírása

A gyakorlat során a résztvevők megtapasztalhatják, hogy a napi rutinon és a kötelező feladatok ellátásán túl hasznos csapatszinten több időt fordítani megbeszélésre, tervezésre.

A gyakorlat végrehajtásához javasolt digitális eszközök, digitális pedagógiai módszerek

A plakát készítéséhez laptop/asztali számítógép szükséges. A plaktát wordben, power pointban vagy vektorgrafikus programban (pl. Inkscape), illetve online alkalmazásban (pl. Canvas.com) is elkészíthető. A közösségi képgyűjteményben való megosztáshoz javasolt a Pinterest.com oldala. A lista készítéséhez egyszerű szövegszerkesztő, jegyzettömb, telefonos jegyzetalkalmazás is elegendő, a lista igényes grafikai megjelenítéséhez lehet biztosítani sablont vagy idő, rátermettség és lelkesedés függvényében rábízni a résztvevők kreativitására a vizuális megjelenítést.

GARAI KATALIN és FARKAS BERTALAN PÉTER
Tempus Közalapítvány, Tudásmenedzsment csoport

KIPRÓBÁLTUK - Gyakorlati eszközök az iskolai lemorzsolódás megakadályozására

Az Ön osztályában is van olyan tanuló, aki gyakran hiányzik? Vagy akinek mostanában látványosan romlott a tanulmányi eredménye? Esetleg megváltozott a magatartása, furcsán viselkedik, talán ki is közösítik a többiek vagy ő száll rá másokra?

Ha a válasz igen, érdemes alaposabb figyelmet szentelni neki. Ezek mind olyan előjelek, amelyek akár arra is utalhatnak, hogy ez a tanuló előbb-utóbb kimarad az iskolából. Különösen akkor, ha a legveszélyeztetettebb célcsoportba, a kedvezőtlen társadalmi és gazdasági helyzetű fiatalok közé tartozik.

Nem kell azonban, hogy így legyen. A tüneteket időben felismerve Ön személyesen is sokat tehet azért, hogy ezek a fiatalok ne morzsolódjanak le. Ehhez a munkához kínál konkrét gyakorlati segítséget az a bárki által elérhető eszköztár, mely a CroCooS nemzetközi projekt keretében összegyűjtött és tesztelt gyakorlatokat és módszereket tartalmazza.

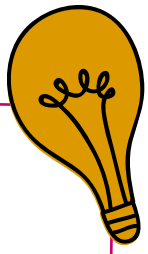
A kimaradást elhárító akciócsapat létrehozása a pedagógus kollégákkal? Iskolán kívüli szereplők bevonása? Bizalomra épülő, segítő beszélgetés a diákkal? Mindenhez van tanácsunk!

A nemrégiben véget ért CroCooS projekt egy három éves nemzetközi szakpolitikai kísérlet volt a Tempus Közalapítvány vezetésével, melyben öt magyar, öt szlovén és öt szerb szakképző intézmény vett részt. A kísérlet során azt vizsgáltuk, hogy milyen konkrét eszközök segíthetik az iskolai lemorzsolódás megelőzését, és hogyan lehet ezeket az eszközöket beépíteni az intézmények mindennapjaiba.

A lemorzsolódás mögött többnyire egyéni, társadalmi és az iskolarendszert jellemző okok összessége húzódik meg. A hazai adatok szerint a legnagyobb arányban a kedvezőtlen szociális és gazdasági helyzetben élő, elsősorban a szakiskolában tanuló fiatalokat érinti. A lemorzsolódás egy hosszabb folyamat eredménye, és e folyamat számos jele jól látható lehet a környezet és a pedagógusok számára. Ezeknek a figyelmeztető jeleknek nem csak a felismerését, de hatékony kezelését is segíti, ha az intézményben korai jelzőrendszer működik, hiszen az időben alkalmazott, egyénre szabott beavatkozás megállíthatja a lemorzsolódás folyamatát.
Magyarországon nem alakult ki annak a kultúrája, hogy a lemorzsolódás szempontjából veszélyeztetett tanulók külön figyelmet kapjanak. Érdemes itt röviden felidézni az esélyegyenlőség és a méltányosság fogalmának megközelítésbeli különbségét: ahhoz, hogy az eleve hátrányból induló diákokat megfelelő módon tudjuk támogatni, nem elég számukra ugyanazt biztosítani, mint a kedvezőbb helyzetből induló társaiknak, hanem jóval több támogatást, türelmet, törődést igényelnek ugyanazon eredmények eléréséhez. Éppen ezért választottuk a CroCooS zárókonferencia szlogenjének azt, hogy *Minden gyerek számít!* És ezért tartjuk fontosnak, hogy minél több pedagógus és intézményvezető megismerje – és alkalmazza – a CroCooS projekt gyakorlati eredményeit.

ESZKÖZTÁR

Figyelmeztető jelek lehetnek például:
- **hiányzások**
- **a tanuló érdektelensége**
- **romló tanulmányi eredmények**
- **drasztikus viselkedésváltozás**
- **kiközösítettség vagy kiközösítő magatartás**

Az Eszköztár a projekt során kidolgozott és tesztelt konkrét gyakorlatokat tartalmazza, melyek bármely iskolában bevethetőek. A különböző témák szerint kereshető gyűjtemény számos gyakorlati példát ad arra, milyen beavatkozásra kerülhet sor a diákok, a tanárok vagy éppen az intézmény szintjén:

- Hogyan és milyen adatokat gyűjtsünk a diák jobb megismerése érdekében? Milyen eszközeink vannak a lemorzsolódás kockázatának vizsgálatához?
- Hogyan fektessük le a tanár-diák kommunikáció alapjait? Hogyan építhető ki a bizalom? Hogyan zajlik egy segítő beszélgetés? Mire jó az egyéni fejlődési terv és hogyan érdemes elkészíteni?
- Hogyan keltsük fel a diákok érdeklődését? Hogyan tudja egy osztály megalkotni a saját viselkedési szabályait? Hogyan kezeljük a konfliktusokat? Mit tehetünk a zaklatás ellen?
- Hogyan alakítsuk ki a diákok támogatásával foglalkozó csapatot? Milyen eszközök segíthetik a tanárok közös munkáját? Milyen rendszeres vagy eseti formái lehetnek a tapasztalatok, megfigyelések megosztásának és az együttműködésnek? Milyen lépései vannak egy esetmegbeszélésnek?
- Kik lehetnek a partnereink az iskolán kívülről a lemorzsolódás veszélyének kitett diákok támogatásában? Milyen együttműködési formákat érdemes velük kialakítani?

Az Eszköztár mellett a korai jelzőrendszer bevezetését lépésről lépésre segítő Útmutató, valamint az elméleti hátteret röviden összefoglaló írásokat tartalmazó Tudástár is elérhető minden érdeklődő számára a projekt honlapján. Esettanulmányokat és történeteket a projekt záró-kötetében olvashatnak.

EGY KONKRÉT PÉLDA AZ ESZKÖZTÁRBÓL

Bizalomépítés

A bizalomépítés a veszélyeztetett diákok támogatásának első lépése annak érdekében, hogy kiépüljön a segítő kapcsolat, megvalósuljanak a segítő beszélgetések, hogy eredményes legyen egyéni fejlesztésük.

A bizalomépítés alapja: először adok, aztán kapok. Mindenekelőtt nyugalmat kell biztosítanom magamnak és a diákoknak. A bizalomépítés egy hosszú folyamat, de amíg nem bízunk meg egymásban, addig nem érdemes a problémákról beszélni. A bizalomépítés egy kölcsönös, lassú megismerési folyamat, egyfajta megszelídítés (Antoine de Saint-Exupéry: A kis herceg), melyet a tanár kezdeményez és irányít a diák feltétel nélküli elfogadásával. A tanár megbízik és hisz diákja fejlődés iránti akaratában és képességében. A feltétel nélküli elfogadás azt jelenti, hogy úgy fogadjuk el a diákot, amilyen ő most. Nem akarjuk megítélni, megváltoztatni, segíteni, csak meg akarjuk ismerni, megérteni és megérezni, hogy miért olyan most, amilyen. Ezért sokat kell kérdeznünk, és nem szabad felhagynunk a kérdezéssel. Ha nem válaszolnak, akkor is tovább kell próbálkoznunk, építeni kell a kapcsolatot. Találnunk kell őket érdeklő témákat, kérdéseket, hogy megnyíljanak és válaszoljanak. Beszélgessünk velük olyan témáról, melyet ők választanak, ne tartsuk vissza őket. A diákoknak érezniük kell, hogy ők érdekesek és fontosak. Amikor ezt megérzik, akkor jött el a bizalomnak az a pillanata, amelyet ápolnunk, gondoznunk kell.

Hogyan használhatjuk a fenti szöveget a tanári képzés/tréning során?

1. Szerkesszük a szöveget egy oszlopba a papír bal oldalára. A jobb oldali oszlopot hagyjuk üresen.
2. Minden résztvevőnek adjunk egy példányt.
3. Adjunk időt a szöveg egyéni elolvasására, majd kérjük meg őket, hogy csak kérdéseket írjanak az üres jobb oldalra.
4. Alkossunk párokat és kérjük meg őket, hogy cseréljék ki a papírjaikat. Adjunk 10-15 percet arra, hogy kölcsönösen megválaszolják a kérdéseket.
5. Kérjük meg őket, hogy üljenek körbe és beszéljék meg a megválaszolatlanul maradó dilemmákat, kérdéseket.

Eszközök: megszerkesztett szöveg (1 példány/résztvevő)

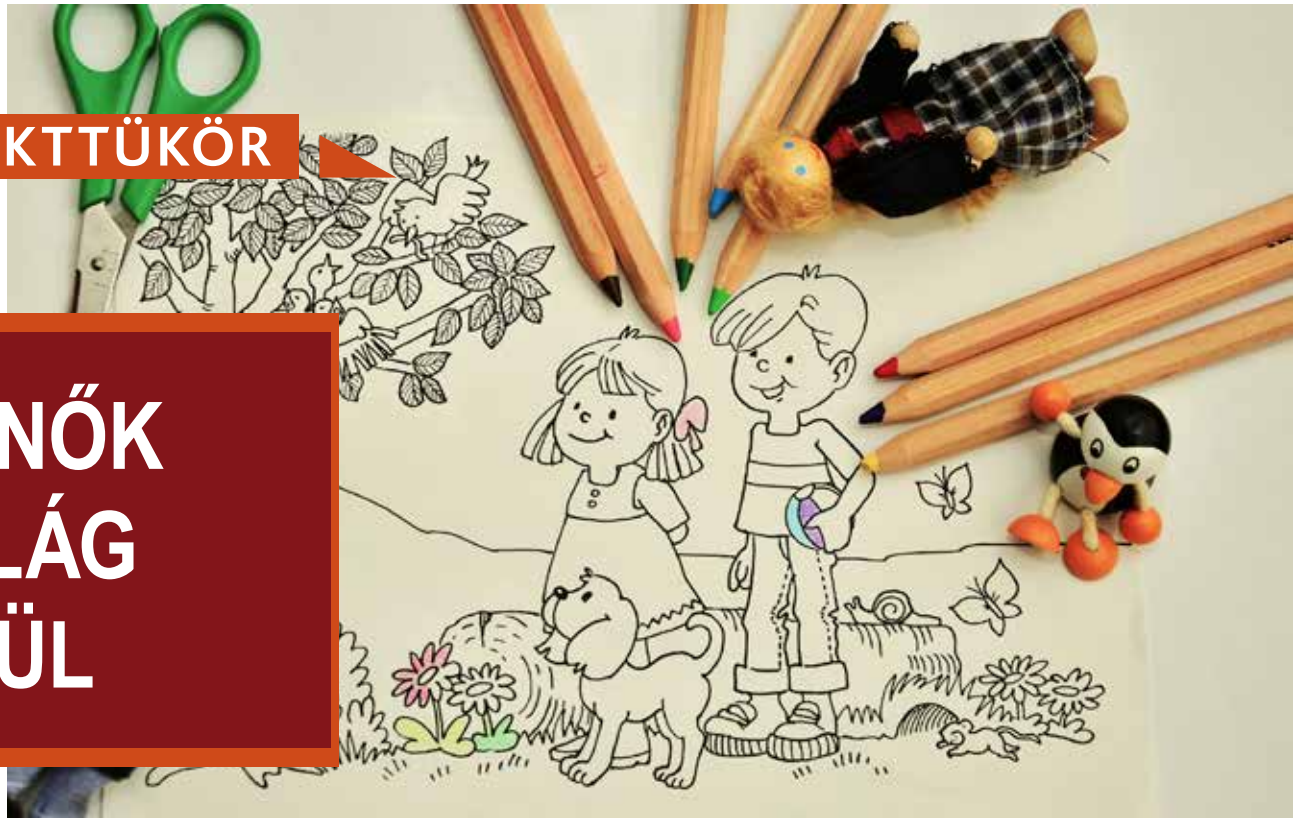
Felhasználói komment:

"Az egyik legfontosabb eszköznek találom, segíti a tanuló pontosabb megismerését. A már kiépült bizalom segítségével könnyebb felismerni a tanuló magatartásában bekövetkezett legapróbb változást, amire gyorsan tudunk reagálni, a tanuló problémáira megoldást találni. Természetesen komoly felelősséget is jelent, hisz a diák betekintést enged saját problémáiba, életkörülményeibe és mindezt hagyja általunk befolyásolni."

Dohányné Végvári Anna

www.crocoos.tka.hu

Összeállította: KARDOS ANITA
Tempus Közalapítvány, Kommunikásió egység

ÓVÓNŐK A VILÁG KÖRÜL

Románia, Lettország és Anglia: a *perkátai Szivárvány Óvoda* pedagógusai alaposan körülnéztek a világban, vajon hogyan nevelik a gyermekeket tőlünk kicsit messzebb. Az élmények mellett arról is beszélgettünk, hogyan hasznosítják az Erasmus+ program tapasztalatait itthon.

Néhány perkátai óvónő hirtelen Bournemouthban terem: ugye, nem gyakori eset? Pár ezer fős községek óvodapedagógusai általában nem a világjárásról híresek. De mindjárt más a helyzet, ha **kreatív, szakmailag igényes és folyamatos tanulásra vágyó szakemberekről van szó**. Az ilyen emberek ugyanis addig mennek, amíg meg nem találják a fejlődés lehetőségét – mindegy, hol élik a mindennapokat. Legyen az egy világváros, vagy egy Fejér megyei nagyközség.

A pályázat megírását még a korábbi intézményvezető kezdte el. Azóta történt egy vezetőváltás, de az önképző tapasztalatcsere-programokat folyamatos egyeztetésben viszik tovább. „Barangoltam a neten, és megláttam a lehetőséget" – meséli Kovács Tiborné, aki korábban igazgatta az óvodát. Az intézmény dolgozói már többször részt vettek Erasmus+ programban, jártak már így Marosvásárhelyen, Csíkszentdomokoson és Érsekújváron is.

Nagyon sok hazai óvodának lehetősége lenne részt venni nemzetközi programokban, sokan mégis ódzkodnak attól, hogy pályázzanak. „Pedig nem is annyira bonyolult!" – mondja az igazgató. „Igaz, hogy kis falu vagyunk, de 2010 óta több mint ötven sikeres pályázatot írtunk mi magunk! A mai világban mindig kevés az állami keret. Így **ahhoz, hogy fejlődni tudjunk, be kell hozni a proaktív szemléletet az óvodákba is. A vezetőnek kell ebben utat mutatni!** Volt olyan eset, hogy éjfélig bent maradtunk, és írtuk a pályázatot. De ez nem jelentett problémát senkinek, hiszen együtt dolgoztunk egy közös célért. Az egész kollektíva nagyon innovatív itt."

Ennek köszönhető, hogy a perkátai gyerekeknek mindig vannak minőségi fejlesztő eszközeik, hogy megvalósították a „Kincses kultúróvoda" tervét, hogy tehetségpályázatokon vehettek részt. Kapcsolatot építhettek más óvodákkal – ez felnőtteknek és gyerekeknek egyaránt hasznos.
A legutóbbi nagy élmény egy hármas út volt: Kézdivásárhelyre, Rigába és az angliai Bournemouth-ba látogatott el a pedagógusok egy-egy kisebb csoportja. Korábban magánúton már jártak Angliában, de akkor csak kívülről leshettek be az óvodák kapuin. Most, előre egyeztetve, tárt karokkal várták őket, hogy bepillanthassanak az ott folyó pedagógiai munkába, megismerhessék a külföldi intézmények céljait. A kis csapatból ugyan csak néhányan beszélnek jól angolul, de mindig volt, aki tolmácsoljon, másrészt az utazásokhoz sok esetben nyelvi kurzusok is kapcsolódtak.

A romániai és lett helyszínek kulturálisan ugyan közelebb állnak a mi közegünkhöz, de a munkamódszereket tekintve ezekből a kirándulásokból is sokat lehetett tanulni.

„Kézdivásárhelyen mérhetetlen szeretetben nevelik a gyerekeket, és nagyon gyakorlatiasan" – meséli Kovács Tiborné. „Nem a lexikális tudást tartják fontosnak, inkább mindenbe bevonják a kicsiket, például együtt sütnek süteményt. Nincs bezárva az ajtó, és lehet farönk vagy kő az udvaron: a gyerekek így tanulják meg a veszélyeket. Nincsenek „túlszabályozva", mint nálunk. Rigában pedig jó volt látni, milyen nagy hangsúlyt fektetnek a környezetvédelemre és az egészséges életmódra. Náluk nincsen udvar, a játszótérre járnak levegőzni, de maga az ovi nagyon jól felszerelt. Az oktatás ott kicsit iskolásnak tűnt, mi, itt Magyarországon inkább a tanulási tapasztalásra helyezzük a hangsúlyt. Az viszont nagyon tetszett, hogy internetes zárt csoportokban tartják a kapcsolatot a szülőkkel. És hát szuper ágyaik vannak: egy mozdulattal lehet kinyitni ötösével, egyben! Ezt mi is szívesen megvalósítanánk. Anglia megint egészen más világ: más a földrajzi helyzet,

„Fontosnak tartom, hogy ezekbe a közös programokba bevonjuk intézményünkből azokat a kollégáinkat is, akik a külföldi utakra nem jutottak el”

mások a feltételek, a szocializáció. Ha már egy gyerekkel több van a csoportban, kisegítőt hívnak. Ezt mi nem tudjuk megtenni, de azt például eltanulhatjuk tőlük, ahogyan állatszeretetre nevelik a gyerekeket: az ovis csoportban együtt élnek velük hörcsögök, nyulak, cicák...”

Persze minden tapasztalat akkor hasznos igazán, ha sikerül belőle valamit itthon megvalósítani. Kovács Tiborné szerint ez nem egyik napról a másikra történik, de ha látnak egy jó ötletet, máris azon gondolkodnak, hogyan teremtsék elő rá a keretet, miként keressenek szponzorokat. Szerencsére van, ami nem igényel pluszbefektetést: egy-egy jó szemléletet könnyen el lehet sajátítani. Sőt, továbbadni más intézményeknek – mert a vezető szerint ez éppoly fontos, mint hogy ők maguk átvegyenek egy jó gyakorlatot.

Ezek a határon átívelő programok nem érnek véget az utazással; a legnagyobb kaland sokszor csak azután kezdődik. „A legtöbb külföldi partnerünkkel kapcsolatban maradtunk, rendszeres levelezünk. Voltak, akik újságot küldtek nekünk, és gyermeknap alkalmából köszöntötték a perkátai óvodásokat. Maguk a gyerekek is kapcsolatba kerülhettek egymással: alkalmanként skype-olunk velük vagy levelet írnak egymásnak. A térképen megmutatjuk nekik, hol élnek kis barátaik. Így számukra is kinyílik a világ, integetnek egymásnak, megszólalnak angolul. És persze meglepődnek azon, hogy a világ másik táján is van olyan ovis, akinek alma vagy házikó a jele.”

Kinevezések, alkalmazások rendszere, beszoktatás, ünnepek megtartása... csak néhány dolog azok közül, amire rácsodálkoztak a szakemberek, és amiből egy-egy jó eljárást át is vettek.

Cseréné Marczal Zsuzsanna, a jelenlegi intézményvezető azt mondja, nem is kérdés, hogy folytatják a nemzetközi projektekben való részvételt. **„Fontosnak tartom, hogy ezekbe a közös programokba bevonjuk intézményünkből azokat a kollégá-inkat is, akik a külföldi utakra nem jutottak el”** – mondja. „Az én kedvencem a „Kisemberek a Föld körül” projekt megvalósítása volt, amelyben olyan romániai és szlovákiai óvodák munkatársaival vettünk részt, akiket az Erasmus+ pályázat során ismertünk meg. A programmal második helyezést értünk el az eTwinning Magyarország 2017 versenyen. Ezen túl együtt készültünk a víz, a fák, madarak és a Föld világnapjára is. Azzal, hogy a gyerekek a neten teremtettek kapcsolatot, a számítógép-használatot is tanulták, emellett pedig megismerkedhettek más országok növény- és állatvilágával, környezetvédelmével.”

„Mindenkinek csak ajánlani tudom, hogy pályázzon. Nem mondom, hogy nincs vele munka, de nagy hozadéka is van."

Zsuzsanna azt mondja, lényeges, hogy a korábbi utazások során felépült kapcsolatokat ápolják és életben tartsák. Mint meséli, **előfordult, hogy valaki azért jelentkezett hozzájuk álláshelyre, mert hallotta, hogy itt hányféle továbbképzés és nemzetközi szakmai program működik**.

Zsuzsannának az erdélyi utazás volt igazán emlékezetes. Azt meséli, nagyon megfogta őt, hogy az ottani óvodapedagógusok milyen szoros kapcsolatban állnak a szülőkkel. Az ünnepeket például együtt tartják meg, de még a táborozásokat is együtt szervezik. „Igazi partnerséget építenek, bevonva a családokat. Ma már nekem is ez lett a célom” – teszi hozzá.

KEMPF ZITA
újságíró

„A MUNKÁLTATÓT NEM AZ ÉRDEKLI, HOGY MIRŐL VAN PAPÍRJA A VÉGZETT TANULÓNAK, HANEM HOGY MIT TUD”

EBBEN SEGÍT A KOMPETENCIA MÁTRIX ÉS AZ ECVET ESZKÖZTÁR

A *Szegedi Szakképzési Centrum Hansági Ferenc Szakképző Iskolája* hosszú évek óta biztosít szakács, pincér és cukrász tanulói számára külföldi tapasztalatszerzési lehetőséget. Kiváló pályázataiknak, valamint projektjeik tudatos és hosszú távú tervezésének köszönhetően 2009-ben Szakképzési mobilitási tanúsítványt nyertek, melyet 2016-ban sikeresen meghosszabbítottak. Munkájuk során az évek alatt szerzett tapasztalatokat újrahasznosítják, pályázati eszköztárukat folyamatosan bővítik. Jancsikinné Smicskó Klára projektkoordinátorral a minőségfejlesztésről, a tanulási eredmények fontosságáról és az értékelés eszközeiről beszélgettünk.

Sokaknak még mindig idegenül hangzik az ECVET kifejezés. Önök hogyan tanulták meg az ilyen fajta eszközök használatát?

Az ECVET eszközök segítenek a minőségi projektek megvalósításában. Nekünk sokat segített *Farkas Éva: Segédlet a tanulási eredmények megírásához a szakképzési és a felnőttképzési szektor számára* című anyaga. Emellett szinte minden lehetőséget megragadtunk a tanulásra: partnereink jó gyakorlatainak megismerése, a kísérő tanárok tapasztalatainak felhasználása, illetve a célzott tanárcserés programok által. Szakoktató kollégáink között számos óraadó van, akik elismert gyakorló szakemberek képzőhelyeken, így az ő tapasztalataik is beleépülhettek az általunk készített ECVET eszközökbe.

Milyen előnyeit látják az ECVET eszközök használatának?

Ezek **az értékelés jobb követhetőségét, objektivitását segítik**. Minden külföldi mobilitást szervező intézménynek javasoljuk az ECVET eszközök használatát. Igen széles palettán felhasználhatóak ezek: a képesítések leírásától, tantervek, képzési programok, modulok, tematikák, tananyagok tervezése, fejlesztése szintjétől; a vizsgafeladatok kidolgozásán vagy például a duális képzésben a gyakorlati követelmények megfogalmazásán át; a nem formális környezetben szerzett kompetenciák elismeréséig sok területen. Így a mobilitási programok kialakításában is.

Mi volt az ECMO – ECVET meets europass mobility kísérleti projekt lényege?

Az Európai Unió kombinálni kívánja a már meglévő európai átláthatósági eszközöket. Az ECMO kísérleti projekt volt az, amely megtette az első lépéseket azzal a céllal, hogy **az Europasst az ECVET dokumentációs eszközeként használja**. A kompetenciák, képzések dokumentálására, értékelésére nagyon sok különböző követelmény létezik Európa-szerte. A cégek által alkalmazott módszerek nem teljesen érthetőek és nem tekinthetőek megbízhatónak. Az ECVET alkalmazásához elengedhetetlenül szükséges a mobilitási tevékenységek során megszerzett tapasztalatok dokumentálása, a gyakorlatiasság elősegítése érdekében. A módosított Europass igazolványt használták és tesztelték a HoReCa (Vendéglátó) szektorban. A leggyakoribb munkafolyamatok azonosítására a VQTS modellt használták a vendéglátós szektorban. Ez a munkához kötődő kompetenciák strukturált jellemzésére szolgál, melynek egyik legfontosabb eleme a kompetencia mátrix, amit mi is kidolgoztunk a szakács, pincér és cukrász szakmára.

Mi a kompetencia mátrix és mire használható?

Ezek gyakorlatilag olyan **tulajdonságminták leírásai, amelyek alkalmassá teszik a diákot az adott munkafolyamat betöltésére**, és megfogalmazzák a szükséges és elvárható attitűd elemeket is. A mérés-értékelés ECVET eszköze a kompetencia mátrix, amely az elsajátított kompetenciák, a tanulási eredmények az eddiginél pontosabb, objektívebb mérését teszi lehetővé. A diákok a kiutazást megelőzően ennek segítségével, önértékelés formájában meghatározzák, hogy az adott pillanatban milyen szakmai kompetenciákkal rendelkeznek. Utána a diák bejelöli a mátrixon minden kompetenciánál azt a szintet is, amit a külföldi szakmai gyakorlat végére szeretne elérni. A mobilitás végén a külföldi szakmai mentor az értékelőlap kitöltésével visszajelzést ad a diák teljesítményéről. A tanuló pedig ismételten értékeli a mobilitás után elért kompetencia szintjét a táblázat segítségével.

Melyek önök szerint a szakmai gyakorlat legfontosabb értékelési kritériumai?

A szakmai gyakorlatok értékelése több elemből tevődik össze: a kedvezményezettek önértékeléséből, a külföldi mentor írásbeli értékeléséből, a munkanaplók és írásbeli programösszefoglalók elemzéséből, majd a projekt végén az ünnepélyes disszeminációs rendezvény utáni záró értékelésből.

Hogyan határozzák meg a mobilitás tanulási eredményeit?

Az egy, illetve frissen végzett diákjaink esetén két hónapos mobilitási periódusra kettő tanulási eredményt fogalmazunk meg. Így minden résztvevő számára világos lesz, hogy a tanuló a tanulási folyamat végén mit tud, ért és mit képes elvégezni, munkáját milyen felelősségi és önállósági szinten képes ellátni, függetlenül attól, hogy hol, mikor és hogyan szerezte ezeket a kompetenciákat. Fontos, hogy diákjaink külföldi mobilitása során megszerzendő tanulási eredményeit pontosan fogalmazzuk meg, hogy mérhetőek, dokumentálhatóak, így értékelhetőek és elismerhetőek legyenek. Az értékelés és az elismerés folyamatát rögzítjük a diákok, az intézmény és a külföldi fogadó fél által aláírt Tanulási Megállapodásban. Abból indulunk ki, hogy **a munkáltatót nem az érdekli, hogy miről van papírja a végzett tanulónak, hanem hogy mit tud,** mire képes a munkában. Ezért lényeges a tanulási eredmények alapú megközelítés, ami viszont csak akkor működhet jól, ha megfelelő az egyeztetés az érintett szereplők között.

Hogyan biztosítják a projektek minőségfejlesztését?

Ahhoz, hogy pályázati munkánkat eredményesen, megbízhatóan végezhessük, a programban nagy szerepet kapott az intézményi minőségfejlesztés. Az igazgatóhelyettes és a minőségügyi vezető kollégánk irányítja a pályázati minőségbiztosítási munkát. Már 2007-ben kidolgoztuk az Intézményi Minőségbiztosítási Program keretén belül A külföldi szakmai gyakorlatok és tapasztalatcserék megvalósításának szabályzata című dokumentumot, amit folyamatosan aktualizálunk. Ehhez kapcsolódott 2015-ben A külföldi szakmai gyakorlatok összefüggő szakmai gyakorlatba való beszámíthatóságának szabályozása című anyag, ami az intézményi pedagógiai programunk melléklete. Feltétlenül **ajánljuk a rendszerszabályozó, segítő dokumentumok kidolgozását a mobilitási programokban még csak kezdő iskoláknak is**, hogy profi módon, minél kisebb hibaszázalékkal tudják végezni felelősségteljes munkájukat.

További információ:
www.hansagiisk.hu/
www.ecmo-europe.de/ecmo/en_project.html

BERKES BLANKA,
Tempus Közalapítvány,
Erasmus+ mobilitási csoport

CÉGES KAPCSOLATOK, FOLYAMATOS ÉRTÉKELÉS ÉS SZÜLŐI ELÉGEDETTSÉG

Hazai és külföldi kamarákkal, vállalkozásokkal és tanműhelyekkel is aktív kapcsolatokat ápol az *Egri Szakképzési Centrum Bornemissza Gergely Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma*. A műszaki szakképzést folytató intézmény ezáltal is igyekszik megfelelni a munkaerő-piaci igényeknek. Emellett természetesen a tanulói, pedagógusi, iskolavezetési és intézményi igényeket és célokat is szem előtt tartják.
Fábiánné Kovács Mária és Dorkóné Liptai Gabriella projektkoordinátorokat 2015. évi szakképzési mobilitási projektjük kapcsán kérdeztük ennek kihívásairól.

Milyen céges és kamarai kapcsolataik vannak?
Iskolánkban az építőipar, gépészet, faipar, könnyűipar, autóipar területéhez kapcsolódó szakmákban folyik szakképzés, ezért elsősorban a Heves Megyei Kereskedelmi és Iparkamarával van kapcsolata intézményünknek, valamint a megyében elhelyezkedő kis- és nagyvállalatokkal. A gépjárműjavításban a legnagyobb partnerünk a KMKK Egri Területi Igazgatósága, és számos helyi autójavító vállalkozás és vállalkozó.

Hogyan lehet kiaknázni a kamarai kapcsolatokat?
A szakképzés területén minden szakképzési centrum, illetve tagintézmény a képzési struktúra miatt kötelezően kötődik a kamarákhoz. A **felhasználható kamarai kapcsolatok** fontos feltétele, hogy az iskola és a kamara között az együttműködés kitűnő legyen. Minden magyarországi kamarának kialakultak már az Európai Unióba való belépés óta a saját külföldi szakmai kapcsolatai, hiszen ők is pályáznak, hogy a saját tagjaikat tapasztalatcserére vigyék a nagyvilágba. Azt tudnánk tanácsolni, hogy a projektmenedzsment keresse meg a kamarai képviselőt, ismertessék a konkrét projektjük tartalmát, és kérjék abban a segítségüket, hogy a külföldi partnerkamarákhoz készítsenek számukra ajánlólevelet. A német kamaráknál például külön osztály foglalkozik a külföldi projektekkel, köztük az Erasmus+ pályázatokkal.

Vállalkozásoknál vagy tanműhelyben érdemesebb szakmai gyakorlatot tervezni?
Diákjaink teljesítettek külföldi szakmai gyakorlatot vállalatoknál és kamarai képzési központ tanműhelyében is. Mindkét formának megtaláltuk az előnyeit. A tanműhelyben jobban értenek a diákok nyelvén, jobban kiszolgálják az érdeklődésüket. Együtt vannak a tanulók, jobban boldogulnak azok is, akik a nyelvet kevésbé értik meg. A német kamaráknak nagyon jól felszerelt képzőközpontjaik vannak. Itt nemcsak a szakmát tanuló diákok töltenek el évenként néhány hetet, hanem a mestervizsgára és a felső szintű szakmai képesítésre készülők is. Itt találkozhatnak a legújabb technikákkal, anyagokkal és gépekkel. **Amikor mi még itthon nem láttunk 3D nyomtatót élőben, a diákjaink már igen.** Ilyen gépek ritkán fordulnak elő a kisvállalkozásoknál. A diákokat kísérő szakoktatóink ámulva nézték ezeket a műhelyeket, ők is kipróbálhattak új eljárásokat, gépeket, ötleteket kaptak elkészítendő munkadarabokhoz. A vállalkozásoknál viszont nagyon jól lehet látni, hogyan szervezik meg a munkát, hogyan tartják a kapcsolatot az ügyfelekkel. Kapcsolatokat lehet kiépíteni a további tapasztalatcserékhez. A vállalkozásoknál és vállalatoknál csak egy, legfeljebb két diákot fogadnak, így a diákjainknak a nyelvhasználaton kívül az önálló munkavégzéssel is boldogulniuk kell.

Milyen az itthoni gyakorlati helyek, illetve mesterek visszajelzése a külföldi gyakorlatról?

A külföldi gyakorlat befejezése után a diákok mindig tartanak egy beszámolót a szakoktatóknak, diáktársaiknak és a nevelőtestületnek. Ide a külső gyakorlati helyek oktatóit, cégvezetőit és a kamarát is meghívjuk. Kaptunk már olyan visszajelzést, hogy k**övetkező alkalommal a mester is jelentkezik egy ilyen útra, mert érdekesnek találta a tanuló élményeit**, és ő sem akar lemaradni szaktudásban.

Hogyan magyaráznák el a monitoring és az értékelés közti különbséget egy kezdő pályázónak?

A monitoring számunkra a személyes meggyőződést, nyomonkövetést jelenti. Milyen a tanulók elhelyezése, szállása, hogyan tudnak eljutni a munkahelyükre? Milyen körülmények várják a tanulókat a munkahelyeiken, hogy érzik magukat? Az **értékelés** pedig a projekt folyamatainak átvizsgálása. Minden a tervek szerint történt-e, miért tértünk el az eredeti tervtől, indokolt volt, vagy a kényszer szülte az eltérést? Legközelebb kell-e módosítani a terveinken vagy sem? Ehhez különböző kérdőíveket, értékelőlapokat készítettünk, a külföldi partnert interjú segítségével kérdeztük meg.

Miért fontos önöknek az értékelés?

Az értékelés során kapunk objektív képet a projekt egyes szakaszainak teljesítéséről, az é**rtékelés során tárjuk fel a hiányosságokat és veregetjük meg egymás vállát**, ha valamit jól csináltunk. A kidolgozott mérőeszközeink segítségével tudjuk az eredményeket a kollégáknak, diákoknak, szülőknek, a fenntartónak és a kamarának is megmutatni. A következő projektjeink megvalósításában is nagyon fontos az eredmények, erősségek és a javítandó területek ismerete.

Melyek az értékelés legfontosabb módszerei, szakaszai, amelyek véleményük szerint kihagyhatatlanok?

A projekt teljes időtartamához ütemtervet készítettünk, amiben a projekt egyes szakaszaihoz időrendben tevékenységet, határidőt, felelőst és keletkező dokumentumot, elvárt eredményt rendeltünk. Az **egyes szakaszok lezárása után egy egyszerű értékelő jegyzőkönyvet készítettünk**, amelyben a konkrét eredményeket vagy hiányosságokat fogalmaztuk meg. Nagyon fontosnak tartjuk, hogy a projekt résztvevői is értékeljék az egyes területeket. Ezért a külföldi gyakorlati helyek az általunk elkészített értékelőlapon értékelik a diákokat, visszajelzést kérünk a szülőktől a gyakorlat után, az elvárásokat és azok teljesülését pedig a diákok is értékelik. Minderről grafikonok és ábrák segítségével beszámolunk a tantestületnek is.

Hogyan viszonyultak a szülők a projekthez, mennyire ismert előttük az E+ szakmai gyakorlat mint lehetőség?

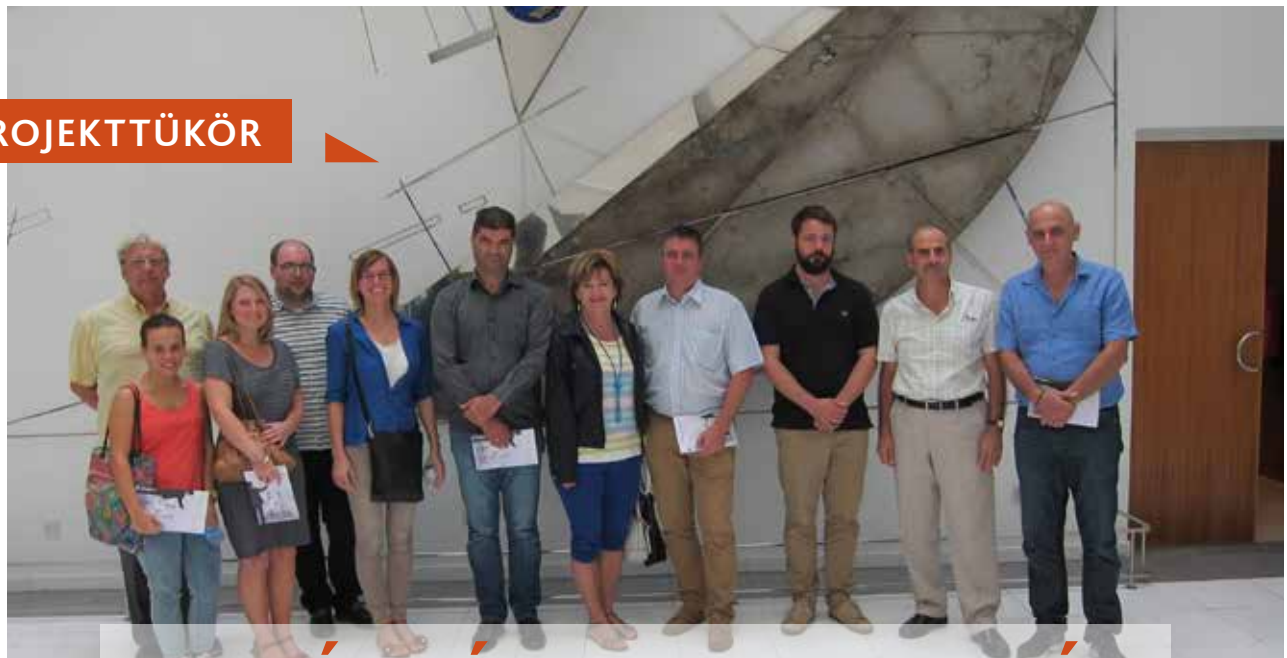
A szülők a külföldi szakmai gyakorlatra úgy tekintettek, mint olyan lehetőségre, amit ők nem, csak az iskola tud megadni. Először a tanulókon keresztül tájékoztattuk őket a szakmai gyakorlatról, majd a jelentkezés előtt személyesen is. Az Erasmus+ program számukra nem ismert, többnyire az iskolában hallottak róla először. A szülők komolyan veszik a döntésüket, a jelentkezés engedélyezését a gyermekeiknek, amit az is bizonyít, hogy lemorzsolódás alig fordul elő.

Hogyan lehet jó kapcsolatot fenntartani a szülőkkel, miért fontos ez az intézménynek?

Az iskola legfontosabb partnerei a szülők, egy ilyen utazásnak pedig kockázatai is vannak. A tanulók többnyire egyedül utaznak a munkahelyükre, az ösztöndíjukkal is önállóan gazdálkodnak. Kevés diák van, aki korábban már járt külföldön, és akkor sem kellett saját magát fenntartani. Ezért elengedhetetlenül fontos a szülők jóváhagyása, támogatása és elégedettsége. Mindenről tájékoztatjuk őket, többször tartunk szülői értekezletet, hiszen **látniuk kell, hogy nagyon alaposan kidolgozott, jól megszervezett projektben vesz részt a gyermeküK**, és külföldön a nyelvet kitűnően beszélő, tapasztalt és megbízható kollégák patronálják őket. A diákok ugyanazon a szálláson laknak, ahol a kísérők, akik mindig elérhetők, így a szülők még a fiatalkorúakat is nyugodt szívvel elengedik. Nagyra értékelik, ha pontos, korrekt információt kapnak a kiutazásról, a kint tartózkodásról. Sokuknak a gyermekükhöz hasonlóan nincs tapasztalata ezen a téren, mégis sokat tehetnek azért, hogy a diákok magabiztosan és felkészülten álljanak a külföldi szakmai gyakorlat kihívásai elé.

Az iskola honlapja: ***www.bgeger.hu/***

BERKES BLANKA,
Tempus Közalapítvány,
Erasmus+ mobilitási csoport

SZAKKÉPZÉSSEL A MUNKÁHOZ

Ne csak mi hasznosítsunk, hanem mások is!

Hogy munkavállaló és munkaadó ne csak megtalálja, de minél tovább meg is tartsa egymást – ennek érdekében találkoztak és beszélgettek hat ország képviselői két éven keresztül a Szakképzéssel a munkához (VET to JOB) című Erasmus+ projektnek köszönhetően. Ezúttal a Békés megyei résztvevők számolnak be tapasztalataikról.

A társadalmi problémák hatalmas része megoldható lenne azzal, ha minden munkaképes ember dolgozni tudna, bevétele és becsülete lenne, el tudná tartani a családját és hasznos lakosává válna országának. Ám ehhez nem elegendő az, ha számszerűen párosítjuk a munkakeresőket a munkát kínálókkal; ma már rásegítés szükséges ahhoz, hogy a két oldal minőségben is megtalálja egymást. Vagyis a munkavállalók pontosan olyan készségekkel rendelkezzenek, amilyenekre a munkaadóknak szükségük van – és ezt meg is tudják mutatni.

A Békés Megyei Kormányhivatal által vezetett hattagú nemzetközi partnerség ennek érdekében sikeresen valósította meg a *Szakképzéssel a munkához – A foglalkoztatás elősegítése szakképzéssel* című projektet. A cél az volt, hogy a résztvevők (a foglalkoztatás növelésében érintett szervezetek képviselői, szakképzésben dolgozó és pályaorientációval foglalkozó szakemberek) tapasztalatot cseréljenek, egyszerűen mondva: náluk bevált, jó gyakorlatokra tanítsák egymást. Ahány ország, annyiféle megoldás ugyanarra a kérdésre, és bizony mindenütt van egy-egy olyan elem, amire a helyiek még nem gondoltak, de működhet!

A Békés Megyei Kormányhivatal Társadalombiztosítási és Foglalkoztatási Főosztálya (korábban Munkaügyi Központ) is számos ilyen elemet hozott haza magával a külföldi utakról. Mint arról Vidovenyecz Éva munkaerő-piaci szakügyintéző, a projekt koordinátora beszámolt, központjuk a 2000-es év óta valósít meg pályázatokat, és mostanra kialakult a projektmenedzsment rutinszerű menete a szükséges szakmai háttérrel és tapasztalt kollégák csapatával együtt.

„Minden kormányhivatalnak megvannak a jogszabály által meghatározott tevékenységei. Ha bármi felmerül ezen felül, például hiányzó szükségletek jelentkeznek a szolgáltatásainkban, képzéseinkben, akkor a pályázatok nyújtotta lehetőségeket vesszük igénybe. Ha pedig pályázat, akkor főként a nemzetközi vonal az, amiből sokat profitálhatunk. Ilyenkor mindig azokat a módszereket keressük, amelyek az adott területre fókuszálnak." Ilyen volt a VET to JOB projekt is, amelyben **azt kérték az osztrák, spanyol, ciprusi, finn és angol partnerektől, hogy olyan innovatív technikákat mutassanak, amelyek nemcsak hogy beváltak náluk, de szerintük máshol is megvalósíthatók a célzott szakképzésben**.
„Egyetlen találkozó alkalmával számos, akár négy-öt ilyet is bemutattak egy-egy helyszínen, méghozzá nemcsak elméletben, de sokszor a gyakorlatban is. Hasznosnak tartjuk és kérjük is a partnereinket, hogy meg is tudjuk nézni a szóban forgó programot, és el tudjunk beszélgetni a résztvevőkkel" – magyarázza Vidovenyecz Éva. Természetesen mindig van olyasmi, amit nem lehet átültetni egy az egyben a hazai terepre, de ezúttal a programok hetven százalékát hasznosnak találták, a jó előkészítésnek köszönhetően.

„Ausztriában és Angliában a legfejlettebbek a szolgáltatások. Érdekes volt például látni, hogy nem feltétlen az egyén megy a szervezethez, hanem esetenként a szervezet megy a helyszínre, és ott a körülményeknek megfelelő, személyre szabott szolgáltatást nyújt. Például Angliában, ha a középiskolából lemorzsolódott diákok iskola helyett gördeszkázni járnak, akkor az elmaradt tantárgyak oktatását kiszervezik egy, a parkban található helyiségbe. Finnországban azt láttuk, hogy – mivel az alacsony iskolai végzettségű vagy nem megfelelő képzettségű csoportok egy része gyakran hátrányos helyzetű is – esetenként a Vöröskereszt elosztó központjaiba telepítik a felzárkóztató képzési lehetőségeket. Ausztriában pedig úgy próbálják az idősebb korosztályt bevonni a munkába, hogy saját élettapasztalataikat hasznosítják. Például kertészeti vagy szakácselfoglaltságot kínálnak nekik a turizmusban."

A pályázati programok oroszlánrésze többnyire a hazatérés után történik. Ezúttal készítettek egy kiadványt, amelybe csak azokat a gyakorlatokat válogatták be, amelyekről úgy gondolták, nálunk is megvalósíthatók. „Hogy ne csak mi hasznosíthassuk, de mások is, akár később is" – mondja.
Ezen kívül egy útmutató is készült tanácsadók, foglalkoztatási szakemberek, oktatók részére, amit iskoláknak és szakképzésben érintett szervezeteknek küldtek el.

A Békés Megyei Kormányhivatal munkatársai elsőként a személyre szabott tanácsadás módszerét építették be a kínálatukba, melyet ma már az évente megrendezett pályaválasztási vásáron, valamint a folyamatos tanácsadói, mentori munkában is alkalmaznak. Ezen kívül lehetőséget teremtettek arra, hogy a helyi diákok megismerkedhessenek megyei innovatív technológiákkal dolgozó vállalkozásokkal, munkáltatókkal. **„Próbáljuk minél inkább a munkáltatói igényekre alapozva indítani a képzéseinket. Régen szélesebb volt a paletta, most inkább a hiányszakmákban, illetve az alacsony iskolai végzettségű közfoglalkoztatott személyek felzárkóztatása céljából képzünk."**

Néhány példa a programnak köszönhető jó gyakorlatok közül:

Egyesült Királyság – Head Start program
Az állásközvetítő irodákban heti rendszerességgel megszervezett ifjúsági nap jelentős segítséget nyújt a fiataloknak az állások sikeresebb megpályázásához.

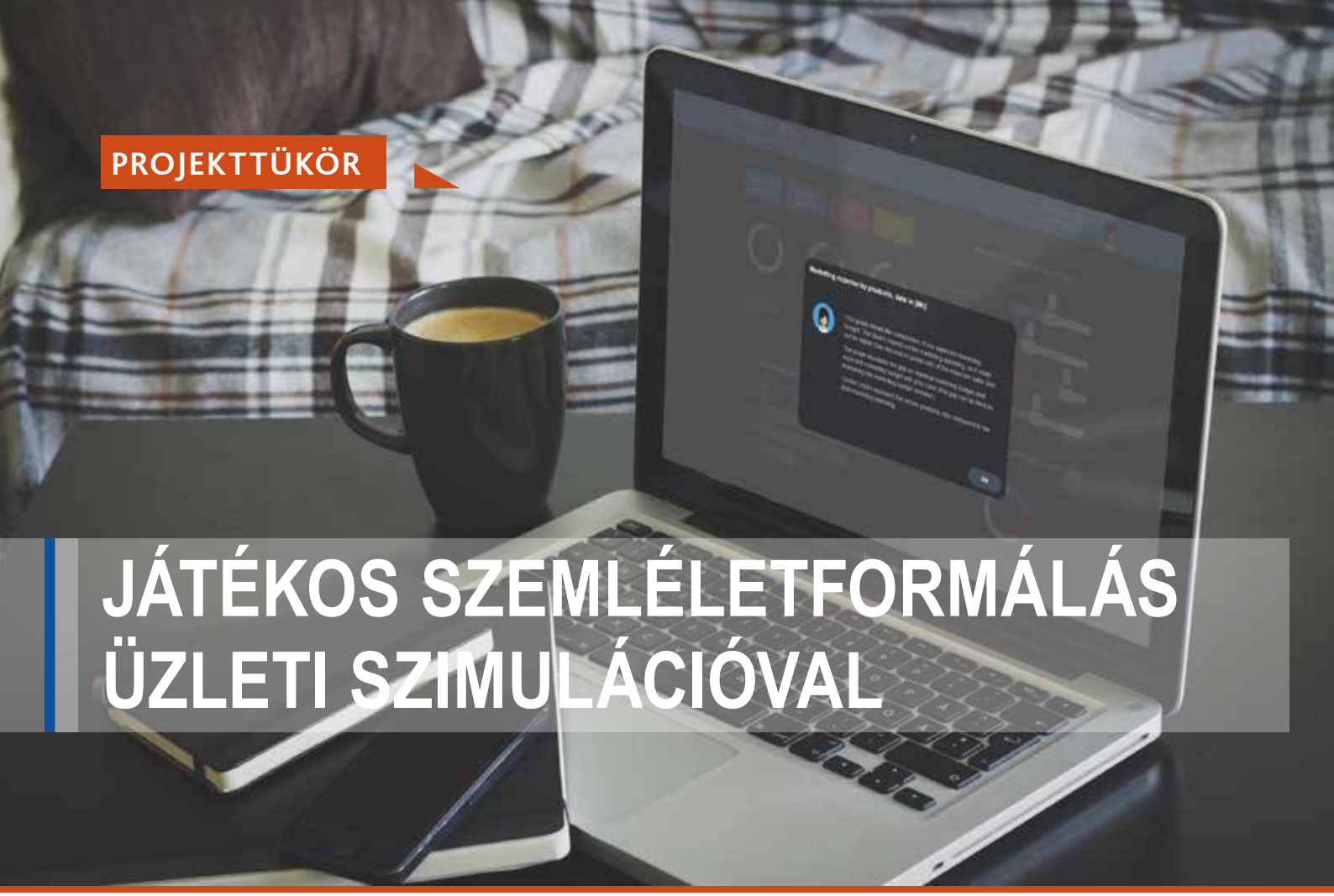
Egyesült Királyság – The Works program
A fiatalok képzése, foglalkoztatása érdekében olyan helyszínek, tevékenységek is bekapcsolhatóak, amelyek nem szokványosak, és ahol a segítségre szoruló 16-18 éves, iskolából kimaradt, szakképzetlen fiatalok elérhetőek.

Ausztria – New Skills Tourism program
A szakképzettséggel rendelkezők ismereteinek felújítása, szakmai továbbképzése, informatika és nyelvi képzése segíti a munkaerő-piaci integrációt.

Finnország – Valtti-tanműhely modellje
A munkahely-szerű működési környezetet biztosító szociális foglalkoztatásban a „tevékenység útján megtanulni" elvű munkahelyek munkatapasztalat szerzéssel és egyéni tanácsadásokkal járulnak hozzá a munkanélküliek képzésbe vonásához.

További információ, útmutató és jó gyakorlatok gyűjteménye: ***bekes.munka.hu > Nemzetközi projektek > VET to JOB***

KEMPF ZITA, *újságíró*

JÁTÉKOS SZEMLÉLETFORMÁLÁS ÜZLETI SZIMULÁCIÓVAL

A *Maximulation Business Simulation Games Kft.* egy tatabányai, egy erdélyi és egy szlovák közgazdasági középiskolával együtt olyan üzleti szimulációs tananyagot dolgozott ki, melyben a gyerekek észrevétlenül készülhetnek fel arra, hogy pár éven belül maguk is vállalkozásokat vezethessenek. A középiskolások a virtuális térben játszva, cégvezetői pozícióban próbálhatják ki, hogy milyen döntést hozni egy folyamatosan változó pénzügyi környezetben.
Boda Márton ügyvezetővel, a cég alapítójával beszélgettünk.

Mik voltak a projekt előzményei? Hogyan állt össze a csapat?
A projekt gyökerei az ezredfordulóra nyúlnak vissza, ekkor köttettek meg azok a barátságok egy tatabányai gimnáziumban, amelyek ma is a közös tevékenységünk alappillérei. Rengeteget játszottunk közösen, főleg stratégiai társas-, illetve számítógépes játékokkal, és hamar felismertük, hogy a számítógépet – a gép logikáját kiismerve – adott esetben könnyű megverni. Az ember ugyanis sokkal kiszámíthatatlanabb. Ez a felismerés kulcsfontosságú volt a későbbi közös munkáink szempontjából.
Az egyetem elvégzése után közös vállalkozást indítottunk. Mint minden kezdő vállalkozásnak, nekünk is az volt az egyik legnehezebb problémánk, hogy honnan kerítsünk forrást a szakmai elképzeléseink megvalósításához, különösen nemzetközi kitekintés esetén.
2015-ben találkoztunk először az Erasmus+ pályázati kiírásával, elsőre ugyan nem, de másodszorra némi módosítással, ugyanazokkal a partnerekkel és célokkal már sikerrel pályáztunk.
A pályázatban azt tűztük ki célul, hogy a felsőoktatási szinten már kipróbált, **üzleti szimulációra támaszkodó oktatási módszert eljuttassuk a középiskolákba** is. Ez a projektcsapat azért is nyújt számunkra érdekes tapasztalatot, mert egy erősebben szabályozott iskolai rendszernek és egy fiatal szemlélettel, lapos szervezeti struktúrával és szabad időbeosztású kollégákkal rendelkező cégnek kell együttműködnie. Az eltérő háttér pedig mindig új tanulási pontokat biztosít.

Ha már tanulási pontokat említettél: a projekt legnagyobb eredménye egy új oktatási módszertant biztosító üzleti szimulációs játék középiskolások számára. Mesélnél erről egy kicsit bővebben?
Az üzleti szimulációk használatának kezdete az '50-es évek Amerikájára vezethető vissza. Azóta rengeteget fejlődött a módszer, a mögötte álló szimulációk modellbeli komplexitása, és a technikai lehetőségek is. Mi már abban a korban léptünk be ebbe az iparágba, amikor már megvolt a lehetőségünk, hogy több kezdetleges lépcsőt átugorva egyből a legmodernebb megoldásokkal jöjjünk elő.

Az üzleti szimulációs játékok többsége úgy épül fel, hogy van egy valóságot egyszerűsítő modell, amely a játék keretét adja. Ebbe belehelyezzük a játékost, döntési lehetőségekkel. Adunk neki gazdasági célokat és ellenfelet, akik többnyire akadályozzák ennek a célnak az elérését.
A pályázat keretében fejlesztett játékunkban egy műszaki cikkek kereskedelmével foglalkozó oligopol piacot modelleztünk. A hat piaci szereplő mindegyikét valós, gondolkodó emberek testesítik meg, ezért az iskolai környezet által biztosított osztálylétszám segíti a játék ezen elemét. A játékosoknak három termékkategóriát kell kezelniük. Gondoskodniuk kell a beszerzésekről, kijelölni az értékesítési célokat, kezelni a készletet. Stratégiai döntéseket kell hozniuk pénzügyi, marketing, humánerőforrás és fejlesztési kérdésekben.

Ez elég komplexnek hangzik. Nem sok ez a középiskolai oktatásban?
Határozottan nem! Mondok erre egy példát. Még az első fejlesztési évünkben, a tesztelés során hoztunk létre olyan környezetet, ahol – a résztvevők tudta nélkül – egyetemistákat összeengedtünk középiskolásokkal. Két darab hatszereplős piacon versenyeztek egymással a fiktív cégek, és csak az egyik piacon született egyetemista győzelem.
Amikor a diákok kikerülnek az iskolapadból és valós döntésekkel kell majd szembenézniük, akkor az élet sem fog szelektálni, hogy a komplex, kezdők számára nehezebben megoldható kérdéseket nem teszi fel.
Az iskolapadban a szimuláció használatát olyan lehetőségként kell felfogni, amikor úgy hozhatóak vállalatvezetői döntések, hogy közben a valós pénzünket nem kell kockáztatni. És inkább egy fiktív céget vigyenek csődbe, mint a sajátjukat.

A játékban megtapasztalt kudarcélmény nem tántorítja el a játékosokat a vállalkozástól?
Erre mi is kíváncsiak voltunk, ezért felmértük a közép-európai versenyünk során, hogy mennyiben járult hozzá a vállalkozói hajlandósághoz a szimuláció használata. A játékosok 87%-ánál javította a vállalkozói hajlandóságot!
A játékosok hibáznak. Ezek a hibák a tapasztalás által jóval élénkebben megmaradnak, mint ha mástól hallanánk őket. Ezért a jövőben könnyebben el is kerülhetőek.

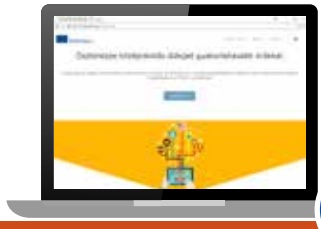
Ha egy szóval kellene megfogalmaznod egy középiskolás tanárnak, hogy miért alkalmazza óráján a szimulációt, mi lenne az?
Motiváció. A tanár elsődleges feladata sokkal inkább az érdeklődés felkeltése egy témakör, tananyag iránt, mintsem a tananyag könyv szerinti átadása. Amennyiben megfelelően motiváltak a diákok, egy-egy témában sokkal jobban el tudnak merülni maguktól is. A szimulációnkban leginkább **a versenyhelyzet és az elképzelések gyakorlatban történő kipróbálhatósága** motiválja a diákokat, akik rendre arról számoltak be, hogy az elején még nem értették a vállalkozások működését, de a verseny végére elsajátították az alapvető működési elveket, és már másként tekintenek a vállalkozásra.

A diákok motiválttá tételén kívül mivel segítitek a tanárokat? Hogyan érhető el, hogy megfelelő módon építsék be a szoftver használatát az órai munkába?
Ez egy nagyon fontos kérdés. Több kutatás is arra jutott, hogy a szimuláció önmagában nem tekinthető csodaeszköznek. Attól, hogy van, önmagában még nem változik semmi, kellenek ehhez a tanárok is. A szimuláció elsődleges feladata, hogy kérdéseket vessen fel a diákokban, amelyekre aztán választ kapnak a megfelelő tananyag elsajátításával. Tehát a felvetett kérdések adják a motivációt. A válaszadásban és a szimulációval történő oktatásban kulcsszerepe van a tanároknak. Hogy ez minél gördülékenyebb munkát jelentsen, **készítettünk egy jó gyakorlatok, gyakori kérdések és problémák gyűjteményét**. Ebben ajánlást adunk a tanárok számára, hogy hogyan építsék be a mindennapi munkájuk során a szimulációt az oktatási gyakorlatukba. A gyűjteményben nem csak a leggyakoribb kérdéseket, de az azokra ajánlott válaszokat is összeállítottuk.

Azt hiszem, az olvasót már csak egy dolog fogja érdekelni: hogyan és hol férhet hozzá a szimulációhoz?
Most csak a középiskolai oktatásban használt, ERASMUS+ forrásból megvalósított projektünkről volt szó, de az általunk fejlesztett szimuláció alapvetően széles célközönséget érint. Ezért az érdeklődőknek azt javaslom, hogy látogassanak el a www.maximulation.com weboldalra, ahol néhány kattintással eljuthatnak az érdeklődési területük alapján megfelelő platformra, ahol már csak egy gyors regisztráció választja el őket az élményteli tapasztalatok szerzésétől, legyenek akár tanárok vagy diákok.

Közgazdászokból és mérnökökből álló csapat hozta létre a Maximulation-t az oktatás fejlesztésének céljával.

További információ:
www.teachplus.eu/hu/home-hu
www.maximulation.com

FINTÁNÉ HIDY RÉKA
Tempus Közalapítvány,
Erasmus+ partnerségi csoport

JÁTSSZUNK VÁLLALKOZÓSDIT!

Lengyel és magyar iskolák együttműködésével valósul meg az a félidőben lévő Erasmus+ projekt, amely az iskolai, óvodai stratégiai partnerségek pályázattípus egyik első nyertese volt. Itt a cél az egymástól tanulás, a jó gyakorlatok átvétele. Hogy miért éri meg egy magyar iskolának, hogy tanítson valami újat a lengyel partnereinek, arról Szabó Tamást, a *kisújszállási Móricz Zsigmond Református Kollégium* igazgatóhelyettesét kérdeztük.

A magyar diákok Lengyelországban megismerkedtek olyan üzletemberekkel, akik saját pályájuk és cégük bemutatásával testközelbe hozták számukra a vállalkozások világát. Szó volt többek között a saját cég létrehozásának rizikóiról, a vásárlói igényekről és az üzleti hitel lehetőségekről. A diákok előzetes feladatként reklámfilmet készítettek, melyben saját diákvállalkozásukat népszerűsítették, ezeket is értékelték a találkozó során.

A lengyel fiatalok Kisújszállásra szimulált állásinterjúkra érkeztek. A tanulóknak angol nyelvű önéletrajzzal és motivációs levéllel kellett különféle pozíciókra jelentkezniük a már működő diákvállalkozásokhoz. Ezen kívül elméleti és gyakorlati ismeretekkel bővítették a tanárok és diákok ismereteit a diákvállalkozás tantárggyal kapcsolatban.

Önök több uniós támogatású iskolai projektet is megvalósítottak már. Miben más ez a mostani együttműködés?

Valóban, nem ez az első sikeres pályázatunk. De míg korábban partnerként csatlakoztunk egy-egy olyan projekthez, melynek céljával azonosulni tudtunk, addig most koordinátori szerepet vállaltunk a megvalósításban. Más ez a pályázat abban is, hogy egy meglevő, majd tíz éves, jól működő partneriskolai kapcsolatra épül. Ezt próbáltuk a pályázat révén egy új dimenzió megjelenése – az egymástól való tanulás – révén magasabb szintre emelni.

Mi volt a céljuk, amikor bekapcsolódtak ebbe a pályázattípusba?

A vállalkozói készségek fejlesztésében szerzett több évtizedes tudásunk megosztása és átadása volt a cél. Az iskolánk diákvállalkozások működésével kapcsolatos elméleti és gyakorlati tudását, valamint a partnerintézmény erőforrásait felhasználva, közös vállalkozói csoportokat szerettünk volna működtetni.

A magyar tanulók három diákvállalkozást hoztak létre: a Home Rt. dekorációs termékeket árusít, a TikTak Time Rt. órákat készít, a Mézédes Rt. mézzel kapcsolatos termékeket állít elő. A tanulók a tanáraik segítségével megalapították a cégeket, betöltötték a különböző tisztségeket, részvényeket adtak el, elindították a termelést és a beszerzést. Az árusítást is kipróbálhatták: részt vettek a kisújszállási adventi vásárban és a diákvállalkozások budapesti karácsonyi vásárán, ahol a Mézédes Rt. a legjobb stand díját is elnyerte.

Miért hasznos az Önök számára a projektben való részvétel?

A kollégák számára komoly szakmai kihívás a külföldi tanárokkal és diákokkal való együttműködés, emellett a tanulóknak is izgalmas és motiváló, hogy megmérettethetik magukat nemzetközi színtéren. A lengyel diákokkal való munka során megtanulnak együttműködni a termékskála és a közös stand összeállításában.
De a projekt segített abban is, hogy a szakgimnáziumi kerettantervek átalakulása ellenére a diákvállalkozás tantárgy továbbra is megmaradjon, és úgy tűnik, hogy a partnereink is megtalálják saját iskolai tantervükben ennek a programnak a helyét.

Az együttműködésben a kisújszállási iskola diákvállalkozás című tantárgyát szeretnék adaptálni. Mit érdemes tudni erről?

A programot a Junior Achievement Magyarország Alapítvány keretrendszerében végezzük. A gyakorlatorientált képzés során a gyerekek saját bőrükön tapasztalják meg a vállalkozásokkal kapcsolatos nehézségeket, a csapatban dolgozás előnyeit és hátrányait, a döntéseik következményeit, miközben jelentősen fejlődik az önismeretük. Sikereikből és kudarcaikból egyaránt profitálni tudnak, és az így szerzett ismeretek intenzív nyomot hagynak a vállalkozói készségük fejlődésében.
Ezért is volt számunkra kézenfekvő, hogy ezt a sikeres programot mint jó gyakorlatot osszuk meg lengyel partnereinkkel. Ők művészi kivitelezésű kerámia termékeket készítenek az iskolában, így ötvözni tudtuk a két tevékenységet – a termékek előállítását és vállalkozásba vitelét –, amelyek kölcsönösen erősítik, kiegészítik egymást.

GYŐRPÁL ZSUZSANNA
Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

A JÖVŐ A KÖZÖSSÉGI MUNKAHELYEKÉ

Az előrejelzések alapján három éven belül a munkaerő 40%-át szabadúszók, egyéni vállalkozók és független tanácsadók teszik majd ki a Forbes szerint. Az együttműködésre ösztönző közösségi terek különösen segítik a fiatalok elindulását a munka világában, akik leginkább a kapcsolati tőke és a tudásmegosztás miatt választják ezt a munkaformát.

A coworking irodák új gazdasági és társadalmi trendek hatására születtek meg a 2000-es évek elején, számuk azóta világszerte folyamatosan nő. A közösségi irodák egy kialakulóban levő új munkakultúra lenyomatai: úgy tűnik, a jövő munkahelye már nem az általunk jól ismert kötelezően 8-tól 5-ig bejárós, hanem rugalmas, a közösségre, a megosztásra és a kapcsolatokra épül. Ezt a Z generációval kapcsolatban tanárként vagy ifjúságsegítőként nem árt szem előtt tartani. Ezek a közösségi terek sokszor inkubátorként is működnek és segítik az induló vállalkozásokat.

Coworking & Erasmus+

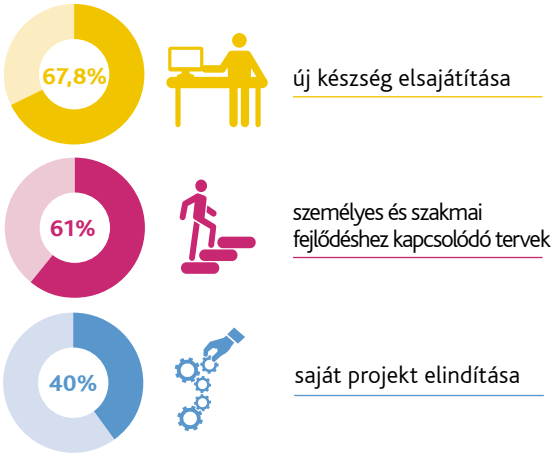
Az Erasmus+ program által finanszírozott „European Coworking Network" projekt öt ország hét szervezetét tömörítő, három éves stratégiai partnerség. A kezdeményezéssel ösztönözni szeretnék a fiatalok projektekre, termékekre, szolgáltatásokra vonatkozó ötleteinek megvalósítását, motiválni a fiatal vállalkozókat, növelni a kezdeményezőkészséget és a kreativitást. Az együttműködés része volt egy kutatás, egy oktatási modul kifejlesztése és vállalkozói workshopok megtartása. A partnerek munkájának eredményeképp az oktatási modulon kívül egy tanulmány és egy vállalkozói kézikönyv született meg, melyek a jövő vállalkozóinak kívánnak támpontokat biztosítani. A kutatásból kiderül, hogy a Z generáció fiataljainak 40%-a tervezi saját projekt elindítását a jövőben.

Legyél te is vállalkozó!

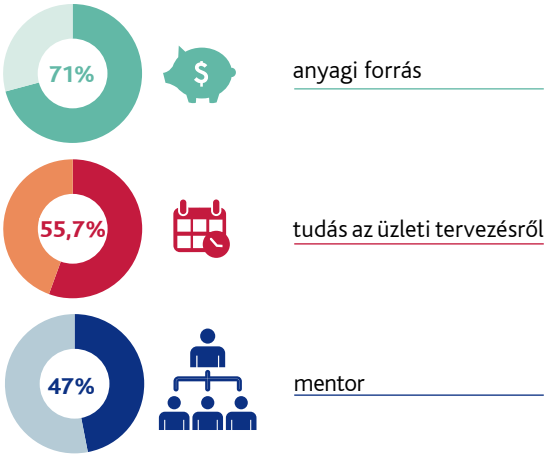
Hogyan segítheti egy app fogyatékkal élők munkához jutását, kamaszok kilépését a nagybetűs életbe vagy gyes-en levő szülők nyelvtanulását? A magyar projektpartner, a Loffice szervezésében Budapesten megrendezett Youth Challenge vállalkozói workshopon részt vevő fiatalok ehhez hasonló projekteken ötleteltek. A résztvevők nemcsak releváns tudással gazdagodhattak a mini mesterkurzusoknak (ötletből startup, márkaépítés, üzleti tervezés) köszönhetően, hanem üzleti kreativitásukat is próbára tehették. A pitch versenyen pedig élesben is kipróbálták, milyen az, ha befektetőket kell meggyőzni az ötletükről. A leginspirálóbb, hogy valódi sikeres vállalkozókkal dolgozhattak együtt, például Klementz Katával, a Loffice társalapítójával. Jó volt ennyi progresszív ötletet és vállalkozókedvet látni, hiszen, az előrejelzések szerint, ezeké a jövő.

Tudj meg többet a projektről! www.eucoworknet.com/

Fiatalok tervei a jövőre

A terveik megvalósításához ezekre van szükségük

Forrás: eucoworknet.com

TARJÁN ENIKŐ
Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

PROJEKTTÜKÖR

EGY PROJEKT HÁROM RÉTEGE: FILM, SZÍNHÁZ, BÁBMŰVÉSZET

STRATÉGIAI PARTNERSÉGEKBŐL ERASMUS MUNDUS KÖZÖS MESTERKÉPZÉS

Az elmúlt években sok olyan felsőoktatási nemzetközi együttműködés valósult meg az Erasmus+ programban, melyek innovatív tartalmak fejlesztését tűzték ki célul. Ezek az ún. stratégiai partnerségekből, amelyekben az intézmények számos területen valósítják meg újító törekvéseiket, ennek egyik kiváló példája a *Színház- és Filmművészeti Egyetem* projektje.

Az együttműködés keretében hét európai felsőoktatási intézmény három területen fejlesztett ki egy-egy közös képzést: az operatőr és a bábművész képzés, valamint az alkalmazott színház területén. A közös képzések jellege a projekt megvalósítása során dőlt el, de elsősorban mesterképzések kidolgozására törekedett a konzorcium. A közös képzések kidolgozása három-négy partnert tömörítő szakterületi munkacsoportokban történt, a három éves együttműködés minden évében egy-egy képzési program készült el. A programok kidolgozásának időszakában az új módszereket, képzési tartalmakat tesztképzések formájában is kipróbálták a különböző partnerintézményeknél. Az új, közös képzési programok kidolgozása után az eredmények széles körű disszeminációja valósult meg, helyi, tagállami, európai szinten, sőt, az Európai Unió határain túl is, a nemzetközi szakmai szervezetek fórumain. A projekt 2017 augusztusában ért véget, ugyanakkor a hatása és az eredmények még csak most izzanak igazán.

Az Erasmus+ stratégiai partnerségek keretében elkezdett közös munkának – a projekt sikerein túl – más eredményei is lettek. Az operatőri munkacsomag továbbgondolását követően támogatást nyert a Viewfinder című Erasmus Mundus közös mesterképzés. A már egy korábbi Mundus nyertes pályázattal is rendelkező SZFE (DocNomads) képzéspalettája igen színessé vált a nemzetközi képzésekbe való bekapcsolódással. Az intézményi stratégiába illeszkedő képzések kialakítása a projektek tudatos tervezésének eredménye.
Hogy miben rejlik a projektek sikere? Ahogy Winkler Erika koordinátor fogalmazott:

„A projektek ötletek és pályázati lehetőségek kreatív, rugalmas kombinációja." Több fontos tényezője volt a sikernek. Például, hogy azon az egyetemi területen zajlanak az együttműködések, ahol a legnagyobb az oktatói motiváció a nemzetköziesedésre. Emellett tudatos oktatói képességfejlesztés folyt a megelőző projektekben: angol nyelvi és szakmai továbbképzés, nemzetközi perspektíva az akadémiai előrehaladáshoz. A lehető legszélesebb partnerhálózat épült ki: 13 európai egyetemmel jött létre olykor több projektben kipróbált munkakapcsolat, a nemzetközi szerepvállalást folyamatosan népszerűsítették a szakmai, oktatási ernyőszervezetekben, szakmai egyesületekben, mely tovább gazdagította a potenciális partneri kört. A megelőző együttműködésekben egyre nagyobb feladatok megoldására vált alkalmassá a projektmenedzsment, így csökkent a kockázat is.

Az egyetemi vezetés attitűdje az idők során megváltozott: tűrésből támogatás és „felhasználás" lett (például az oktatók motiváltságának növelése, financiális lojalitás, az intézmény hazai és nemzetközi presztízsének növelése, egyetemi vagyon növelése, fejlesztő hatás a hazai oktatásra, felhasználható kiválósági elemek, élenjáró folyamatok adaptálása az alaptevékenységbe, minőségbiztosítás, pénzügyi menedzsment, fejlesztő attitűd). Mindezek mellett fontos, hogy támogatóvá vált a pénzügyi, jogi, tanulmányi, műszaki háttérapparátus, és az is nagyon sokat jelentett, hogy 2005-től 2014-ig egy kézben volt az összes nemzetközi együttműködés az inicializálástól a megvalósításig.

A Színház- és Filmművészeti Egyetem projektjei egymáshoz kapcsolódva illeszkednek az intézményi stratégiába. A stratégiai partnerségek projektjük erőssége, hogy egyszerre ígér külső, hazai és nemzetközi, valamint belső, az egyetemen belüli együttműködési lehetőségeket, ezzel szinergiákat teremtve. Az eredmények jól körülhatároltak, kézzelfoghatók. Az együttműködés nagyszámú oktatót és hallgatót mozgat meg, ami lehetővé teszi, hogy minél többen bevonódjanak a szakmai fejlesztésekbe és folyamatokba. Mindezeken felül nagyon szerteágazó és tudatosan felépített disszeminációs tevékenységek kapcsolódnak a projekthez, melyek révén a projekt hatása megsokszorozódik.

A Three layers of telling a story: creation of joint curricula in the higher education of cinematographers, puppeteers and applied theatre practitioners című stratégiai partnerségek projekttel kapcsolatos további információk, érdekességek az alábbi honlapokon olvashatók:

www.szfe.hu/3-layers/
www.viewfinder-ma.eu/

WINKLER ERIKA,
Színház- és Filmművészeti Egyetem, projektkoordinátor
SZÉLL ADRIENN,
Tempus Közalapítvány, Felsőoktatási egység

Európai Nyelvi Díj
2017

ISKOLÁBA VISZIK A MÚZEUMOT

Európai Nyelvi Díjjal ismerték el a *Szépművészeti Múzeum* nyelvoktatási programját. Ebben műalkotások segítségével fejlesztik a részt vevő gyerekek angoltudását. A jelenleg iskolai tesztelés alatt álló tananyag a múzeum által szervezett táborokban már jól vizsgázott, most pedig az Európai Bizottság elismerését is kiérdemelte.

A Tempus Közalapítvány 15 éve adományoz Európai Nyelvi Díjat azoknak a kreatív és példaértékű nyelvoktatási programoknak, amelyek kiemelkedő módon támogatják a nyelvtanulást hazánkban. Az Európai Bizottság által alapított díjat idén a Szépművészeti Múzeum Festmények közt barANGOLunk (DepARTures) című múzeumpedagógiai programja kapta meg.

Az interaktív tananyagot diákok számára dolgozta ki Juhász Litza múzeumpedagógus azzal a céllal, hogy a fiatalok művészettörténeti és nyelvi ismereteit párhuzamosan lehessen fejleszteni. A projekt a budapesti Szépművészeti Múzeum XVII. századi holland festmény- és grafikai gyűjteményében, a budapesti Vasarely Múzeumban, valamint a Magyar Nemzeti Galéria állandó gyűjteményében található festményeken és szobrokon alapul. A történet kibontakozásával a résztvevők fokozatosan ismerkednek meg a festményeken és a szobrokon ábrázolt személyekkel. A tájképekből, szobabelsőkből és zsánerjelenetekből következtetni lehet a szereplők lakhelyére, valamint arra, hogy mivel foglalkoznak éppen, vagy mit látnak maguk körül. A tanulók fantáziájára is szükség van, hiszen a történet részleteit ők maguk találják ki. Ez a játékos tanulási forma az eddigi résztvevők számára informatívnak, motiválónak és a nyelvtanulás szempontjából nagyon hasznosnak bizonyult.

Egy nyári napközis táborban, egy művészeti múzeumban eltöltött hét során a résztvevők olyan feladatokat hajtanak végre, melyekben használják angoltudásukat egy kulturális és szabadidős tevékenységre alkalmas helyszínen, és nem az iskola falai között. A barátságos hangulat miatt a tanulási stressz is csökken. A személyzeti bejárat, a hátsó lépcsőház és a folyosók használata közben a táborozók a múzeum egy másik arcával ismerkednek meg. Pusztán az a tény, hogy tudják, mi van az alagsorban, a „bennfentesség" érzését adja nekik. Pénteken, amikor a családjuk eljön a kiállításra és a tárlatvezetésre, ők maguk válnak tárlatvezetővé, és mutatják meg a vendégeknek saját alkotásaikat és a műtárgyakat, valamint az ezekhez kapcsolódó feladatokat.

A múzeumban és az iskolában a korosztálynak megfelelő feladatok, a motiváló és vizuálisan vonzó műalkotások kiválasztásával az volt a cél, hogy bevonják a tinédzser tanulókat. Amilyen gyakran csak lehet, tapintható tárgyakat használnak, hogy ezzel is aktív részvételre ösztönözzék a gyerekeket. Ezek az anyagok felkeltik a jelenlévők érdeklődését, mind az öt érzékszervüket bevonják (pl. textíliák tapintása és ételek megkóstolása), és a „tanár" szerepét a tanulóra testálják.

A múzeum gyerekek számára szervezett nyári táboraiban évek óta sikerrel alkalmazzák ezt a módszert, és folyamatban van a program iskolai tesztelése is. A feladatok és játékok mellett a műalkotások elemzéséhez tanári segédanyagot, illetve művészettörténeti háttéranyagokat állítottak össze, amelyeket a későbbiekben pedagógusok is használni tudnak a nyelvóráikon.

A művészet bevonása már önmagában is megkönnyítheti az angoltanulást, de az, hogy a programban aktív részvételre ösztönzik a tanulókat, emellett fejlesztik a problémamegoldó készségüket, az önállóságukat és a kreativitásukat, mindenképpen egyedülállóvá teszi a Szépművészeti Múzeum kezdeményezését.

További információ a projektről:
www.szepmuveszeti.hu/departures
Európai Nyelvi Díj:
www.tka.hu > Pályázatok > Erasmus+ > Európa Nyelvi Díj

Összeállította:
GYŐRPÁL ZSUZSANNA,
Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység
HORVÁTH KATALIN
Tempus Közalapítvány, Erasmus+ mobilitási csoport

11 TANÁCS A SZAKKÉPZÉSI MOBILITÁSBAN RÉSZTVEVŐK SIKERES FELKÉSZÍTÉSÉHEZ

A külföldi szakmai gyakorlat vagy tanulmányút legjobb hasznosulása érdekében nagy jelentőséggel bír a kiutazó résztvevők megfelelő szintű felkészítése. Az alábbi jó tanácsokkal szeretnénk segíteni abban, hogy ez még átgondoltabb és sikeresebb lehessen.

1. „Készítsék elő" a kitűzött tanulási eredményeket
Legyen szó akár szakmai, akár nyelvi tanulási eredményekről, a felkészítés során ajánlott azokat előkészíteni, a tanulási eredményeket megalapozni.

2. Vegyék figyelembe a résztvevők igényeit
A felkészítést időtartamában és jellegében mindig igazítsák az adott kiutazók igényeihez, próbálják meg minél jobban személyre szabni a tartalmat és formát, akár előzetes felmérések alapján.

3. Használják bátran korábbi tapasztalataikat
Meglévő tapasztalataikat építsék be a felkészítésbe. Ha valami korábban nem működött, vagy nem vezetett eredményre, próbáljanak ki valami más módszert.

4. A felkészítésbe vonják be a fogadó intézmény képviselőit
A bevonás a passzívabb formáktól (pl. részvétel a felkészítési tematika összeállításában) egészen az aktívabb formákig terjedhet (pl. skype videóhívás keretében személyes bemutatkozás, interjúk stb.).

5. Értékeljék a felkészítés eredményességét
Fontos értékelni a felkészítés eredményességét, kudarcok esetén levonni a megfelelő következtetéseket. Adja magát a nyelvi felkészítés esetén a nyelvtudás be- és kimenetét mérni, de ezen túl értékelhetik a szaktanárok a diákok szakmai felkészültségét, de akár a diákok is értékelhetik és visszajelezhetnek a projekt végén a felkészítés hasznosságáról.

6. Tudatosítsák a kiutazókban a gyakorlat célját
A kitűzött tanulási eredmények sikeres elérése érdekében hasznos lehet tisztázni a résztvevőkkel a kitűzött célokat, a szakmai gyakorlatot mint tanulási folyamatot felvázolni. Az elérhető eredmények fényében a diákok motivációja is növelhető.

7. Vonják be a szülőket is a felkészítésbe
Különösen a hosszabb időtartamú diákmobilitások esetén a szülőkkel történő megfelelő kommunikáció elengedhetetlen, mind a kiutazás előtt, mind a kiutazás közben. Lássák el a szülőket megfelelő információval, és tájékoztassák őket a szakmai gyakorlat céljairól, várható eredményeiről.

8. Adjanak segítséget a munkanaplók elkészítéséhez
Fogják fel a munkanaplókat a tanulási folyamatot támogató eszközként. Dolgozzák ki a formátumát, amit megismertetnek a diákokkal. A munkanaplók formájára honlapunkon találnak segítséget.

▶ *http://tka.hu/docs/palyazatok/jol_megirt_munkanaplo_hasznossaga_kriteriumai.pdf*

9. Adjanak önálló feladatokat a résztvevőknek
A résztvevők a felkészítés során egyes témákat (fogadó ország/város történelme, időjárása, jellemző ételei, látnivalói stb.) akár önállóan is feldolgozhatnak és ismertethetik társaikkal, ezzel is felkeltve a személyes érdeklődést, növelve a motivációt.

10. Jutalmazzák a felkészített, de otthon maradó résztvevőket
A lemorzsolódások és váratlan események miatt elengedhetetlen a ténylegesen kiutazóknál több résztvevőt felkészíteni, azaz tartaléklistát képezni. Ne feledkezzenek el azon résztvevők kompenzálásáról, akik, bár elvégezték a felkészítést, kiutazni sajnos nem tudtak. Pl. szakmai vagy nyelvi tárgyból érdemjegy, a következő turnusba automatikusan bekerül a résztvevő, stb.

+1. Ne csak a diákokat készítsék fel!
A felkészítés/felkészülés indokolt lehet a munkatársak mobilitása esetében is. Számukra is van lehetőség szakmai, szaknyelvi felkészítés megvalósítására. Sőt fokozottan ajánlott a célország oktatási rendszeréről, az alkalmazott oktatási módszerekről előzetesen itthon tájékozódni, hogy a tanulmányút viszonylag rövid, intenzív időszaka minél hasznosabban és leginkább a helyszínen megszerezhető konkrét tapasztalatok szerzésével telhessen.

A projektek megvalósításához kapcsolódó további tudnivalókat és hasznos tippeket Projektmenedzsment kézikönyvünkben találnak.

▶ *http://tka.hu/docs/palyazatok/pmkk_2017_vet_pdf.pdf*

Sikeres felkészítést, a kiutazóknak jó utat kívánunk!

Összeállította:
LOVÁSZI ATTILA
Tempus Közalapítvány,
Erasmus+ mobilitási csoport

7 INSPIRÁLÓ PROJEKT, AMI A FENNTARTHATÓ GAZDASÁGRA NEVELI A FIATALOKAT

A klímaváltozás, a biodiverzitás védelme, a megújuló energiaforrások fejlesztése és a tisztességes üzlet (fair trade) mind olyan témák, amit a fiatal generációknak ismerniük kell, és ismerni is szeretnének. Az Erasmus+ projektek hozzájárulnak ehhez a törekvéshez, képzési lehetőséget biztosítva környezeti kérdésekben és a fenntartható gazdaságot érintő témákban. A megvalósult projektek széles választéka az oktatók kreativitását és sok iskola elkötelezettségét tükrözi, emellett pedig hozzásegíti a fiatalokat egy zöldebb és fenntarthatóbb jövő eléréséhez.

A környezettudatosság és környezettudatos magatartás növelése érdekében összeállítottunk egy listát a jövő generációját példaértékűen inspiráló Erasmus + projektekről.

I

Az ENVKIDS projekt online játékokat fejlesztett általános iskolás tanulók számára.

http://ohmpro.org/envkids/

II

A Sustainable Outdoor Activities (Fenntartható Kültéri Elfoglaltságok) partnerség kivitte az osztálytermet természetes környezetbe.

https://erasmusoutdoor.weebly.com

III

A There is something new under the sun (Van valami új a nap alatt) projekt 6 ország középiskolás diákjait gyűjtötte össze, hogy megvitassák a napenergia kérdését. Egyike azon projektnek, amelyek a megújuló energiaforrásokra fókuszálnak.

http://www.erasmus-sun.eu/

IV

A To the woods! (Az erdőbe!) projekt partnerei számos látogatást, kézműves- és sportfoglalkozást szerveztek, hogy elősegítsék az erdők fontosságának megértését és fokozzák a fiatalok felelősségérzetét természeti erőforrásaink megőrzése érdekében.

http://www.schule-burgdamm.de/

V

A Pollution! Find a STEM solution! (Szennyezés! Találj STEM megoldást!) célja, hogy felkeltse a fiatalok érdeklődését a tudományos oktatás és karrier lehetőségek iránt egy interdiszciplináris, a tiszta technológiai ipar köré épülő projekt keretei között.

https://twinspace.etwinning.net/654/home

VI

A Getting in touch with food again (Újra kapcsolatban az étellel) arra motiválja a fiatal generációt, hogy ismerjék meg, honnan származik az étel, milyen előállítási folyamatai léteznek, és hogy a választásuknak milyen hatásai lehetnek.

https://twinspace.etwinning.net/6451

VII

A Fair trade for a fair future. Global consumer conscience (Tisztességes üzlet a tisztességes jövőért. Globális vásárlói lelkiismeret) projekt körüljárja a tisztességes üzlet,a társadalmi igazságosság, az interdependencia és a fenntarthatóság kérdésköreit, miközben fejleszti a diákok vállalkozói, nyelvi és digitális készségeit.

http://www.erasmusplus-fairtrade.eu/

Fedezzen fel még több hasonló témájú projektet és inspirálódjon az *Erasmus+ Pojekteredmények Platformjának*[1] segítségével!

Hasznos lehet még a *Consumer Classroom oldal*[2], ami a középiskolai fogyasztói oktatást népszerűsíti. Csatlakozhat 1.600 kollégájához az *eTwinning Fenntarthatósági Oktatási Hálózat*[3] csoportján keresztül, vagy a *Lindau Nobel Laureate mediatheque*[4] online könyvtárát használva kiváló mini-előadásokat találhat tudomány, társadalom és környezet témában különböző nyelveken.

Forrás: Európai Bizottság Erasmus+ Hírlevél, letöltés helye:

https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/news/20170626-young-citizens-sustainable-economy_en

1 www.ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects/eplus-project-details-page/?nodeRef=workspace://SpacesStore/f95b70b5-1298-4fef-9299-fe305c330c4e

2 www.schooleducationgateway.eu/en/pub/teacher_academy/teaching_materials/consumer_classroom.html

3 www.groups.etwinning.net/7620/home

4 www.schooleducationgateway.eu/en/pub/teacher_academy/teaching_materials/lindau-mediatheque-science-an.htm

Fordította:
TOPUZIDU JÁZMIN XÉNIA
Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

MOTIVÁLJ ÚGY, MINT EDDIG SOHA!

A 21. század angol-nyelv-tanára című képzésünkön a gamifikáció elveire épülő online felülettel, a beethebest.org-gal ismertetjük meg a résztvevőket. Ez a felület a fejlesztő értékelés és a diákok motiválásának hatékony támogatása céljából született.

Székely Dánielt, a SEK Budapest International School tanárát, az egyik létrehozót kérdeztem a kezdetekről, a tapasztalatokról, a továbblépés lehetőségeiről.

Hogyan született a BeeTheBest?

Azt hiszem, 2014-ben olvastam egy interjút Prievara Tiborral. Annyira felkeltette az érdeklődésemet, hogy elhatároztam, felkeresem Tibort.

A barátaimmal ekkor már egy ideje beszélgettünk arról, hogy szeretnénk elindítani egy oktatáshoz köthető fejlesztést, és folyamatosan figyeltük a lehetőségeket. Tibor ötlete egy kipróbált, működő rendszerre épült. Az ő útmutatása és szakértői támogatása mentén dolgoztuk ki sok-sok munkával azt a – szerintünk, és mások szerint is – látványos és élvezetes felhasználói felületet, ami a BeeTheBest, egy nyitott, bárki számára ingyenesen elérhető rendszer.

A próbaverziót 2015-ben indítottuk útjára, a Digitális Pedagógus Konferencián való bemutatkozást követően.

Létrehozói Beliczay Botond Bence (dizájnfelelős), Erdélyi Márton (az adatbázis megalkotója, matematikus), Márkus Barnabás (villamosmérnök), Pál Domonkos (technológiai felelős, a webalkalmazás fejlesztője, informatikus) és Székely Dániel (közgazdaságtan és történelem szakos tanár), az ötletgazda és egyben a külső szakértő pedig Prievara Tibor.

Hány felhasználótok van most?

A regisztrált tanárok száma ma közel 1500, míg a diákok által elvégzett tevékenységek lassan a 120 000-et is meghaladják. Országszerte használják, általános iskolák felső tagozatán, illetve középiskolákban tanító tanárok egyaránt, sőt, még egyetemen oktató tanárok is.

Kaptok visszajelzéseket a felhasználóitoktól?

Természetesen igen. Van egy facebook csoportunk több mint 240 taggal (BeeTheBest felhasználók csoportja), amelyet éppen azzal a céllal hoztunk létre, hogy tapasztalatcserére és visszajelzésre nyújtsunk lehetőséget. Van egy hibalistánk, és rengeteg ötlet – sokan számítanak tőlünk fejlesztésekre.

Mikor számíthatnak a felhasználók a fejlesztések megvalósulására?

Ennek egyetlen akadálya van: a korlátozott kapacitás, az erőforráshiány. A csapatban mindannyian főállás mellett foglalkozunk a BeeTheBest-tel, hobbiból, ráadásul többen kisgyermekes apukák is vagyunk. Az időhiány miatt csak a karbantartást tudjuk ellátni, esetleg kisebb fejlesztéseket, de a komolyabbakhoz szükségünk lenne nagyobb tőkeinjekcióra vagy szponzorra.

Milyen szakos tanárok használják elsősorban a rendszert?

Egyáltalán nem számít, milyen tantárgyhoz szeretnénk használni. A felhasználói adatlapok és a visszajelzések egyértelműen azt mutatják, hogy gyakorlatilag minden tantárgy tanárai képviseltetik magukat a felhasználóink között. Tibor, mint tudjuk, angoltanár, én pedig mind a történelem, mind a közgazdaságtan tanítása során alkalmaztam már a rendszert.

BEE THE BEST

MOTIVÁLJ ÚGY, MINT EDDIG SOHA!

Neked milyen személyes tapasztalataid vannak? Mit mondanál azoknak, akik most készülnek bevezetni a rendszert?

Ami számomra a legfontosabb, az nem más, mint amit a mottónkban is igyekeztünk összefoglalni: Motiválj úgy, mint eddig soha! A kulcs tehát a motiváció. A személyes tapasztalataim és a rengeteg pozitív visszajelzés alapján elmondhatom, hogy a játékosításra alapuló értékeléssel valóban lényegesen hatékonyabban motiválhatók a diákok. Színesíti az oktatási folyamatot, és szélesíti az alkalmazott módszerek skáláját.

Nagyon fontosnak tartom megjegyezni azt is, hogy ezt a rendszert (ahogy valószínűleg semmilyen más rendszert) sem lehet alapos átgondolás nélkül bevezetni. Nagyon fontos az előkészítés és a következetes, módszeres alkalmazás. Én mindenképpen fokozatos bevezetést javaslok: érdemes egy csoportban bevezetni, megtanulni, kitapasztalni, saját (diák és tanár) igényekre szabni a rendszert, és ha már átlátjuk, alkalmazhatjuk a többi csoportunkban/osztályunkban is.

Ahogy a fejlesztő értékelés esetében mindig, itt is előre kell strukturálni a tanulási folyamatot.

Hogyan fogadják a rendszert a kollégák, az igazgatók, illetve a szülők?

Egyértelmű, hogy magányos harcosként minden harc nehéz. Mindenképpen érdemes a kollégákkal, és főként az igazgatóval előre ismertetni a rendszert, és megszerezni a támogatásukat.

Nagyon pozitív a rendszerben, hogy jól közvetíthető az értékelési folyamat a szülők felé. Rendkívül átlátható: ha a tanár tart a szülőknek egy „okítást” a bevezetéskor, biztos, hogy kevesebb értetlenséggel fog találkozni az érdemjegyekkel kapcsolatban.

Örök dilemma, hogy a tanár mit értékeljen: a tudást vagy az erőfeszítést. Hogyan válaszolható meg ez a kérdés a rendszer bevezetésével?

Valóban nagy dilemmáról van szó, elsősorban a teljesítményorientált iskolák esetében. A jó hír szerintem az, hogy a kettő ebben a rendszerben összeegyeztethető! Tibor például egy olyan iskolában dolgozik, ahol a teljesítmény meghatározza a választható módszereket. Ezért ő – a külső megmérettetés leképezéseként – beépíti a pontrendszerbe a próbanyelvvizsgát. Nem nyelvi tárgyakból ugyanilyen megmérettetés lehet a próbaérettségi. Ez is a tanáron, továbbá az iskola, illetve a diákok és a szülők által támasztott elvárásokon múlik.

A lényeg, hogy alapvetően mindenkinek a fejlődését önmagához képest értékeljük, miközben megmutatjuk neki azt is, hogy objektív, külső mércével mérve hol jár a tanulási folyamatban.

Nagyon jó dolog, hogy a használat során egyéni tanulási útvonalak alakíthatók ki. Gyakorlatilag minden a tanárokon és a diákokon múlik. A tanáron múlik, mekkora szabadságot biztosít a diákjainak, a diákon múlik, hogy milyen mértékben kíván élni ezzel a szabadsággal.

A rendszer lehetővé teszi, hogy mindenki a saját tempójában és saját magához képest fejlődjön. Egy gyengébb diák is lehet jeles, ha munkát fektet bele. Aki pedig tanulás nélkül is jeles mondjuk angolból, mert a nyarat Angliában töltötte, azt a rendszer arra ösztönzi, hogy magához képest tovább fejlődjön, teljesítsen még többet. Így mindenki jól jár.

SZŰCS MARIANNA
Tempus Közalapítvány,
Tudásmenedzsment csoport

A Pályázati Pavilon korábbi cikkeiben beszámoltunk új pedagógustovábbképzésünk elméleti hátteréről. A képzést Prievara Tibor, A 21. századi tanár c. könyv és a Tanárblog szerzője tartja, a legfrissebb pedagógiai elméletekre alapozva, a 21. századi képességek (kollaboráció, tudásépítés, önszabályozás, valós probléma megoldása, IKT-eszközök alkalmazása, hatékony kommunikáció) iskolai fejlesztésének lehetőségeit számba véve, támogatva. Az akkreditált pedagógusképzés gyakorlatközpontú, blended képzés, 30 kontaktórából és 10 tanórányi webináriumból áll. Egy gimnáziumban, mikrotanítással zárul, melynek keretei között a résztvevőknek lehetőségük van a gyakorlatban kipróbálni mindazt, amivel a képzés során megismerkedtek.

Bővebben a 74. oldalon olvashat a képzésről.

Továbbképzések a Tempus Közalapítványnál

A Tempus Közalapítvány Képzőközpontja az idei évben szinte mindegyik képzés esetében – a korábbi résztvevői visszajelzéseket is figyelembe véve – végzett számos fejleszt, mind tartalmi kérdéseket, mind a képzések szervezését illetően. A Képzőközpont kurzusai nagyrészt a közigazgatásban, köznevelésben és a felsőoktatásban dolgozóknak szólnak. A jelenleg kínált képzési portfólió négy nagyobb csomagra osztható.

IDEGEN NYELVI KÉPZÉSEK

Az Idegen nyelvi nevelés kisgyermekkorban képzésünk (lapzártakor akkreditációs folyamatban van) idegen nyelvet tanító pedagógusoknak szól. Ezen képzésünket moduláris módon építettük fel, ezzel is lehetőséget biztosítva minél több nyelvtanár számára, hogy segítse őket abban, hogy a gyermekekből előhívják azon képességeket és fejlesszék azon készségeket, amelyeket az anyanyelv elsajátításkor természetes módon birtokolnak. A 2018 tavaszára meghirdetett képzésünk időpontjait a honlapon találják meg az érdeklődők a jövő év elejétől.

A 21. század angolnyelv-tanára képzésünkből 2017-ben több turnust is tarthattunk: egy rendkívül sikeres nyílt, azaz mindenki számára elérhető turnust egy intézmény által kért és testreszabott másik turnus követte. Rendkívül jó tapasztalatokra tettünk szert résztvevőinkkel és oktatónkkal, Prievara Tiborral. A mikrotanításokkal, webináriumokkal és végig gyakorlatokkal fűszerezett képzést a trendeket és igényeket elemezve, a pedagógiai önfejlesztést kiszolgálva 2018 tavaszán újra meghirdetjük: várjuk azokat a jelentkezőket, akik 21. századi módon szeretnének tanítani az iskolában. A konkrét időpontokat ugyancsak honlapunk tartalmazza majd.

ALMA A FÁN – DIGITÁLIS PEDAGÓGUS KÉPZÉS

A digitális pedagógia, digitális eszközök, modern tanári módszerek a hazai és nemzetközi pedagógiai trendek középpontjában állnak (ld. még Irány a digitália c. cikkünket). A trendeket figyelembe véve egy új szemléletű, a résztvevők együttműködésére, tanulóközösséggé formálására irányuló képzést indítottunk, amelyet végig digitális pedagógiai elemek (eszközhasználat, módszerek) kreatív alkalmazása kísérte. A továbbképzés célja egy olyan kollaboratív módon működő tanulóközösség létrehozása, amelynek tagjai különböző offline és online támogatással bővíthetik ismereteiket és fejleszthetik készségeiket módszertani kelléktáruk bővítéséhez, illetve az IKT eszközök és digitális pedagógiai módszerek pedagógiai folyamatba ágyazott, kreatív és innovatív használatához, amely a tananyag feldolgozásának és a készségek fejlesztésének új útjait teszi lehetővé.

A továbbképzés célja, hogy a résztvevő pedagógusok az együttműködés során szakmai közösségekben tanuljanak és közösen módszertani ötleteket adaptáljanak és fejlesszenek. A kollaboratív tanulás elemeinek hazai környezetben való meghonosítása a továbbképzés központi gondolata. A továbbképzés ebből a szempontból kuriózum, hiszen ez egy kifejezetten a tanári kollaborációra épülő, tanulóközösségeket támogató képzés, amelyet tartalmilag sző át a digitális pedagógiával támogatott tanulás és tanítás módszertana. A továbbképzés során alkalmazott közösségi tanulási formák segítségével lehetőség nyílik a tanári szemléletformálásra, a 21. századi készségek fejlesztési eszköztárának megismerésére, a digitális kompetencia fejlesztésére, az együttműködés és a tudásmegosztás kultúrájának erősítésére. A továbbképzés offline (személyes jelenléten alapuló) képzési napokból és online tutorálásból áll. A képzést akkreditáljuk és jövő tavasszal már elérhető is lesz nyílt meghirdetés keretében. Várjuk jelentkezésüket!

PROJEKTMENEDZSMENT KÉPZÉS

A több éve sikeresen zajló, 60 órás Projektmenedzsment képzés jelentős tartalmi és szerkezeti átalakuláson megy át jelenleg is – a kor kihívásainak eleget téve egy blended típusú képzés fejlesztése zajlik jelenleg is, amelyben keverednek majd az online elérhető tartalmak és a személyes jelenléten alapuló képzési alkalmak. A képzésünket így alakítjuk, hogy a projektkidolgozás fázisainak témaköreit részletezve nemcsak tantermi továbbképzés, hanem otthon történő önképző formában is elérhetőek legyenek. Az átalakítások azt eredményezik majd, hogy a tartalmakhoz könnyebben, többféle csomagban juthatnak hozzá az érdeklődők, így a választható portfólió is bővül. Nagyon izgalmas fejlesztési folyamatban vagyunk, amelynek eredményeképpen tavasszal elindíthatjuk az új szerkezetű képzés egyes részeit. További részletek a honlapon , ahol továbbra is várjuk az érdeklődők visszajelzéseit az ott elérhető kérdőívünkön.

KÉPZÉSEINK EGYEDI MEGRENDELÉS ALAJÁN

Jelenleg több olyan kész, a jelentkezők – cégek, állami, önkormányzati vagy éppen a felsőoktatási intézmények igényeire – szabható képzésünk is van, melyek csoportos megrendelés alapján érhetőek el, így bizton állíthatjuk, hogy ezen képzéseinket mindig igyekszünk a megrendelő igényeihez alakítani, hiszen a képzés szervezésének egyik legfontosabb eleme a többkörös, alapos előzetes egyeztetés. Természetesen ezen képzéseink az év folyamán folyamatosan elérhetőek. Bátran keressenek, jómagam vagy kollégáim örömmel válaszolunk a kérdéseikre. Egyedi megrendelésű képzéseink:

- Hatékony kommunikáció és prezentáció
- EU English - Európai Uniós ismeretek angol nyelven
- Angolul az EU-ban
- Lépéselőnyben az EU-ban (Alapozó szint)
- Lépéselőnyben az EU-ban (Haladó szint)

További részletek a Tempus Közalapítvány Képzőközpontjának honlapján érhetőek el. Kérdéseiket, észrevételeiket, illetve jelentkezéseiket a már megszokott kepzes@tpf.hu email címen várjuk!

HORVÁTH EMŐKE
Tudásmenedzsment, Tempus Közalapítvány

Diákhitel – tanulás határok nélkül

Az Erasmus+ program keretében eltöltött külföldi tanulmányi félév mindenki számára megtérülő befektetés: legyen szó nyelvtanulásról, új szakmai kapcsolatokról, vagy akár egy másik ország kultúrájának megismeréséről. A külföldi tanulmányok azonban komoly pénzügyi forrásokat igényelnek, hiszen a hallgatónak kell finanszírozni az olyan mindennapi kiadásokat, mint a lakhatás, az étkezés vagy a közlekedés. A tapasztalatok azt mutatják, hogy bár az Erasmus+ ösztöndíj összege jelentős, nem fedezi az összes kiadást, így gyakran a családokra is terhet ró egy esetleges külföldi részképzés. Erre lehet megoldás a Diákhitel1.

DIÁKHITEL

Jó tudni, hogy a Diákhitel1 bármire költhető, így az Erasmus+ ösztöndíj kiegészítő finanszírozására is felhasználható. Az igényelt összeget a hallgató közvetlenül a saját bankszámlájára kapja, így célzottan arra fordíthatja, amire valóban szüksége van a külföldi tanulmányok ideje alatt. Sokan nem tudják, de a kölcsönt lehet célzottan a külföldi tanulmányok idejére kérni, akár egy hónapra, akár egy szemeszterre is felvehető a szabad felhasználású Diákhitel, és egy összegben 250 ezer forint kerülhet az igénylő bankszámlájára.

Jövő év februárjától kedvező változás lesz a vállalkozó szellemű egyetemisták számára, hogy az EGT-tagországokban folytatott külföldi résztanulmányaikra (akár az Erasmus+ program keretében) maximum 10 hónap időtartamra emelt összegű Diákhitelt vehetnek fel: havi 140 000 Ft-ot, egy szemeszterre összesen 1 400 000 Ft-ot (több mint 4500 eurót). A kölcsönt szintén egyéni hitelbírálat nélkül kérheti minden aktív hallgatói jogviszonnyal rendelkező, felsőoktatásban részt vevő fiatal, a szabad felhasználású Diákhitellel megegyező feltételek mellett.

Diákhitelt jelenleg 40 éves korig lehet kérni, az életkori határ 2018. február 1-jétől 45 évre módosul. Ugyanekkor változik a maximálisan felvehető összeg is, havi 50 000 Ft-ról (félévente maximum 250 000 Ft), havi 70 000 Ft-ra emelkedik. A Diákhitelt 11 tanulmányi félévre lehet felvenni, egy szemeszterben legfeljebb 5 tanulmányi hónapra. A hiteltermék rugalmasságát támasztja alá az is, hogy mindenki maga döntheti el, mennyi időre van szüksége pénzügyi segítségre: csak egy szemeszterre igényelné a Diákhitelt vagy esetleg több évre.

Az igénylést nagyban megkönnyíti, hogy 2017. szeptember 6-tól a Diákhitel Központ elsők között vezette be az elektronikus aláírással történő szerződéskötést. Az innovatív és ügyfélbarát lépés lehetővé teszi a felsőoktatásban tanuló hallgatók számára, hogy személyes megjelenés, illetve papír alapú dokumentumok használata nélkül köthessenek Diákhitel szerződést. Az e-aláírással történő szerződéskötés előfeltétele, hogy az igénylés a Neptun felületen keresztül induljon, és az igénylőnek legyen ügyfélkapus hozzáférése, azonosítója. Az új lehetőség mellett az eddigi, személyes ügyintézést igénylő hiteligénylési módok továbbra is változatlanul rendelkezésre állnak.

A Diákhitelt a tanulmányok ideje alatt nem kell törleszteni, a hitel visszafizetését a hallgatói jogviszony megszűnését követő negyedik hónaptól kell megkezdeni. A kötelező törlesztőrészlet a jövedelemhez, vagyis az anyagi teherviselő képességhez igazodik. Kifejezetten előny a törlesztés során, hogy bármikor, bármennyit, díjmentesen lehet előtörleszteni.

További információk:
Telefon: +36 1 999 99 44
Honlap: http://www.diakhitel.hu
Facebook: www.facebook.com/diakhitel

TKA.HU

A TEMPUS KÖZALAPÍTVÁNY évtizedes szakmai múlttal rendelkező, dinamikus és munkavégzésében igényes, kiemelten közhasznú szervezet, amelynek célja az európai értékek és célok képviselete és közvetítése az oktatás és képzés területén, valamint a magyar oktatási és képzési rendszer megismertetése és érdekeinek képviselete nemzetközi környezetben.

Kiemelt feladatunknak tekintjük, hogy a magyar oktatási és képzési szektort és az emberi erőforrásokat hozzásegítsük az európai integráció által kínált lehetőségek hatékony és eredményes kiaknázásához, hazai és nemzetközi pályázati programok koordinálásával, képzések kidolgozásával és megvalósításával, valamint szakértői segítségnyújtással. Kiemelt célunk a helyzetünkből adódó speciális tudás és szemléletmód széles körű és egyben strukturált terjesztése. Közalapítványunk elkötelezett mindazon hazai és külföldi szervezetekkel, szakértőkkel való együttműködés iránt, akik a céljaink megvalósításában partnereink lehetnek.

Munkatársaink szakmai felkészültsége, nemzetközi tapasztalatai biztosítják feladataink magas színvonalú ellátását. Partnereink igényeit szem előtt tartva törekszünk az általunk végzett feladatok koherenciájának és szinergiájának megteremtésére.

Szervezeti kultúránk alapértékei a megbízhatóság, objektivitás, átláthatóság, az esélyegyenlőség és egyenlő hozzáférés biztosítása.